

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rapportage regiogesprekken passend onderwijs

Rapportage
regiogesprekken
passend onderwijs

juni 2011

Inhoudsopgave

	Inleiding	5
	Proces	5
	Leeswijzer	5
Deel I	Terugblik op de regiogesprekken	7
	Bezuinigingen	7
	Stelselwijziging	8
	Ondersteuning	14
Deel II	Indeling van de samenwerkingsverbanden	17
	Inleiding	17
	Overzichtskaart primair onderwijs Nederland	20
	Overzichtskaart voortgezet onderwijs Nederland	21
	Provincie Groningen primair onderwijs	23
	Provincie Groningen voortgezet onderwijs	25
	Provincie Friesland primair onderwijs	27
	Provincie Friesland voortgezet onderwijs	29
	Provincie Drenthe primair onderwijs	31
	Provincie Drenthe voortgezet onderwijs	33
	Provincie Overijssel primair onderwijs	35
	Provincie Overijssel voortgezet onderwijs	37
	Provincie Flevoland primair onderwijs	39
	Provincie Flevoland voortgezet onderwijs	41
	Provincie Gelderland primair onderwijs	43
	Provincie Gelderland voortgezet onderwijs	47
	Provincie Utrecht primair onderwijs	51
	Provincie Utrecht voortgezet onderwijs	53
	Provincie Noord-Holland primair onderwijs	55
	Provincie Noord-Holland voortgezet onderwijs	59
	Provincie Zuid-Holland primair onderwijs	63
	Provincie Zuid-Holland voortgezet onderwijs	69
	Provincie Zeeland primair onderwijs	75
	Provincie Zeeland voortgezet onderwijs	77
	Provincie Noord-Brabant primair onderwijs	79
	Provincie Noord-Brabant voortgezet onderwijs	83
	Provincie Limburg	85
	Provincie Limburg primair onderwijs	87
	Provincie Limburg voortgezet onderwijs	91

Inleiding

In het algemeen overleg met de Tweede Kamer op 16 februari 2011 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangekondigd de schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs te betrekken bij de invoering van het nieuwe stelsel passend onderwijs. Om alle schoolbesturen de gelegenheid te geven hun opvattingen te delen over de invoering van het nieuwe stelsel, de effecten van de bezuinigingen en de te vormen samenwerkingsverbanden zijn zo'n 160 regiogesprekken gevoerd.

Proces

Tussen 4 april en 27 mei 2011 zijn in bijna tachtig daartoe gevormde gespreksregio's gesprekken gevoerd met schoolbestuurders in het primair en het voortgezet onderwijs. Deze gespreksregio's zijn ingedeeld voor het voeren van deze gesprekken en zijn niet de beoogde samenwerkingsverbanden. Per gespreksregio is 's ochtends een gesprek gevoerd met bestuurders in het voortgezet onderwijs en 's middags met bestuurders in het primair onderwijs.

Ook de besturen van de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) zijn voor deze gesprekken uitgenodigd. In de regiogesprekken stonden drie onderwerpen op de agenda:

- de effecten van de invoering van passend onderwijs voor de scholen,
- de ideeën en wensen van de bestuurders over de te vormen samenwerkingsverbanden en
- de ondersteuning die de besturen denken nodig te hebben bij de invoering van passend onderwijs.

Van alle gesprekken is een verslag opgesteld. Deze verslagen zijn openbaar en kunnen op www.ib-groep.nl/zakelijk/themas worden bekeken. Schoolbesturen (ook de besturen die niet aanwezig konden zijn bij het gesprek) zijn in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op het verslag. Daartoe is een speciaal e-mailadres geopend. De vragen en opmerkingen die via e-mail, per brief of telefonisch zijn binnengekomen zijn in deze rapportage al zo veel mogelijk verwerkt.

Het doel van deze rapportage is te rapporteren over de resultaten van de gespreksregio's. De rapportage bestaat uit een samenvatting van de reacties van bestuurders en de indeling van de samenwerkingsverbanden. Mocht op basis van de inrichting van de samenwerkingsverbanden blijken dat aanpassingen nog wenselijk zijn, dan is dat in goed overleg met alle betrokkenen mogelijk, mits er een passend alternatief komt.

Ook zijn zeven gesprekken gevoerd met scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Ook van deze gesprekken zijn verslagen gemaakt die zijn terug te vinden via de bovengenoemde link.

Leeswijzer

Deel I van deze rapportage geeft een samenvatting van de reacties van bestuurders op de invoering van passend onderwijs. Ook wordt gereageerd op hun vragen en opmerkingen. In dit deel wordt ook ingegaan op de ondersteuning waar scholen om vragen.

In deel II staat het voorstel voor de indeling van de samenwerkingsverbanden.

Deel I

Terugblik op de regiogesprekken

In de regiogesprekken hebben schoolbestuurders de gelegenheid gekregen hun mening over de invoering van passend onderwijs en de bezuinigingen te geven. Dit leidde tot stevige en openhartige gesprekken. In grote lijnen zijn de meeste bestuurders positief over de stelselwijziging op zich. Dat laat echter onverlet dat vrijwel alle schoolbesturen negatief zijn over de bezuinigingen. Ook de combinatie van de bezuinigingen met het tijdpad zoals dat in eerste instantie was voorgesteld riep veel reacties op.

Tijdens de gesprekken zijn heel veel opmerkingen gemaakt en vragen gesteld. Tijdens de gesprekken hebben de gespreksleiders vooral geluisterd naar de meningen van de schoolbestuurders. In dit deel van de rapportage wordt gereageerd op punten die regelmatig in de regiogesprekken en de bijeenkomsten met het (v)so terugkwamen op basis van de volgende categorisering:

- Bezuinigingen,
- Stelselwijziging:
  - a. het tijdpad van de invoering van het stelsel,
  - b. het behoud van expertise,
  - c. de werking van de samenwerkingsverbanden,
  - d. het bekostigingssysteem,
  - e. het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs,
  - f. de afstemming met andere partijen.
- Ondersteuning.

Het doel van deze rapportage is te rapporteren over de resultaten van de regiogesprekken. Het beantwoordt niet alle vragen die in de gesprekken zijn gesteld. Voor een volledig beeld van de reacties van bestuurders op de bezuinigingen en de invoering van het nieuwe stelsel, wordt verwezen naar de verslagen van de regiogesprekken op www.ib-groep.nl/zakelijk/themas.

Bezuinigingen

Nagenoeg alle bestuurders hebben aangegeven dat zij zeer tegen de bezuinigingen zijn.

Ook het tijdpad acht men onhaalbaar. In veel gesprekken is gesuggereerd om de prestatiebeloning niet in te voeren en het geld dat op die manier vrijkomt te benutten voor passend onderwijs

In de eerste gesprekken die zijn gevoerd, is nadrukkelijk gewezen op het klemmende tijdpad: er was toen nog sprake van € 300 miljoen bezuiniging per 2013. Men gaf aan dat dit simpelweg onuitvoerbaar was. Met de temporisering van de bezuiniging is meer ruimte voor scholen gecreëerd¹. De bezuiniging gaat later in en loopt geleidelijker op. Om de temporisering te financieren is onder andere een deel van het geld voor de experimenten met prestatiebeloning ingezet. Uiteraard neemt de temporisering niet de bezwaren van de bestuurders weg tegen de hoogte van de uiteindelijke bezuiniging.

Veel bestuurders spraken de vrees uit dat door de bezuinigingen de expertise onvoldoende behouden blijft. Dit effect is in de krimpregio's mogelijk nog sterker.

Doordat de bezuiniging later ingaat, kunnen de personele gevolgen van de bezuiniging beter opgevangen worden. Daardoor kan de bestaande expertise zo veel mogelijk behouden blijven en kunnen gedwongen ontslagen zo veel mogelijk worden voorkomen. Er is immers meer ruimte om te anticiperen op deze bezuinigingen. Ook is er meer tijd

¹ Tweede Kamer, Vergaderjaar 2010-2011, 32 618, nr. 32

om afspraken te maken binnen de nieuwe samenwerkingsverbanden en met het (v)so over hoe de expertise van het (v)so (en dan met name van de ambulante begeleiders) een plek kan krijgen. Tot slot betekent meer tijd ook minder gedwongen ontslagen omdat er meer opgevangen kan worden door natuurlijk verloop van personeel. Er vindt overleg plaats tussen de sectororganisaties, de vakbonden en het ministerie van OCW over het behoud van expertise. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan de situatie in de krimpregio's.

In diverse gesprekken gaven bestuurders aan dat de verevening tot grote problemen zal leiden.

De verevening leidt tot flinke herverdeeffecten. In bepaalde delen van Nederland ligt het huidige aantal indicaties immers ver boven of juist onder het landelijk gemiddelde. Daarom wordt de verevening ook niet ineens doorgevoerd. De verevening wordt in vijf jaar vanaf het tweede jaar na de invoering van de wetgeving doorgevoerd. Besturen en samenwerkingsverbanden kunnen zo geleidelijk naar het verevende budget toegroeien.

In het primair onderwijs is gewezen op het effect van eerdere bezuinigingen op Bestuur en Management die maken dat de budgettaire kaders nu al krap zijn.

De bezuinigingen zijn in de scholen (en in de gezinnen) met zorgleerlingen hard aangekomen. De economische situatie noodzaakt echter tot maatregelen. Het onderwijs wordt daarbij zoveel mogelijk ontzien. Zo gaat de bezuiniging op passend onderwijs gepaard met investeringen op het gebied van kwaliteit en professionalisering van leraren. Dat neemt niet weg dat het opvangen van deze maatregelen vraagt om goed financieel beleid, zodat de bezuinigingen niet ten koste gaan van de onderwijskwaliteit. Dat betekent dat ook in het regulier onderwijs scherpe keuzes en afwegingen moeten worden gemaakt. Deskundigheidsbevordering op dit terrein is dan ook nodig, zodat besturen beter geëquipeerd zijn om veranderingen in hun financiële positie op te vangen. Met de PO-raad wordt gewerkt aan een scholingsprogramma.

Daarnaast is gewezen op andere sectoren zoals de Jeugdzorg en de AWBZ, waar ook sprake is van bezuinigingen die deels dezelfde doelgroep treffen.

Binnen passend onderwijs is het belang van goede samenwerking en afstemming met de (jeugd)zorg vaak genoemd. Niet alleen vanwege de inhoudelijke meerwaarde maar ook voor een efficiënte inzet van middelen is een integrale aanpak van belang. Ook na de bezuinigen op passend onderwijs blijft er € 1,9 miljard (exclusief circa € 1,5 miljard basisbekostiging) beschikbaar voor de begeleiding van leerlingen in het reguliere onderwijs. Hiermee kan voor alle leerlingen een zo passend mogelijk aanbod worden gedaan.

Meer kinderen zullen naar het speciaal onderwijs gaan door het afschaffen van de rugzak en het wegvallen van ambulante begeleiders.

De schoolbesturen in een samenwerkingsverband maken in het zorgplan afspraken over de basiszorg die elke school moet kunnen bieden, over de zorgprofielen, over de mogelijkheden die er zijn voor extra begeleiding op reguliere scholen en over welke leerlingen verwezen kunnen worden naar het (v)so. Het afschaffen van de landelijke indicatiestelling en de daaraan gekoppelde rugzakken betekent dan ook niet dat er geen begeleiding meer mogelijk is in het reguliere onderwijs. Integendeel, als een leerling een passende plek in het reguliere onderwijs kan krijgen met extra begeleiding is verwijzing naar het (v)so met de daaraan verbonden kosten niet nodig. De expertise die nu aanwezig is bij ambulante begeleiders kan worden ingezet in het reguliere onderwijs om te voorkomen dat leerlingen aangewezen raken op het (v)so.

Stelselwijziging

Over het stelsel zijn in de gesprekken diverse punten benoemd, die in de volgende categorieën zijn onder te brengen:

- a. het tijdspad van de invoering van het stelsel,
- b. het behoud van expertise,
- c. de werking van de samenwerkingsverbanden,
- d. het bekostigingssysteem,
- e. het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs,
- f. de afstemming met andere partijen.

a. Het tijdpad van invoering van het stelsel

In veel gesprekken is het krappe tijdpad naar voren gekomen. Door de temporisering is tijd gecreëerd, maar desondanks blijft het een krap traject. Men geeft aan dat er veel van de samenwerkingsverbanden wordt verwacht, en dat tussen nu en 1 augustus 2013 veel moet zijn gebeurd.

Met de temporisering van de bezuiniging en de fasering van de invoering hebben schoolbesturen en samenwerkingsverbanden meer tijd gekregen om de inrichting van het samenwerkingsverband vorm te geven. Die periode moet worden benut om een goede invoering van passend onderwijs te realiseren.

In het nieuwe tijdpad zal een aantal mijlpalen worden geformuleerd: per 1 november 2012 moet de bestuurlijke inrichting van de samenwerkingsverbanden op orde zijn en voor 1 maart 2013 moeten de samenwerkingsverbanden hun zorgplan naar de Inspectie van het Onderwijs sturen. Om deze mijlpalen te halen wordt de komende periode een aantal (proces)stappen geformuleerd die de samenwerkingsverbanden moeten doorlopen om tijdig klaar te zijn voor passend onderwijs. In overleg met de sectororganisaties wordt voorzien in ondersteuning van de samenwerkingsverbanden. Bij de vormgeving daarvan wordt rekening gehouden met de input uit de regiogesprekken: veel bestuurders hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan modellen en goede voorbeelden, maar ook dat zij graag zelf zoveel mogelijk de regie willen hebben.

Men geeft aan dat het cruciaal is om zo spoedig mogelijk duidelijk te hebben hoe de samenwerkingsverbanden er gaan uitzien, hoe het nieuwe stelsel gaat werken en wat er precies wordt verwacht van scholen, besturen en samenwerkingsverbanden.

In deze rapportage wordt duidelijkheid gegeven over de indeling van het grootste deel van de samenwerkingsverbanden. Er zijn nog enkele aandachtspunten die de komende weken in afstemming met de sectororganisaties en de betrokken partijen, waaronder de gemeenten, moeten worden opgelost. Het blijft de inzet om, ook na de temporisering van de bezuiniging, het wetsvoorstel passend onderwijs vanaf 1 augustus 2012 in werking te laten treden. Voor 1 augustus 2012 wordt de wetgeving passend onderwijs gepubliceerd in het Staatsblad. Zodra de wet is gepubliceerd, wordt ook de ministeriële regeling met de indeling van de samenwerkingsverbanden gepubliceerd.

b. Het behoud van expertise

In bijna alle gesprekken hebben de bestuurders gewezen op het grote belang van het behoud van expertise. Daarmee samenhangend vreest men dat het niet haalbaar zal blijken om de docenten in het regulier onderwijs in voldoende mate en op tijd bij te scholen. Ook vinden de bestuurders dat leraren in het regulier onderwijs erg zwaar belast worden.

Het actieplan *Leraar 2020 – een krachtig beroep!*² dat de staatssecretaris van OCW op 23 mei 2011 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd, speelt een belangrijke rol bij de professionalisering in het kader van passend onderwijs. Een substantieel deel van het beschikbare geld wordt gebruikt om leraren in staat te stellen beter om te gaan met verschillen tussen leerlingen. Verder is er geld beschikbaar voor de functiemix en experimenten rond de prestatiebeloning. Beide laatstgenoemde onderdelen kunnen worden ingezet voor leraren die goed met verschillen tussen leerlingen weten om te gaan.

Daarnaast worden met het onderwijsveld afspraken gemaakt over collegiale visitaties, zodat leraren van elkaar leren en elkaar feedback geven. Ook ambulant begeleiders vervullen hierin een rol. Uit de regiogesprekken kwam naar voren dat feedback van ambulant begeleiders als zeer nuttig wordt ervaren bij professionalisering. In het kader van professionalisering krijgen scholen de ruimte om ambulant begeleiders in te zetten als coach voor docenten bij het omgaan met zorgleerlingen. Hiermee kan de opgebouwde expertise van ambulant begeleiders zo veel mogelijk worden verspreid en benut.

c. De werking van de samenwerkingsverbanden

In meerdere gesprekken is voorgesteld om de beschikbare middelen niet aan het samenwerkingsverband, maar aan de schoolbesturen toe te kennen.

Een alternatieve uitwerking van passend onderwijs, is de mogelijkheid dat de middelen naar de schoolbesturen gaan. Deze variant is ook voorgesteld door het onderwijsbureau Meppel in de notitie 'Alternatief voor ècht passend onderwijs' (5 april 2011). Aan deze variant kleven echter ook nadelen:

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 32 500-VIII nr. 176 (bijlage)

- De zorgleerlingen zijn niet gelijk over de scholen verdeeld. Wanneer de middelen wel gelijk worden verdeeld, krijgen de scholen zonder zorgleerlingen relatief te veel geld en scholen die wel zorgleerlingen opvangen te weinig.
- Scholen voor speciaal basisonderwijs en (voortgezet)speciaal onderwijs krijgen in deze variant ook alleen basis-bekostiging. Voor de zorgmiddelen zijn zij afhankelijk van scholen die leerlingen naar hen verwijzen.
- Veel schoolbesturen, zeker in het primair onderwijs zijn te klein om passend onderwijs zelfstandig vorm te geven. Dat betekent dat zij in de regio afspraken moeten gaan maken. Het risico is dat dit tot veel bureaucratie leidt en dat het wiel telkens opnieuw wordt uitgevonden.

De huidige uitwerking van passend onderwijs biedt landelijk een kader om de samenwerking vorm te geven zonder deze nadelen, maar met daarbinnen veel ruimte om passend onderwijs vorm naar eigen inzicht in te richten.

Ook is vaak gevraagd waarom de nieuwe samenwerkingsverbanden geografisch afgebakend dienen te zijn.

De geografische afbakening langs de gemeentegrenzen heeft een aantal belangrijke voordelen:

- Als samenwerkingsverbanden niet langer in geografische zin overlappen, dan is het altijd duidelijk welk samenwerkingsverband voor welke (zorg)leerling verantwoordelijk is. Dat betekent concreet dat wanneer een leerling is aangewezen op het speciaal onderwijs of veel extra zorg behoeft in het regulier onderwijs, maar ook als kinderen thuis komen te zitten, duidelijk is welk samenwerkingsverband de verantwoordelijkheid draagt voor dat kind. Op die manier wordt voorkomen dat scholen kinderen naar elkaar afschuiven en dat er met kinderen wordt 'geshopt'.
- Bij de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten, wordt het gemakkelijker voor de scholen en de gemeenten om op het gebied van passend onderwijs en jeugdzorg goed samen te werken. Immers, er is per gemeente maar één samenwerkingsverband voor primair en één samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs. Op dit moment zijn in sommige gemeenten wel zeven verbanden 'weer samen naar school' (wsns) actief. Gemeenten en schoolbesturen hebben beide belang bij een goede samenwerking op het gebied van zorg. Een goede samenwerking maakt het mogelijk kinderen in een vroeg stadium te helpen, waarmee in sommige gevallen een escalatie van problemen kan worden voorkomen.
- De samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs zijn al voor een groot deel langs gemeentegrenzen gevormd. Door de verbanden in het primair- en voortgezet onderwijs zoveel mogelijk langs dezelfde lijnen af te bakenen, wordt het gemakkelijker om een doorlopende leerlijn te realiseren.

In veel gesprekken met bestuurders in het primair onderwijs kwam de vraag aan de orde waarom het samenwerkingsverband groter moet. Bij een aantal gesprekken gaf men aan de huidige samenstelling van de samenwerkingsverbanden 'weer samen naar school' (wsns) in stand te willen houden.

Schaalvergroting van de huidige samenwerkingsverbanden wsns is noodzakelijk om een dekkend zorgaanbod te kunnen bieden en om de samenwerking voor (v)so scholen en gemeenten werkbaar te houden. Daarnaast loopt een klein samenwerkingsverband financieel gezien een risico, zoals de Evaluatie Commissie Passend Onderwijs (EPCO)³ ook heeft geconstateerd in het advies "Verevening als verdeelmodel bij de bekostiging van speciale onderwijszorg" d.d. juni 2010, pagina 35³.

Het is echter wel belangrijk dat de verworvenheden van de huidige samenwerkingsverbanden behouden kunnen blijven. Bij de vorming van de nieuwe samenwerkingsverbanden wordt daarom zoveel mogelijk uitgegaan van de voorkeur van de partners in de regio, zoals die in de regiogesprekken naar voren is gebracht. De samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs worden over het algemeen groter dan de huidige samenwerkingsverbanden, wat betekent dat een aantal verbanden wsns met elkaar gaan samenwerken. Bij de vorming van de nieuwe samenwerkingsverbanden is geprobeerd zo veel mogelijk aan te sluiten bij de huidige samenwerking in de kleinere en vaak niet-geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden wsns.

Het is echter zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs mogelijk om binnen de nieuwe samenwerkingsverbanden op deelterreinen samen te werken in kleinere eenheden ('kamers'). De middelen worden in dat geval wel aan het samenwerkingsverband toegekend. Onderling moeten afspraken worden gemaakt over de

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 497, nr. 27

zaken die op het niveau van het samenwerkingsverband en zaken die op het niveau van de kamers worden bepaald. Het kamermodel wordt uitgewerkt in het referentiekader (zie paragraaf 'Ondersteuning').

In de gesprekken is de zorg geuit dat de samenwerkingsverbanden een nieuwe bureaucratische laag zullen vormen waar de schoolbesturen niet of nauwelijks grip op hebben.

De samenwerkingsverbanden worden gevormd door de (besturen van de) scholen die binnen de regio actief zijn. Bij de oprichting van een rechtspersoon stellen de besturen zelf de statuten vast die de inrichting en besluitvorming binnen het samenwerkingsverband regelen. De schoolbesturen bepalen dan ook zelf de omvang van de bureaucratie.

Vanuit het (v)so is de zorg uitgesproken dat hun expertise onvoldoende wordt erkend. De besturen van reguliere scholen zijn bang dat het (v)so te veel leerlingen naar het (v)so wil verwijzen.

Het (v)so maakt als gelijkwaardig partner deel uit van het samenwerkingsverband. Bij de inrichting van de rechtspersoon worden statuten opgesteld waarin onder meer de stemverhoudingen voor besluiten worden vastgelegd. In het zorgplan worden afspraken vastgelegd over de leerlingen die verwezen kunnen worden naar het (v)so. Net als alle andere scholen in het samenwerkingsverband stellen ook de scholen voor (v)so een zorgprofiel op. Dit wordt besproken in het samenwerkingsverband en vastgelegd in het zorgplan.

De komende periode gaan regulier en speciaal onderwijs met elkaar in gesprek over de uitwerking van passend onderwijs. Dat is de beste manier om onderling vertrouwen te laten groeien.

In de gesprekken kwam ook de zorg aan de orde dat er regionale verschillen ontstaan tussen samenwerkingsverbanden in de zorgtoewijzing, waarbij men vooral vreest dat deze verschillen lastig aan ouders zijn uit te leggen: waarom mag een kind in het ene samenwerkingsverband wel naar het (v)so en een kind met dezelfde problematiek in een ander samenwerkingsverband niet?

Door passend onderwijs kunnen inderdaad regionale verschillen ontstaan. Er zijn verschillende manieren om passend onderwijs vorm te geven. Kern waar het steeds om draait is dat alle kinderen een zo passend mogelijk onderwijsprogramma krijgen. Het is steeds afweten van de mogelijkheden van het kind en de school en de wensen van de ouders. Het nieuwe stelsel biedt meer mogelijkheid tot maatwerk. In het huidige stelsel stonden uniformiteit en maatwerk op gespannen voet met elkaar. De ruimte voor maatwerk in het nieuwe stelsel kan dan ook leiden tot regionale verschillen.

Bestuurders hebben in sommige gesprekken aangegeven dat zij vrezen dat leerlingen weggaan van scholen waar relatief veel zorgleerlingen zijn.

Deze angst toont vooral aan hoe belangrijk het is om goede afspraken binnen het samenwerkingsverband te maken over de zorgprofielen en de manier waarop scholen hun wettelijke zorgplicht in zullen vullen. Zo kan worden voorkomen dat enkele scholen alle zorgleerlingen opvangen of dat ongelijke spreiding ontstaat. In het huidige stelsel komen dit soort verschillen juist wel voor. De verplichting om afspraken te maken in combinatie met de wettelijke zorgplicht, rust scholen beter toe om elkaar hierop aan te spreken.

d. Het bekostigingssysteem

Bestuurders hebben in diverse gesprekken aangegeven te vrezen dat een grote hoeveelheid leerlingen bij de invoering van passend onderwijs ineens uit het speciaal onderwijs naar reguliere scholen zal 'terugkeren'.

Het blijft in de nieuwe situatie mogelijk leerlingen te verwijzen naar het (v)so. Schoolbesturen maken in het zorgplan afspraken over welke leerlingen in het (v)so kunnen worden geplaatst. Op die manier is voor scholen, leraren en ouders transparant welke leerlingen verwezen kunnen worden naar het (v)so en welke leerlingen extra ondersteuning in het regulier onderwijs kunnen krijgen. Het samenwerkingsverband heeft middelen om leerlingen naar het (v)so te verwijzen. Er komt een overgangmaatregel voor leerlingen die met de invoering van passend onderwijs (voortgezet) speciaal onderwijs volgen. Het is dan ook niet zo dat een grote hoeveelheid leerlingen bij de invoering van passend onderwijs ineens uit het speciaal onderwijs naar reguliere scholen zal 'terugkeren'.

In diverse gesprekken zeiden bestuurders te vrezen dat het aantal thuiszitters toeneemt als gevolg van de bezuinigingen op passend onderwijs. De zorgplicht die schoolbesturen krijgen, betekent dat zij de verantwoordelijkheid hebben om voor alle leerlingen een

zo passend mogelijke plek te vinden. Om dat waar te kunnen maken, worden de samenwerkingverbanden gevormd. Daarbinnen maken schoolbesturen onderling afspraken over de manier waarop zij allen hun zorgplicht na kunnen en moeten komen. Uiteraard zal de Inspectie van het Onderwijs hierop ook toezien. In totaal blijft er ook na de bezuinigingen € 1,9 miljard (exclusief € 1,5 miljard basisbekostiging) voor extra begeleiding in het regulier en speciaal onderwijs. Daarmee kan voor alle leerlingen zo passend mogelijk onderwijs worden geboden.

Daarnaast is regelmatig benadrukt dat spoedig duidelijkheid moet komen over de bekostiging van het lwoo/pro. In een aantal gevallen is het een gemiste kans genoemd, dat hiervoor vooralsnog de huidige systematiek blijft gelden.

In het regeerakkoord staat dat de bekostiging voor leerwegondersteunend (lwoo) en praktijkonderwijs (pro) wordt gebudgetteerd. Vooralsnog vindt deze budgettering plaats binnen de huidige systematiek van het toekennen van middelen voor lwoo en pro aan de scholen, namelijk op basis van het aantal leerlingen dat staat ingeschreven bij een school voor voortgezet onderwijs met een indicatie voor een van die onderwijssoorten. Indien het aantal indicaties de komende jaren toeneemt, wordt de prijs per leerling (indicatie) naar beneden bijgesteld. Het budget dat macro beschikbaar is voor lwoo/pro blijft immers gelijk. Over de structurele vormgeving van lwoo/pro binnen passend onderwijs wordt nog overleg gevoerd met de sectororganisaties. Na de zomer zal over dit onderwerp meer duidelijkheid komen.

Gewezen is op de complexiteit rondom de zogenaamde 'plaatsbekostiging' omdat de plaatsing van deze leerlingen in het (v)so soms niet beïnvloed kan worden door het samenwerkingsverband.

In veel regiogesprekken zijn vragen gesteld over leerlingen die geplaatst zijn in een residentiële instelling. Naar aanleiding hiervan is in het wetsvoorstel naar analogie van de huidige situatie opgenomen dat een leerling die is geplaatst in een residentiële instelling direct onderwijs kan volgen op de (v)so-school waar de instelling mee samenwerkt. Op die manier wordt voorkomen dat het samenwerkingsverband eerst moet instemmen met de plaatsing. Niet tegemoet wordt gekomen aan het verzoek dat een aantal keren is gedaan om een aparte bekostiging voor deze leerlingen te realiseren. Voorwaarde daarvoor is een aanscherping van de definitie van het begrip 'residentiële plaats'. Een eenduidige definitie die ook recht doet aan de praktijk is echter niet gevonden. Daarom wordt voor de bekostiging, net als in de huidige situatie, uitgegaan van de leerlingentelling op 1 oktober. Het samenwerkingsverband waar de school staat waarvan de leerling afkomstig is, betaalt voor de plaatsing.

Daarnaast waren er in veel gesprekken praktische vragen over de overgangsregeling (hoe gaat dat werken?) en over grensverkeer (gaat dat zo werken als in het speciaal basisonderwijs?).

Het wetsvoorstel voorziet in een aantal overgangsregelingen voor ondermeer de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek en voor de invoering van de verevening. Deze laatste wordt in vijf jaar vanaf het tweede jaar na invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek ingevoerd. In totaal groeit het samenwerkingsverband dus in zeven jaar naar het nieuwe budget.

De term grensverkeer is niet relevant in het systeem voor zware zorg. Het (v)so wordt rechtstreeks door DUO bekostigd voor de ingeschreven leerlingen. Dit is een verschil met de bekostiging zoals die plaatsvindt voor het speciaal basisonderwijs. Wat betreft het grensverkeer dat in dat kader plaatsvindt, is de verwachting dat dit zal afnemen doordat de samenwerkingverbanden in het primair onderwijs groter worden.

Tenslotte is aandacht gevraagd voor het dossier 'leerlingenvoer'. Dat is een verantwoordelijkheid van de gemeenten, maar het aanbod van het samenwerkingsverband bepaalt in hoeverre leerlingenvoer noodzakelijk is. Een thuisnabij aanbod heeft minder vervoersproblemen dan een aanbod dat verder weg is.

Met betrekking tot het leerlingenvoer heeft het samenwerkingsverband invloed op het al dan niet thuisnabij zijn van het aanbod dat wordt gedaan. Gelet op de rol van de samenwerkingsverbanden bij de spreiding van het aanbod zou het een mogelijkheid kunnen zijn om de verantwoordelijkheid van het leerlingenvoer (inclusief de bijbehorende middelen) bij de samenwerkingsverbanden te beleggen. Daar staat tegenover dat dit dossier juist om efficiëntieoverwegingen bij de gemeenten is belegd. Zij kunnen immers bredere afspraken over vervoer maken. In het

bestuursakkoord tussen de VNG en het Rijk is opgenomen dat er een onderzoek zal worden gedaan naar deze verantwoordelijkheidsverdeling.

e. Het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs

In veel gesprekken is gevraagd hoe het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs eruit gaat zien. Ook zijn er vragen gesteld over de verhouding tussen het toezicht op schoolniveau (waar de zorgplicht ligt) en het toezicht op samenwerkingsverbandniveau (waar de middelen liggen).

Er komt een aangepast toezichtkader voor passend onderwijs. De inspectie zal niet alleen toezicht houden op het niveau van de school, maar ook op het niveau van het samenwerkingsverbanden voor wat betreft de taken die zij krijgen.

Veel schoolbesturen uitten hun zorg dat de inspectie middels het toezichtkader gaat komen tot pseudoregelgeving en de vrijheid die besturen hebben om passend onderwijs vorm te geven achteraf weer wegneemt.

Met de Inspectie voor het Onderwijs zal overleg plaatsvinden om te garanderen dat de vrijheid van de schoolbesturen bij de inrichting van passend onderwijs niet onnodig wordt beperkt.

De inspectie zal in de beoordeling van de scholen rekening houden met de gevolgen die de invulling van passend onderwijs voor de scholen heeft. Ook wordt de inspectie gevraagd om rekening te houden met de effecten die de transitie naar de nieuwe werkwijze op het onderwijs in de scholen heeft. Een actieve opstelling van de scholen in deze, waarbij de nieuwe vormgeving van de zorg voortvarend ter hand wordt genomen, mag niet leiden tot een negatieve beoordeling, maar moet positief worden gewaardeerd. Daarbij blijft het natuurlijk zaak voor een goede kwaliteit van het onderwijs te zorgen.

In de regiogesprekken is gewezen op de spanning die kan bestaan tussen enerzijds zoveel mogelijk leerlingen een passend onderwijsprogramma bieden op een reguliere school en anderzijds het verhogen van leerprestaties door de scholen.

In het toezicht houdt de Inspectie van het Onderwijs rekening met de populatie van de school. Dat betekent dat wanneer een school veel leerlingen heeft die extra ondersteuning nodig hebben, daarmee rekening wordt gehouden. Meer zorgleerlingen betekent echter niet automatisch lagere leerprestaties. Het aantal keren dat dit onderwerp in de regiogesprekken aan de orde is geweest, toont aan dat deze zorg bij schoolbesturen breed leeft. Bij de uitwerking van het toezichtkader zal de inspectie hier dan ook rekening mee houden en het gesprek hierover aangaan met het onderwijsveld.

f. De afstemming met andere partijen

De afstemming met de gemeente is benoemd als een belangrijk punt. Er waren vragen over de mate van invloed van de gemeenten op het zorgplan ('Moeten gemeenten goedkeuring geven op het zorgplan?').

Het zorgplan moet goed worden afgestemd met de gemeenten. Gemeenten worden immers verantwoordelijk voor de jeugdzorg, de maatschappelijke ondersteuning en de begeleiding naar de arbeidsmarkt. Daarom moet overleg met de gemeenten plaatsvinden over het zorgplan. Hier is echter geen sprake van een instemmingverplichting. Met andere woorden: het is geen voorwaarde dat de gemeente het zorgplan goedkeurt.

Men signaleert dat de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs niet synchroon lopen.

Passend onderwijs wordt inderdaad eerder ingevoerd dan dat de jeugdzorg wordt gedecentraliseerd. Bij de vorming van de samenwerkingsverbanden wordt op deze decentralisatie geanticipeerd door de samenwerkingsverbanden af te bakenen langs gemeentegrenzen. Hiermee wordt grote winst geboekt voor samenwerking met gemeenten, met name in het primair onderwijs. Een goede samenwerking tussen gemeenten en scholen maakt het mogelijk kinderen in een vroeg stadium te helpen, waarmee in veel gevallen escalatie van problemen kan worden voorkomen.

Ondersteuning

Om passend onderwijs zo goed mogelijk in te voeren, is in de gesprekken met schoolbesturen ook gevraagd welke praktische ondersteuning hen hierbij kan helpen.

In de gesprekken is – zeker in de eerste weken – aangegeven dat men meer tijd nodig heeft voor de invoering.

Met de temporisering van de bezuiniging is ruimte gecreëerd voor de scholen om passend onderwijs zo goed mogelijk in te kunnen voeren⁴. De structurele bezuiniging blijft staan, maar gaat later en geleidelijker in. De reden voor deze temporisering is mede dat veel schoolbesturen aangaven dat het tijdpad waarin de bezuiniging en de stelselwijziging zouden worden ingevoerd, voor hen niet haalbaar was. De bezuiniging in 2012 van € 50 miljoen op passend onderwijs gaat dan ook niet door. In 2013 wordt € 100 miljoen bezuinigd en in 2014 gaat het om € 200 miljoen, in plaats van de eerder geplande € 300 miljoen per jaar. Vanaf 2015 wordt jaarlijks € 300 miljoen bezuinigd, het eerder beoogde bedrag. De temporisering wordt geheel binnen de OCW-begroting gedekt.

Men heeft behoefte aan duidelijkheid over de nieuwe regelgeving en het tijdpad.

Het tijdpad in de brief aan de Tweede Kamer en de in deze rapportage opgenomen indeling van de samenwerkingsverbanden geven duidelijkheid. Voor veruit de meeste scholen is het samenwerkingsverband waarin zij zullen participeren nu bekend. Zij kunnen starten met de voorbereidingen voor passend onderwijs. In een aantal gebieden is de indeling nog niet helemaal rond. De komende weken worden deze aandachtspunten opgelost in samenwerking met de sectororganisaties en de betrokken partijen in de regio, waaronder de gemeenten.

Veel bestuurders hebben gevraagd om feiten en cijfers over de situatie in de eigen regio (leerlingenstromen en financiële gegevens in het nieuwe stelsel).

Nu de samenwerkingsverbanden bekend zijn, kan deze informatie snel beschikbaar komen. De berekeningen dienen met de nodige zorgvuldigheid te worden gebruikt, omdat deze bijvoorbeeld gebaseerd zijn op een historische tel-datum.

Schoolbesturen hebben behoefte aan handvatten om vervolgens zelf passend onderwijs goed vorm te geven.

Binnen de wettelijke kaders van passend onderwijs krijgen schoolbesturen de ruimte om zelf passend onderwijs vorm te geven. In sommige regio's zijn schoolbesturen al jaren bezig om voorbereidingen te treffen voor het vormgeven van een goede regionale zorgstructuur in afwachting van passend onderwijs. Hierbij werkt men intensief samen met elkaar, maar ook met bijvoorbeeld gemeenten en jeugdzorg.

De handvatten waar men om vraagt worden gegeven in de vorm van het referentiekader waaraan de PO-Raad en de VO-Raad momenteel werken. Hierin wordt onder andere aandacht besteed aan:

- de bestuurlijke inrichting van samenwerkingsverbanden,
- modellen voor het verdelen van het budget,
- modellen voor de indicatiestelling voor toewijzing van extra ondersteuning,
- informatievoorziening aan ouders.

Als gevolg van de vertraging die is opgetreden in de ontwikkeling van het referentiekader, is een inhaalslag noodzakelijk. Het ministerie van OCW en de sectororganisaties zullen zorgen dat deze inhaalslag wordt gerealiseerd.

Bij de ontwikkeling wordt prioriteit gegeven aan de informatie die schoolbesturen het eerste nodig hebben om het samenwerkingsverband te kunnen inrichten, zoals de modellen voor de bestuurlijke inrichting van de samenwerkingsverbanden. Zodra onderdelen van het referentiekader klaar zijn, worden deze zo snel mogelijk verspreid via onder andere de website van de sectorraden en passend onderwijs.

Het referentiekader wordt parallel aan de wetgeving na de zomer naar de Tweede Kamer gestuurd.

Op dit moment is al een informatiepunt passend onderwijs actief dat vooral het onderwijsveld voorziet van informatie. Nog vóór de zomer van 2011 wordt het informatiepunt zo geoptimaliseerd dat alle betrokkenen (scholen en besturen, maar ook ouders en leraren) zich meer herkennen in de website en de nieuwsbrief van dat informatiepunt.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 618, nr 32

Het ministerie van OCW en de sectororganisaties zullen samen op korte termijn voorzien in de totstandkoming van een structuur die de samenwerkingsverbanden ondersteunt bij de inhoudelijke vormgeving van passend onderwijs.

Indeling van de samenwerkingsverbanden

Inleiding

In de regiogesprekken is uitgebreid stilgestaan bij de verworvenheden in de huidige situatie en de wensen van de schoolbesturen voor de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Ook zijn er veel opties besproken voor indeling van deze samenwerkingsverbanden. In bijgaand overzicht zijn voor het primair onderwijs 75 verbanden en voor het voortgezet onderwijs 76 verbanden beschreven. Alle gemeenten in Nederland zijn ondergebracht bij een samenwerkingverband.

Deze indeling is gebaseerd op twee uitgangspunten. Ten eerste is zo veel mogelijk de voorkeur van de schoolbesturen overgenomen. Ten tweede zijn de samenwerkingsverbanden geografisch (langs gemeentegrenzen) afgebakend. Deze lijn uit de brief 'Naar passend onderwijs' is door de Tweede Kamer bevestigd in de motie Elias c.s.⁴ Ook in een groot deel van de regiogesprekken werd deze lijn onderschreven.

In de meeste gevallen blijkt het goed mogelijk deze twee uitgangspunten te combineren. In het voortgezet onderwijs wilden veel schoolbesturen in het huidige samenwerkingsverband blijven samenwerken. Als de afbakening van deze verbanden al langs gemeentegrenzen loopt, kon die wens worden gehonoreerd. In een aantal gevallen werd verzocht een gemeente toe te voegen of weg te laten. Deze verzoeken zijn, waar dit aan beide zijden werd bevestigd, overgenomen in deze indeling. Op diverse plaatsen wilden de scholen in het primair onderwijs in dezelfde indeling met elkaar samenwerken als het voortgezet onderwijs. Op sommige plaatsen hebben schoolbestuurders onderling afstemming bereikt over nieuwe geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden. Deze voorstellen zijn overgenomen.

Voor een deel van de samenwerkingsverbanden waren de meningen in de regiogesprekken verdeeld. Op die plaatsen is een keuze gemaakt waarvan de verwachting is dat deze voor de meerderheid van de schoolbesturen herkenbaar is. Daarbij hebben onderstaande overwegingen een rol gespeeld. Steeds is gestreefd naar een goed evenwicht tussen het respecteren van de verworvenheden enerzijds en de onderstaande overwegingen anderzijds. Per samenwerkingsverband is een individuele afweging gemaakt op basis van de input uit de regiogesprekken die zo veel mogelijk recht doet aan de situatie ter plaatse.

Overwegingen bij de indeling van samenwerkingsverbanden

Leerlingenstromen in een regio	Uit de regiogesprekken blijkt dat voor schoolbesturen de leerlingenstromen een belangrijke overweging zijn bij de vorming van samenwerkingsverbanden, onder meer met het oog op het beperken van het grensverkeer.
Aantal leerlingen in een samenwerkingsverband	Aandachtspunten bij deze overweging: <ul style="list-style-type: none"> • De ECPO heeft in haar advies 'Verevening als verdeelmodel bij de bekostiging van speciale onderwijszorg' aangegeven dat de overheid geen ondergrens van het aantal leerlingen moet definiëren, maar dat een zekere omvang met minder (financiële) risico's gepaard gaat⁵. • Een zekere omvang van het samenwerkingsverband beperkt het onderlinge grensverkeer. • Een zekere omvang van het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs niet met al te veel samenwerkingsverbanden afspraken hoeven te maken.

4 Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 31 497, nr. 44

5 Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 497, nr. 27

Zo veel mogelijk gelijke (buiten)grenzen van het samenwerkingsverband voor primair en voortgezet onderwijs	Doel hiervan is het realiseren van een doorlopende leerlijn (zie ook brief 'Naar passend onderwijs' ⁶).
Voorzieningen cluster 3 en 4 in het samenwerkingsverband	Grotere verbanden maken het mogelijk dat ieder verband scholen voor het regulier onderwijs, scholen voor het speciaal basisonderwijs/lwoo en pro en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs cluster 3 en cluster 4 bevat. Daarmee wordt het makkelijker voor scholen iedere leerling een zo passend mogelijke plek binnen het samenwerkingsverband aan te bieden en wordt het voor leerlingen mogelijk een plek dichterbij huis te vinden. Als er geen school voor (voortgezet) speciaal onderwijs cluster 3 en 4 in het samenwerkingsverband zit, dan moet in het zorgplan minimaal afspraken zijn gemaakt met deze scholen (zie ook brief 'Naar passend onderwijs').
Samenhang met andere beleidsterreinen	In de brief 'Naar passend onderwijs' is aangegeven dat het een meerwaarde kan zijn om de samenwerkingsverbanden zo vorm te geven dat een goede afstemming mogelijk is met verwante beleidsterreinen, te weten de jeugdzorg, de AWBZ, en het regionaal arbeidsmarktbeleid.

Aandachtspunten

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn zowel in het primair als het voortgezet onderwijs ruim zeventig gebieden die samen heel Nederland bestrijken. Elke leerling in Nederland woont op een adres dat tot één samenwerkingsverband behoort.

De zorg in het onderwijs en de jeugdzorg, waarvoor de verantwoordelijkheid bij de gemeenten belegd zal worden, zijn niet los van elkaar te zien. De samenwerking op deze terreinen zal de komende jaren steeds verder groeien. Het overleg tussen de samenwerkingsverbanden en de gemeenten over een sluitende organisatie van de zorg zal de komende tijd tot steeds betere resultaten moeten leiden. Mede hierom is ervoor gekozen om de samenwerkingsverbanden passend onderwijs langs de grenzen van gemeenten af te bakenen. Het samenvallen van de grenzen van samenwerkingsgebieden en organisatie-eenheden van de jeugdzorg biedt op termijn duidelijke voordelen. Daarom is het nu zaak om bij het bepalen van de grenzen van samenwerkingsgebieden de gemeentegrenzen scherp in het oog te houden.

Negen gemeenten blijken in de praktijk moeilijk toe te delen aan een samenwerkingsverband. Deze gemeenten bestaan meestal uit een aantal kernen waarvan de leerlingen scholen bezoeken in verschillende regio's. Over de positie van deze gemeenten zal nog nader overleg plaatsvinden. Daarbij zullen ook de besturen van deze gemeenten betrokken worden. Een mogelijkheid die daarbij ook zal worden verkend is of het noodzakelijk is om van het principe af te wijken dat gemeentegrenzen bepalend zijn voor de afbakening van samenwerkingsverbanden. Sommige van deze gemeenten kunnen wellicht gesplitst worden op basis van de kernen waaruit de gemeente is gevormd. De desbetreffende gemeenten worden in de volgende overzichten genoemd bij beide samenwerkingsverbanden waar de gemeente bij zou kunnen horen en gemarkeerd met (#). In de kaarten worden ze aangegeven met de kleuren van de twee relevante verbanden.

Drie samenwerkingsverbanden zijn gemarkeerd met (*). Hier zijn nog enkele aandachtspunten waarover nog overleg zal plaatsvinden. In het navolgende overzicht zijn deze gemeenten wel in een samenwerkingsverband opgenomen. Als in de komende periode geen andere indeling wordt gevonden die door de schoolbesturen wordt onderschreven, dan vormt de hier gepresenteerde indeling de basis voor de verdere uitwerking van passend onderwijs.

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 31 497, nr. 31

Landelijk samenwerkingsverband

Het reformatorisch onderwijs heeft verzocht een landelijk verband te mogen vormen. In de bijlage bij de brief 'Naar passend onderwijs' d.d. 31 januari 2011 is aangekondigd dat zou worden uitgezocht of voor de continuering van dit landelijke reformatorische samenwerkingsverband passend onderwijs een wettelijke basis kan worden gelegd. Het wetsvoorstel zal het mogelijk maken om onder bepaalde voorwaarden in aanmerking te komen voor een landelijk samenwerkingsverband naar richting. Het reformatorisch onderwijs voldoet aan de voorwaarden, zoals deelname van alle scholen van de richting en het kunnen bieden van (v)so onderwijs cluster 3 en 4. Er kunnen dan ook twee reformatorische landelijke samenwerkingsverbanden komen, één voor primair en één voor voortgezet onderwijs.

Clustering en nummering

In het onderstaande overzicht zijn de samenwerkingsverbanden geclusterd per provincie. Dit is slechts gedaan om de opsomming overzichtelijk te presenteren. In de gevallen dat een samenwerkingsverband de provinciegrenzen overschrijdt, is het verband ingedeeld bij de provincie waarvan de meeste gemeenten in het samenwerkingsverband deel uit maken.

Alle samenwerkingsverbanden hebben een nieuw 4-cijferig nummer gekregen, voorafgegaan door primair onderwijs of voortgezet onderwijs. Daarnaast is het uiteraard mogelijk om een naam voor het samenwerkingsverband te (blijven) hanteren.

De komende periode zal in samenwerking met de sectororganisaties de inhoudelijke discussie over de concrete inrichting van de samenwerkingsverbanden worden opgepakt op basis van de indeling zoals hij in deze rapportage is beschreven. Daarbij worden ook de gemeenten betrokken. Als op basis van dit inhoudelijke gesprek over de inrichting van de zorgvoorzieningen blijkt dat aanpassingen nodig zijn in de hier beschreven samenstelling van de verbanden, dan is dat nog mogelijk.

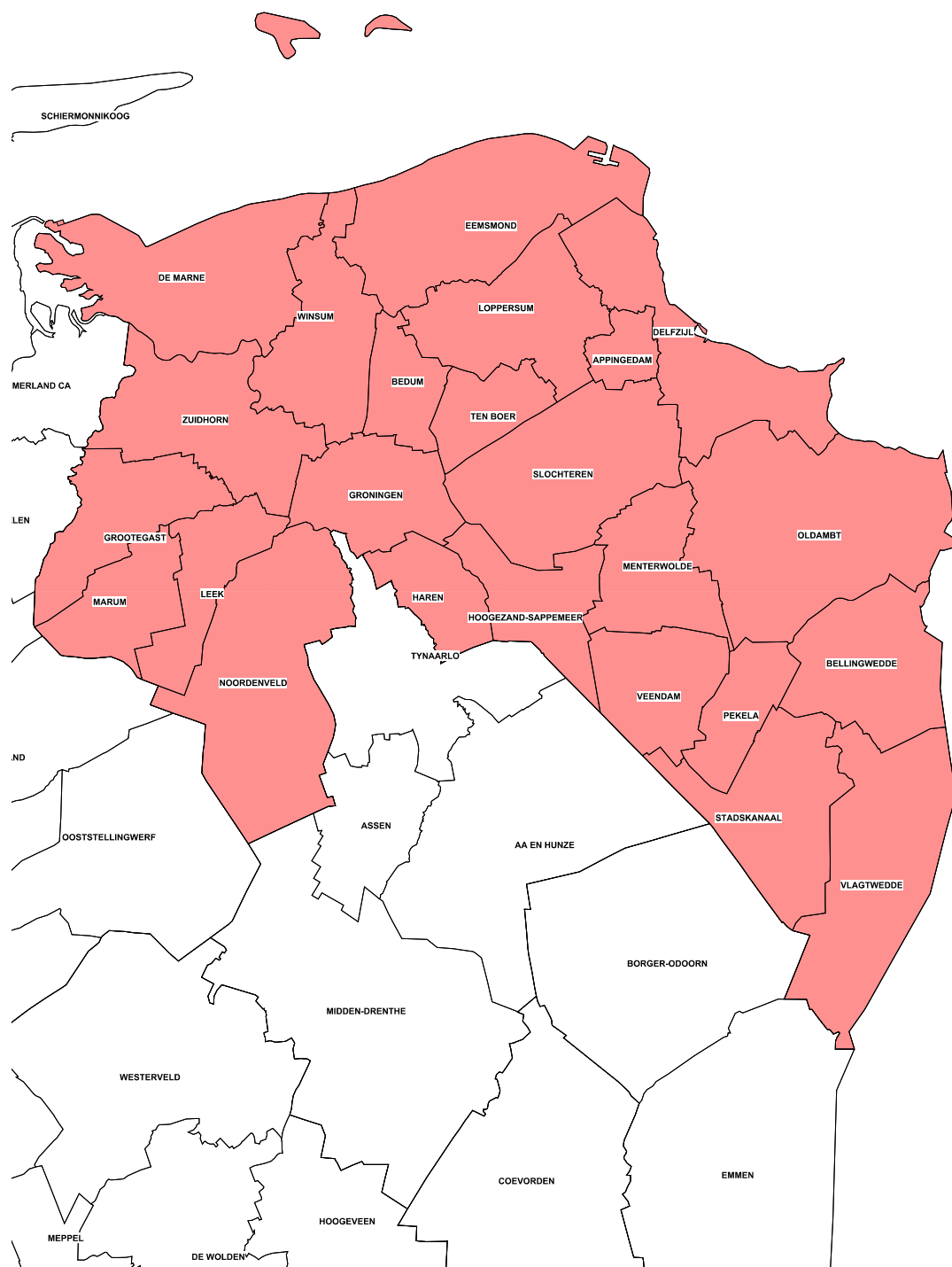
Overzichtskaart samenwerkingsverbanden primair onderwijs Nederland

Overzichtskaart samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs Nederland

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Groningen

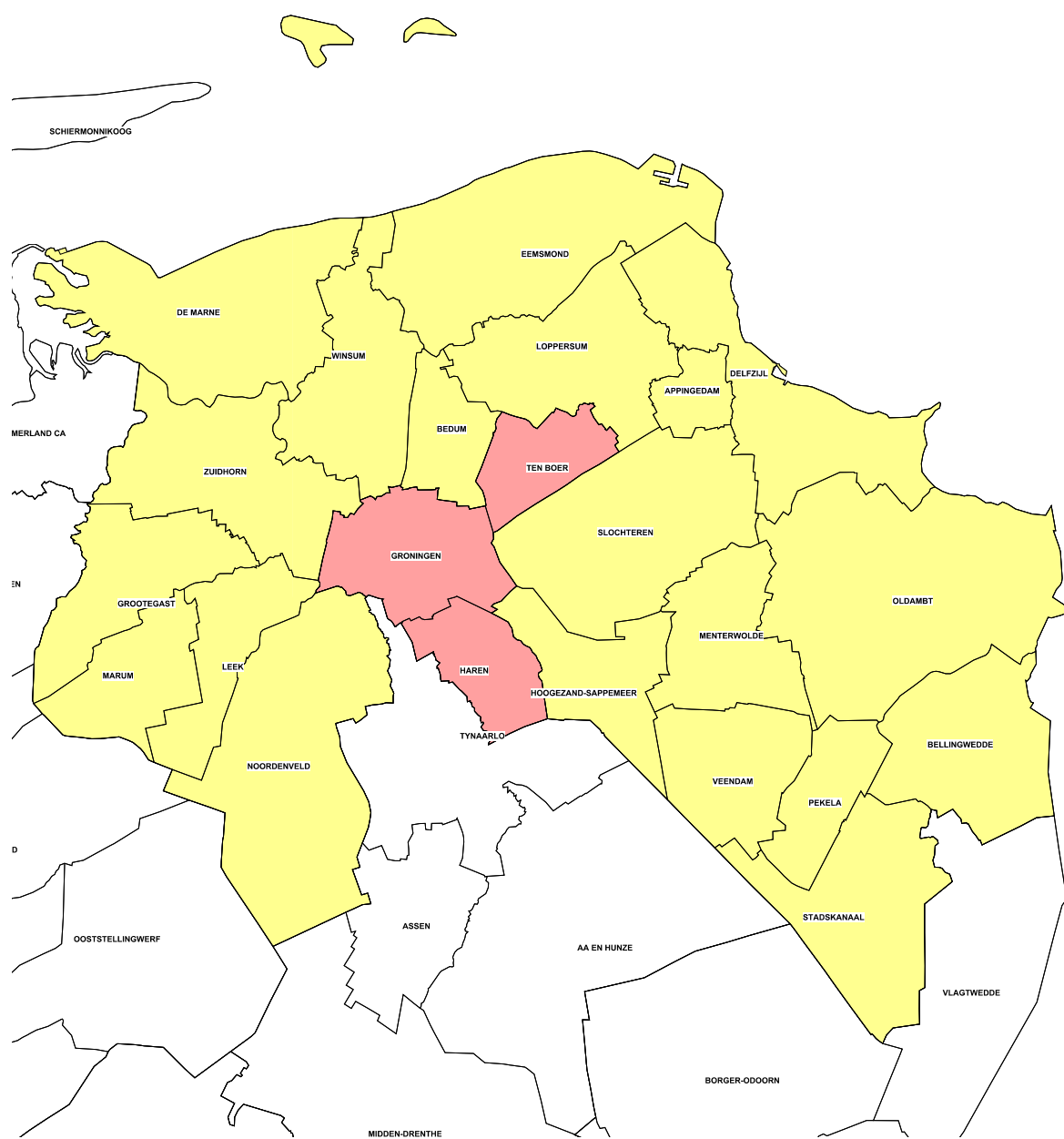
Provincie Groningen primair onderwijs

PO-20-01: gemeenten Appingedam, Bedum Bellingwedde, Delfzijl, De Marne, Eemsum, Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde Noordenveld, Oldambt, Pekela, Slochteren, Stadskanaal, Ten Boer, Veendam, Winsum, Zuidhorn, Vlagtwedde

- Dit is één van de varianten die tijdens het regiogesprek door de regio is genoemd.
- Het voorstel is een geografisch afgebakend samenwerkingsverband van voldoende omvang en doet ook recht aan de verworvenheden van de huidige situatie in de regio, namelijk het werken in acht ROPO's.
- Binnen dit samenwerkingsverband zal gewerkt worden in kamers die gevormd worden op basis van de regio's voor het Regionaal Overleg Passend Onderwijs (ROPO).
- Op basis van leerlingstromen zijn (dit is besproken tijdens de regiogesprekken) de volgende nadere keuzes gemaakt:
  - Gemeenten Noordenveld en Vlagtwedde zijn toegevoegd aan dit samenwerkingsverband.
  - Gemeente Tynaarlo kan vanuit het perspectief van leerlingstromen zowel bij dit samenwerkingsverband, als bij het samenwerkingsverband PO-22-01 aansluiten. Vanuit Tynaarlo is de voorkeur uitgesproken voor die laatste optie.
  - Gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn blijven in verband met grootste deel van de leerlingstromen bij provincie Drenthe.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Groningen

- VO-20-01
- VO-20-02

Provincie Groningen voortgezet onderwijs

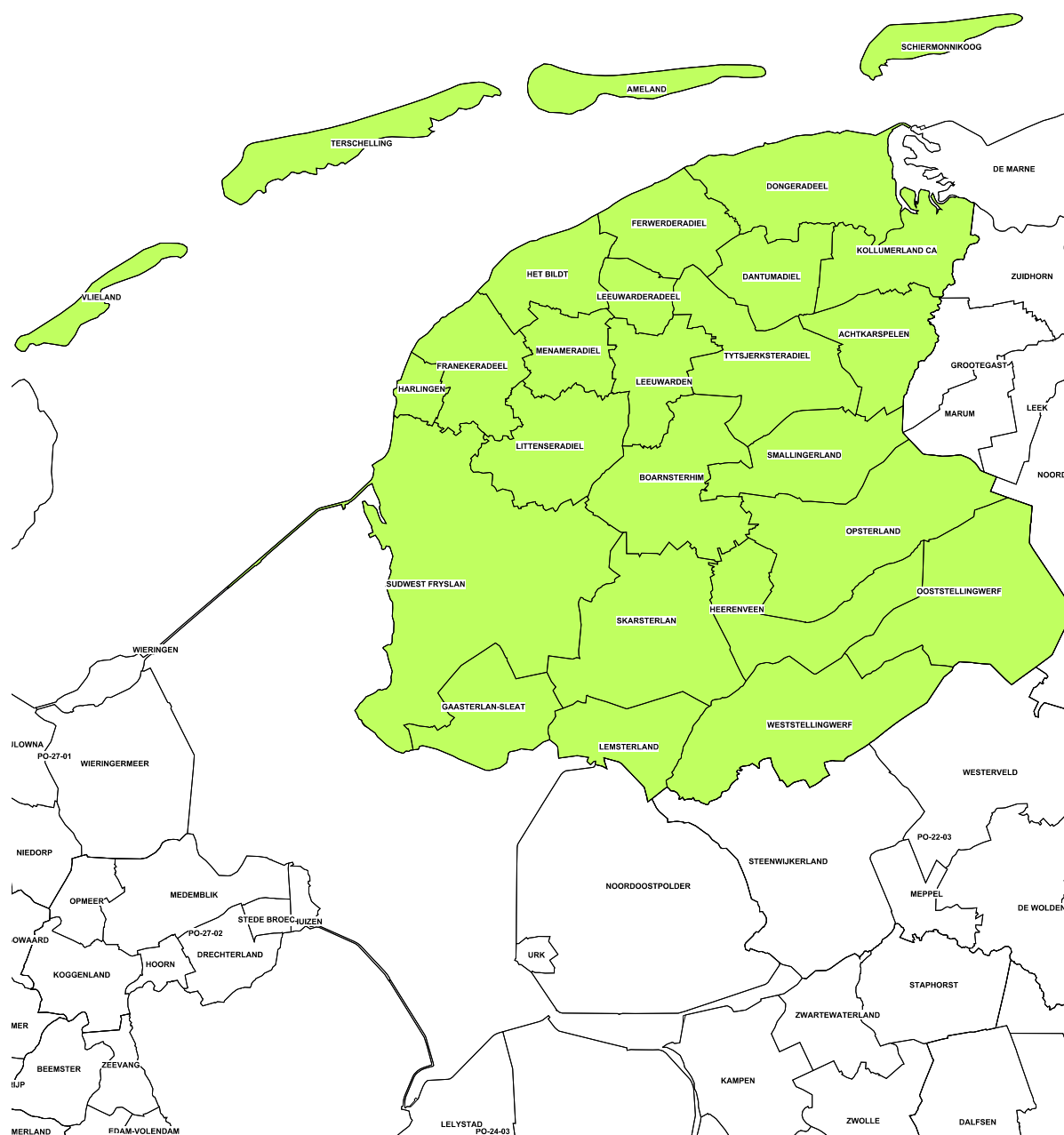
VO-20-01: gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer

VO-20-02: Ommeland: gemeenten Appingedam, Bedum, Bellingwedde, Delfzijl, De Marne, Eemmond, Grootegast, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde, Noordenveld, Oldambt, Pekela, Slochteren, Stadskanaal, Veendam, Winsum, Zuidhorn

(* *Aandachtspunt*: Positie Tynaarlo

- Deze variant met twee samenwerkingsverbanden is tijdens het gesprek door de besturen voorgesteld. Daarbij is wel de opmerking gemaakt dat men hoopt dat in de toekomst deze twee samenwerkingsverbanden samen zullen kunnen gaan.
- Deze samenwerkingsverbanden zijn geografisch afgebakend.
- Het schoolbestuur in de gemeente Vlagtwedde heeft verzocht (in tegenstelling tot het PO) om toegevoegd te worden aan het samenwerkingsverband VO-22-02.
- (*) Het schoolbestuur van de school voor voortgezet onderwijs in de gemeente Tynaarlo heeft aangegeven bij het SWV VO-22-01 te willen aansluiten. Het bestuur van de school voor VMBO, het AOC Terra VMBO Groen in Eelde (deel van Tynaarlo) wil echter aansluiten bij VO-20-02.
- De besturen van de reformatische scholen hebben aangegeven in het landelijk verband te willen blijven.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Friesland

Provincie Friesland primair onderwijs

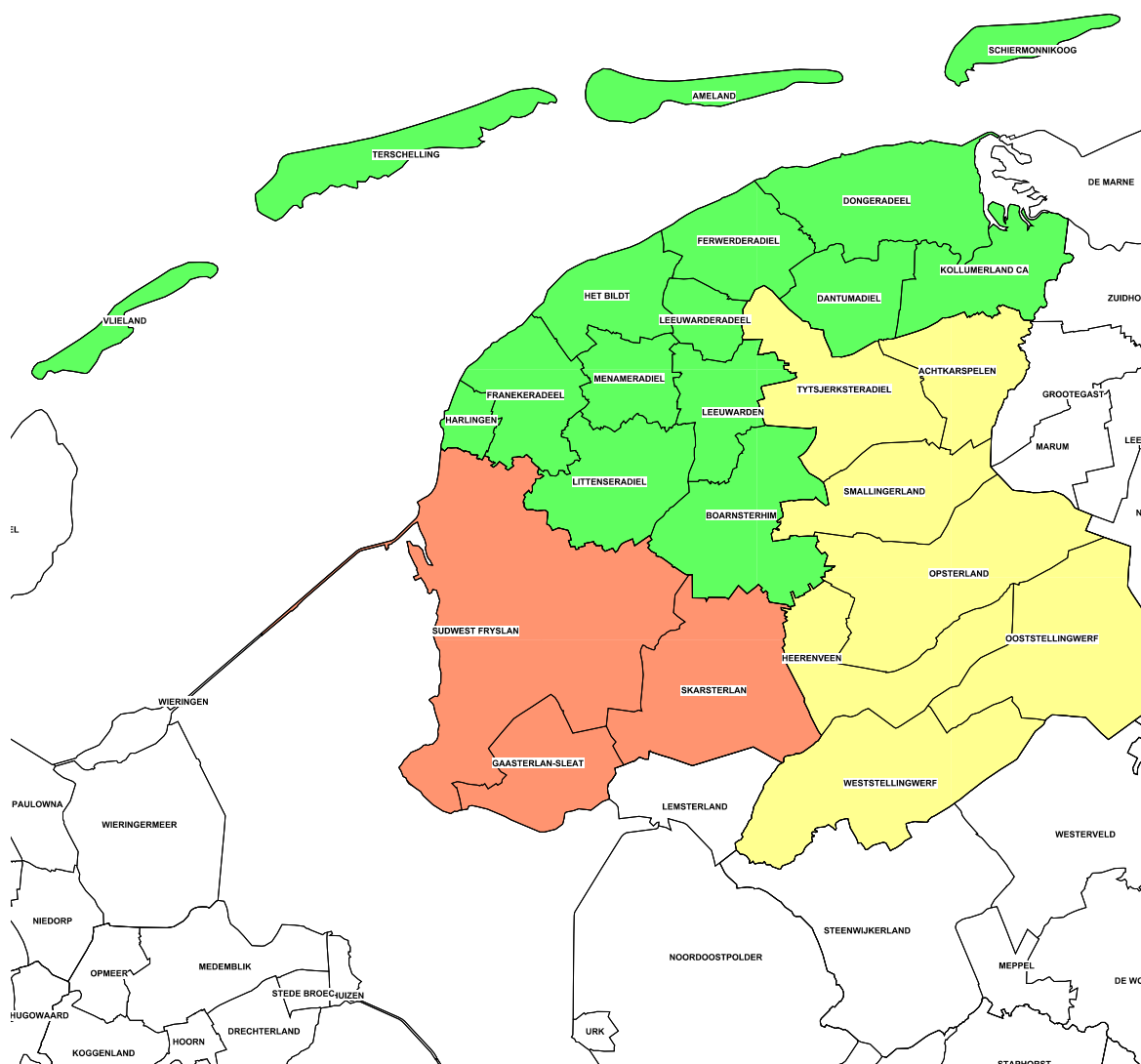
PO-21-01: Eén interzuilair SZW, gemeenten: Achtkarspelen, Ameland, het Bildt, Boarnsterhim, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferweradiel, Franekeradeel, Gaasterlan-Sleat, Harlingen, Heereveen, Kollumerland c.a., Littenseradiel, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Menemeradiel, Opsterland, Ooststellingwerf, Schiermonnikoog, Skasterlan, Smallingerland, Sydwest Fryslan, Terschelling, Tsysjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf

(*) *Aandachtspunt:* Voorstel is nog niet door alle besturen goedgekeurd.

- Het openbaar onderwijs heeft dit voorstel voor één interzuilair samenwerkingsverband na het regiogesprek gedaan aan de overige schoolbesturen (brief ontvangen op 19 mei 2011).
- Het voorstel is geografisch afgebakend en voorziet in een licht opgetuigd samenwerkingsverband.
- Het gereformeerd onderwijs is inmiddels akkoord, het protestant-christelijk onderwijs staat positief tegenover verdere gesprekken over dit voorstel.
- De katholieke schoolbesturen hebben aangegeven dat het budget rechtstreeks gegeven zou moeten worden aan de schoolbesturen. Hiervoor wordt niet gekozen (zie motivatie in deel I van deze rapportage). Dit laatste is ook niet opgenomen in het voorstel van het openbaar onderwijs aan de andere besturen.
- De besturen uit Lemsterland hebben nadrukkelijk verzocht bij de provincie Friesland gevoegd te worden, omdat alle voorzieningen in deze provincie gevestigd zijn.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Friesland

- VO-21-01
- VO-21-02
- VO-21-03

Provincie Friesland voortgezet onderwijs

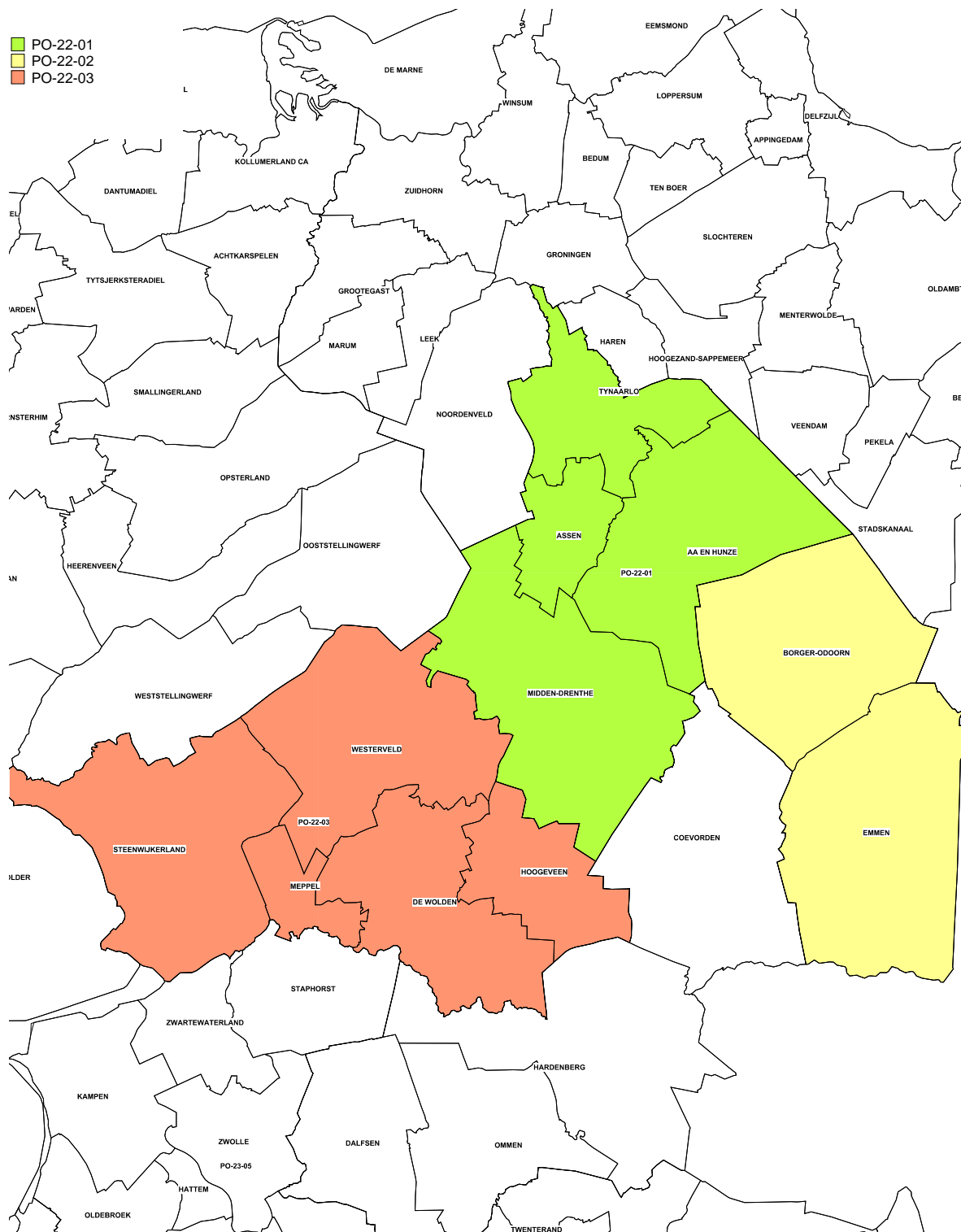
VO-21-01: gemeenten Ameland, het Bildt, Boarnsterhim, Dantumadiel, Dongeradeel, Harlingen, Ferweradiel, Franekeradeel, Kollumerland c.a., Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Littenseradiel, Menemeradiel, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland

VO-21-02: gemeenten Achtkarspelen, Heereveen, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tsysjerksteradiel, Weststellingwerf

VO-21-03: gemeenten Gaasterlan-Sleat, Skasterlan, Sydwest Fryslan

- Deze drie samenwerkingsverbanden zijn als wens op tafel gelegd door de schoolbesturen en zijn geografisch afgebakend.
- Deze samenwerkingsverbanden komen overeen met de drie huidige RMC-regio's. Aldus wordt rekening gehouden met bestaande verworvenheden.
- Een aandachtspunt is de gemeentelijke herindeling. Hier is volgens de besturen rekening mee gehouden in deze driedeling.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Drenthe

Provincie Drenthe primair onderwijs

PO-22-01: gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Tynaarlo

- Dit samenwerkingsverband is geografisch afgebakend.
- De schoolbesturen uit de gemeente Tynaarlo hebben aangegeven bij dit samenwerkingsverband te willen aansluiten.
- De samenwerkingsverbanden voor het primair en het voortgezet onderwijs komen geografisch overeen.
- De reformatorische scholen willen graag in het landelijk verband blijven.

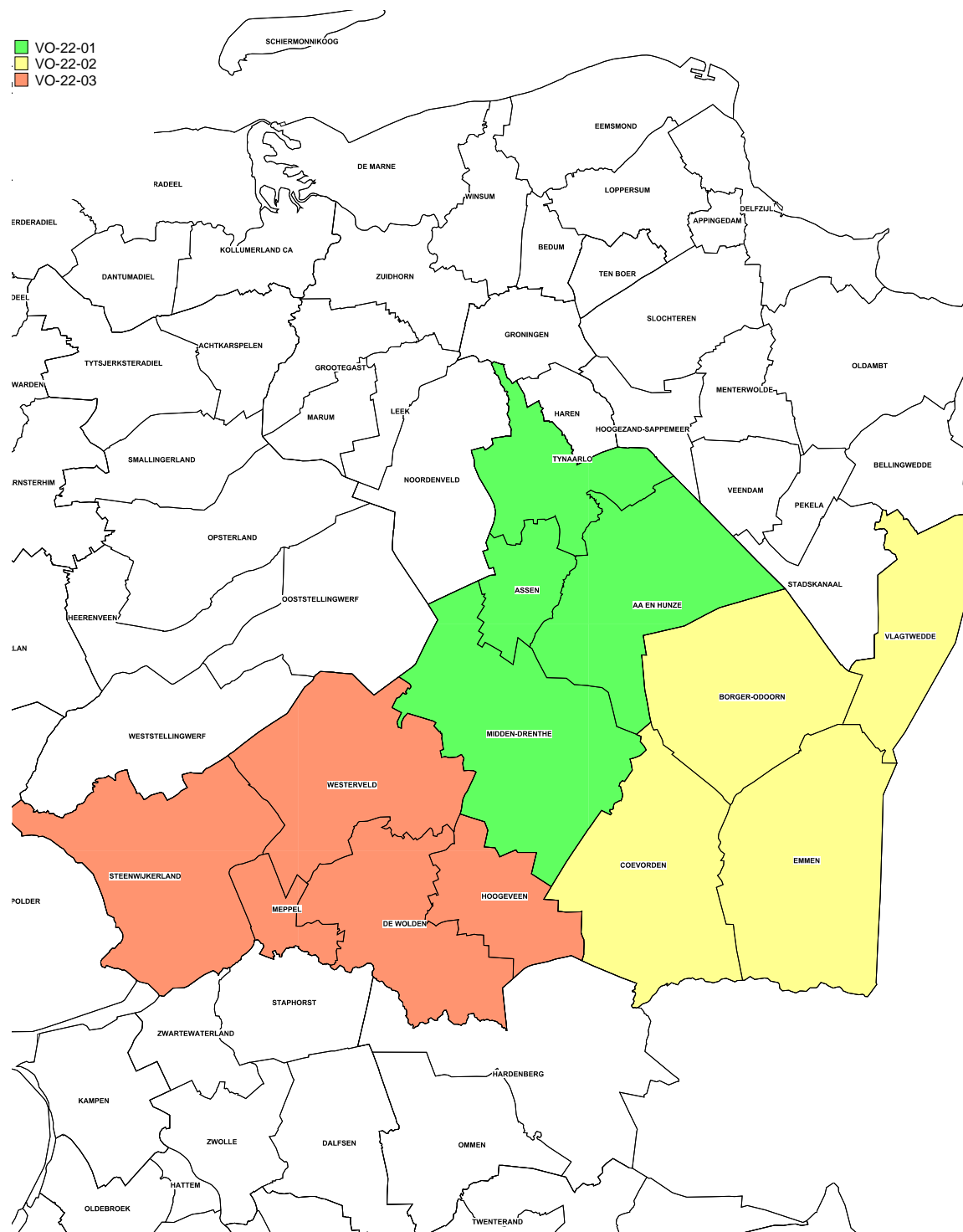
PO-22-02: Borger-Odoorn, Emmen

- De voorkeur van de aanwezige schoolbesturen in de gesprekregio bestaande uit de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen en Vlagtwedde is om het zorgbudget toe te kennen aan de schoolbesturen. Hiervoor wordt niet gekozen (zie motivatie in deel I van deze rapportage).
- De aanwezige schoolbesturen hebben aangegeven dat de scholen in de gemeente Vlagtwedde bij Groningen (PO-20-01) hoort.
- In het regiogesprek met de schoolbesturen in Ommen en Hardenberg hebben zij aangegeven dat zij een samenwerkingsverband willen samen met de scholen in de gemeenten Coevorden en Dalfts.
- Onderwijsstichting Arcade (primair onderwijs in de gemeente Coevorden) heeft dit bij brief van 23 mei 2011 bevestigd. De scholen in de gemeente Coevorden worden daarom gevoegd bij PO-23-04.
- Besloten is om een samenwerkingsverband te vormen bestaande uit de twee overige gemeenten, Borger-Odoorn en Emmen. Er bestaat wel enige twijfel over de omvang van dit samenwerkingsverband. Bij de verdere uitwerking van de zorgvoorzieningen moet blijken of het samenwerkingsverband voldoende omvang heeft.

PO-22-03: gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Steenwijkerland, Westerveld

- Hieronder worden de huidige drie kamers in stand gehouden: 1. Steenwijkerland, 2. Meppel/De Wolden en 3. Hoogeveen/Westerveld.
- De aanwezige schoolbesturen hebben aangegeven dat het budget rechtstreeks gegeven zou moeten worden aan de schoolbesturen. Hiervoor wordt niet gekozen (zie motivatie in deel I).
- De samenwerkingsverbanden voor het primair en het voortgezet onderwijs komen geografisch overeen.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Drenthe

Provincie Drenthe voortgezet onderwijs

VO-22-01: gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Tynaarlo

(*) *Aandachtspunt*: Positie Tynaarlo.

- Dit samenwerkingsverband is geografisch afgebakend.
- (*) Het schoolbestuur van de school voor voortgezet onderwijs in de gemeente Tynaarlo heeft aangegeven bij het samenwerkingsverband VO-22-01 te willen aansluiten. Het bestuur van de school voor VMBO, het AOC Terra VMBO Groen in Eelde (deel van Tynaarlo) wil echter aansluiten bij VO-20-02.
- De samenwerkingsverbanden voor het primair en het voortgezet onderwijs komen geografisch overeen.

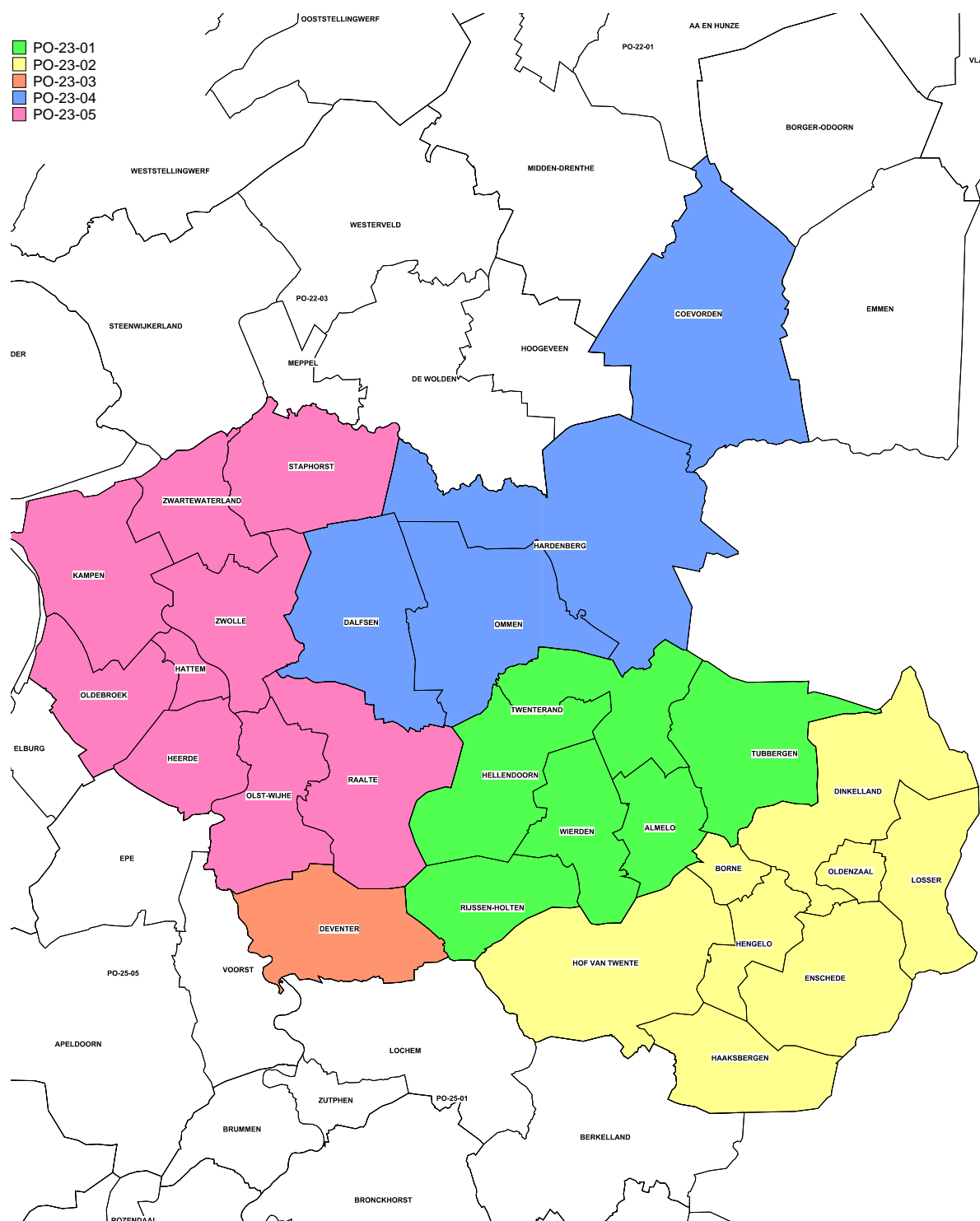
VO-22-02: gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Vlagtwedde

- De schoolbesturen willen de huidige samenwerking in stand houden (Ommen, Dalfsen, Coevorden en Hardenberg) Dit is niet afgebakend op gemeenteniveau.
- De aanwezige besturen hebben aangegeven dat men dat eigenlijk ook niet wil, maar gezien het uitgangspunt van geografische afbakening is dit samenwerkingsverband wel langs gemeentegrenzen gevormd.
- Het schoolbestuur uit Vlagtwedde heeft nadrukkelijk verzocht om, in tegenstelling tot het primair onderwijs, bij dit samenwerkingsverband aangesloten te mogen worden.

VO-22-03: gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Steenwijkerland, Westerveld

- Hieronder worden de huidige drie kamers in stand gehouden: 1. Steenwijkerland, 2. Meppel/De Wolden en 3. Hoogeveen/Westerveld.
- De aanwezige schoolbesturen hebben aangegeven dat het budget rechtstreeks gegeven zou moeten worden aan de schoolbesturen. Hiervoor wordt niet gekozen (zie motivatie in deel I van deze rapportage).
- De samenwerkingsverbanden voor het primair en het voortgezet onderwijs komen geografisch overeen.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Overijssel

Provincie Overijssel primair onderwijs

PO-23-01: gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand, Tubbergen, Wierden

- De besturen begrijpen de keuze voor deze regio-indeling, maar vinden dat ze meer tijd nodig hebben om de organisatie op te zetten. Ze willen in de oude samenwerkingsverbanden verder werken.
- De besturen kunnen de komende periode werken aan de vormgeving van het samenwerkingsverband binnen de nu geschetste grenzen.

PO-23-02: gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal

- Het samenwerkingsverband heeft dezelfde samenstelling als het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs, met toevoeging van Haaksbergen. Dit naar de wens van de besturen.

PO-23-03: gemeente Deventer

- Het samenwerkingsverband blijft zoals het nu is naar de wens van de besturen.

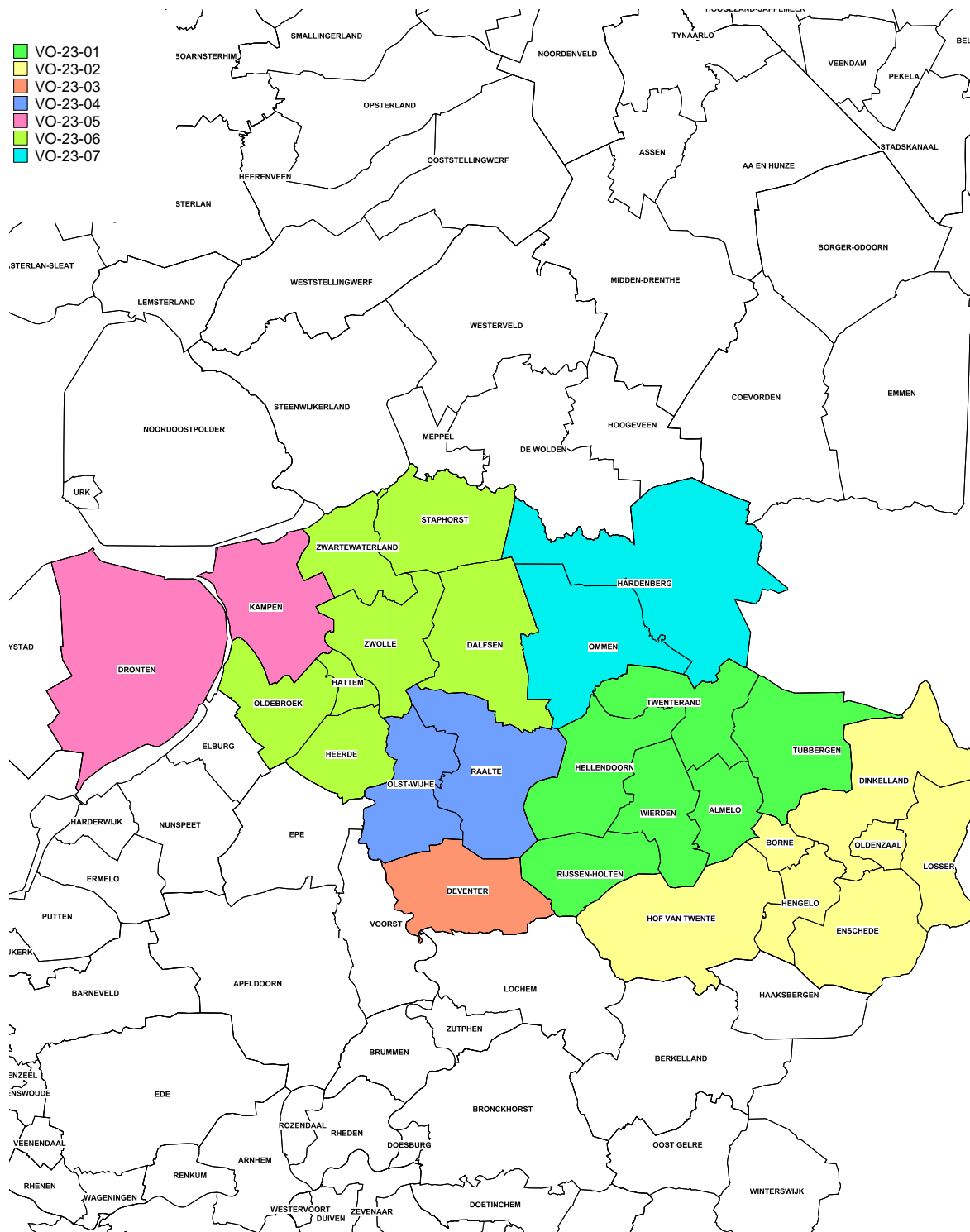
PO-23-04: gemeenten Coevorden, Dalfsen, Hardenberg, Ommen

- Besturen willen geen samenwerkingsverband met regionale afbakening.
- Als er toch volgens die principes gewerkt moet worden, heeft een samenwerkingsverband bestaande uit de scholen in de gemeenten Coevorden, Dalfsen, Hardenberg en Ommen de voorkeur van de besturen.

PO-23-05: gemeenten Hattem, Heerde, Kampen, Olst-Wijhe, Oldebroek, Raalte, Staphorst, Zwartewaterland, Zwolle

- Men wil geen van bovenaf opgelegd samenwerkingsverband. Ook geen aansluiting bij de drie kamers van het voortgezet onderwijs. Schoolbesturen moeten de zorgplicht krijgen. De aanwezige bestuurders stellen dat zij zelf willen bepalen hoe zij zich organiseren. De geografische afbakening op gemeentegrenzen wordt niet ondersteund. Er wordt dus geen uitspraak gedaan over het te vormen samenwerkingsverband.
- De Onderwijzorgkoepel Noord-Veluwe verzoekt om bij vaststelling van de grenzen van de nieuwe samenwerkingsverbanden de grenzen van de huidige verbanden wvns en de stichting leerlingenzorg te respecteren. Dit is ook in een brief van 24 maart 2011 gevraagd.
- De scholen in de gemeente Dronten geven aan te willen aansluiten bij Lelystad. De schoolbesturen in de gemeenten Lelystad gaan daarmee akkoord.
- Het reformatorische samenwerkingsverband wil een landelijk verband houden.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Overijssel

Provincie Overijssel voortgezet onderwijs

VO-23-01: gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand, Tubbergen, Wierden

- Het samenwerkingsverband blijft zoals het nu is, naar de wens van de besturen.

VO-23-02: gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal

- Het samenwerkingsverband blijft zoals het nu is, naar de wens van de besturen.

VO-23-03: gemeente Deventer

- Het samenwerkingsverband blijft zoals het nu is, naar de wens van de besturen.

VO-23-04: gemeenten Raalte, Olst-Wijhe (Salland)

VO-23-05: gemeenten Dronten, Kampen

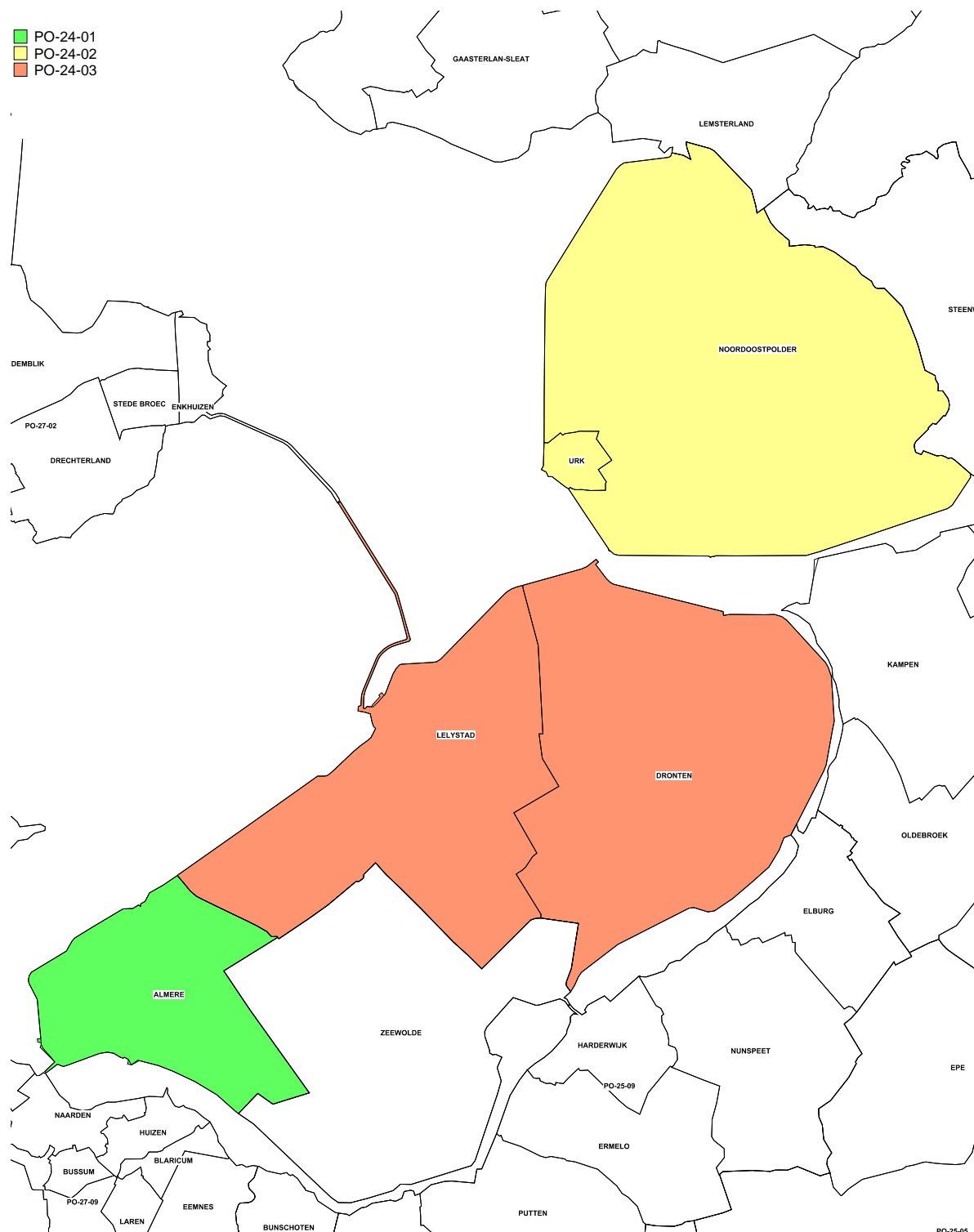
VO-23-06: gemeenten Dalfsen, Hattem, Heerde, Oldebroek, Staphorst, Zwartewaterland, Zwolle

- Er lijkt zich een meerderheid af te tekenen voor deze drie samenwerkingsverbanden, conform de huidige drie kamers. Alternatief is dat er één samenwerkingsverband wordt gevormd, waarin de drie kamers blijven bestaan.
- Er bestaat twijfel over de omvang van deze samenwerkingsverbanden, aangezien deze vrij klein zijn. Bij de verdere uitwerking van de zorgvoorzieningen moet blijken of de samenwerkingsverbanden te klein zijn. Als dit het geval is moeten ze worden samengevoegd.

VO-23-07: gemeenten Hardenberg, Ommen

- Het samenwerkingsverband blijft zoals het nu is, naar de wens van de besturen.
- Een uitbreidingsmogelijkheid kan zijn het toevoegen van de scholen in de gemeenten Dalfsen en Coevorden conform het samenwerkingsverband in het primair onderwijs

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Flevoland

Provincie Flevoland primair onderwijs

PO-24-01: gemeente Almere

- De schoolbesturen uit Almere willen hetzelfde samenwerkingsverband vormen als het voortgezet onderwijs, dat wil zeggen alle scholen uit de gemeente Almere.

PO-24-02: gemeenten Noordoostpolder, Urk

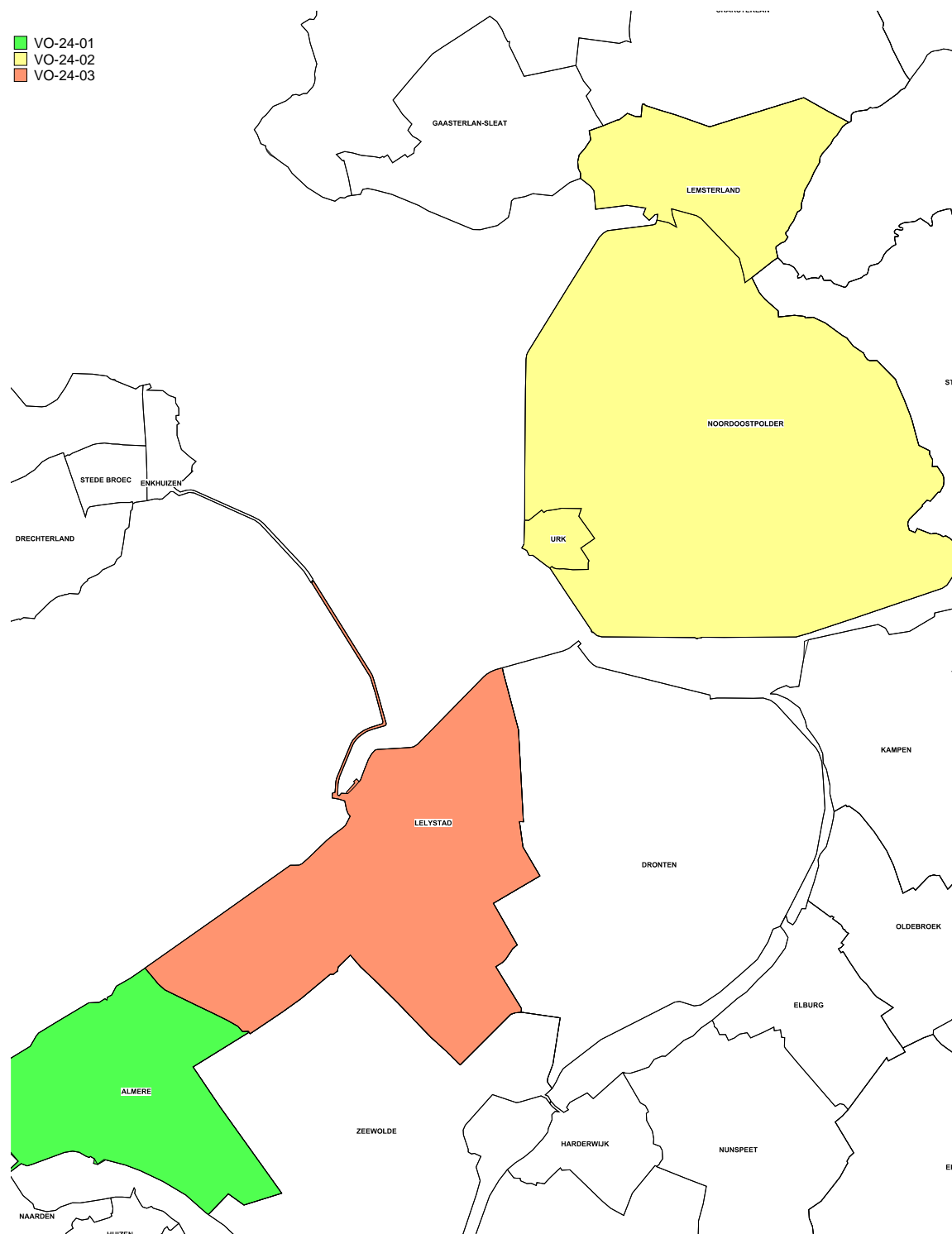
- De schoolbesturen verklaren de grenzen van het huidige PO-samenwerkingsverband te willen handhaven, dat wil zeggen de scholen uit de bovengenoemde gemeenten.
- De scholen uit de gemeente Lemsterland laten aansluiten bij deze regio zoals bij het voortgezet onderwijs het geval is, is voor de schoolbesturen in het primair onderwijs niet logisch.
- De reformatische scholen willen deel uit maken van één samenwerkingsverband op reformatische grondslag.

PO-24-03: gemeenten Dronten, Lelystad

- De schoolbesturen van de scholen in de gemeente Lelystad willen in ieder geval het huidige samenwerkingsverband aanhouden en graag uitbreiden met de scholen in de gemeente Dronten.
- De besturen van de scholen voor primair onderwijs in de gemeente Dronten hebben tijdens hun regiogesprek op 26 mei 2011 in Zwolle de wens uitgesproken om aan te sluiten bij de scholen in de gemeente Lelystad.

Gemeente Zeewolde maakt deel uit van samenwerkingsverband PO-25-09.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Flevoland

Provincie Flevoland voortgezet onderwijs

VO-24-01: gemeente Almere

- Het samenwerkingsverband Almere wil graag blijven wat het nu is, dat willen zeggen alle scholen uit de gemeente Almere.

VO-24-02: Lemsterland, Noordoostpolder, Urk

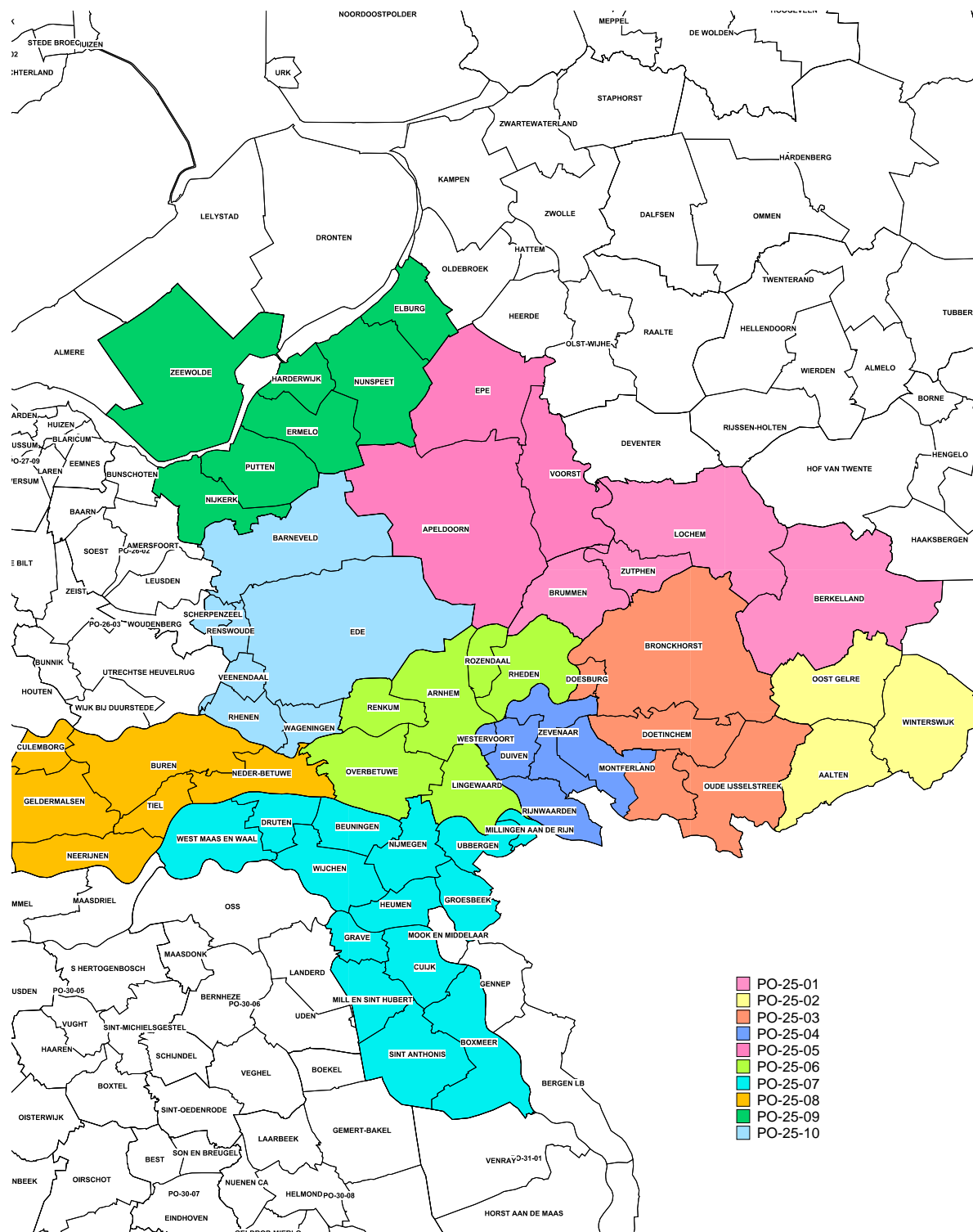
- De schoolbesturen kunnen zich vinden in de grenzen van het huidige samenwerkingsverband, dat wil zeggen de scholen in de hierboven genoemde gemeenten.
- Schoolbesturen uit Friesland hebben ook aangegeven het logisch te vinden als de scholen in Lemsterland samenwerken met de scholen in de Noordoostpolder.
- De besturen uit Lemsterland hebben dit bevestigd.

VO-24-03: gemeente Lelystad

- De schoolbesturen van de scholen uit de gemeente Lelystad geven aan graag voort te willen bouwen op het huidige samenwerkingsverband.
- Uitbreiding van het samenwerkingsverband naar Dronten of Almere vinden de aanwezigen vanuit de historische achtergrond en de regio-specifieke problematiek niet haalbaar.

Gemeente Zeewolde maakt deel uit van samenwerkingsverband VO-25-09.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Gelderland

Provincie Gelderland primair onderwijs

Achterhoek

In de regiogesprekken is gebleken dat de vier (gespreks)regio's in de Achterhoek (Lochem, Zutphen, Winterswijk en Doetinchem) de wens hebben door te groeien naar één groot samenwerkingsverband Achterhoek. De termijn waarop dit zou kunnen plaatsvinden, verschilt per regio.

In de regio Achterhoek wil men een balans vinden tussen enerzijds opschaling om het samenwerkingsverband voldoende financiële kracht te geven en anderzijds kleinschaligheid om schoolbesturen voldoende inbreng te kunnen geven en onnodige bureaucratie te voorkomen. Er is besloten drie regio's in de Achterhoek te formeren. Als in de verdere uitwerking van de zorgvoorzieningen blijkt dat samenvoeging opportuun is, dan is dat nog mogelijk.

PO-25-01: gemeenten Berkelland, Brummen, Lochem, Zutphen

- De schoolbesturen uit de gemeente Haaksbergen willen graag aansluiten bij het samenwerkingsverband rond Enschede (PO-23-02). Redenen hiervoor zijn onder andere de huidige leerlingenstromen, de aansluiting op de jeugdzorgvoorzieningen in Twente, de onderlinge samenwerking tussen de Twentse gemeenten én het feit dat de Haaksbergse schoolbesturen tijdens de voorbereiding op passend onderwijs hebben deelgenomen aan de veldinitiatieven in de regio Twente.
- De schoolbesturen uit de gemeenten Lochem en Berkelland hebben aangegeven voorstander te zijn van een groter samenwerkingsverband, namelijk van de gemeenten Zutphen, Lochem, Berkelland, Oost Gelre, Aalten en Winterswijk. Tijdens het gesprek in Zutphen is de voorkeur uitgesproken om te onderzoeken of het verband vergroot kan worden tot één groot verband in de Achterhoek, vergelijkbaar met het huidige veldinitiatief. Daarbij zou niet gekozen moeten worden voor een geografische afbakening.
- De gemeentegrenzen zullen echter, conform het principe van geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden, wel als grens van het verband worden genomen. Besloten is om een samenwerkingsverband te vormen bestaande uit de scholen in de gemeenten Lochem, Berkelland, Zutphen en Brummen. Daarmee wordt een start gemaakt met een bredere samenwerking in de Achterhoek. Mocht bij de uitwerking van de zorgvoorzieningen blijken dat een groter verband haalbaar is, dan kan een samenwerkingverband worden geformeerd met PO-25-02 en/of PO-25-03.

PO-25-02: gemeenten Aalten, Oost Gelre, Winterswijk

- Men wil het huidige samenwerkingsverband voortgezet onderwijs als basis nemen en bekijken of dit verband op een later tijdstip kan doorgroeien naar een verband waarin ook de huidige VO-samenwerkingsverbanden 803 en 1103, en een gedeelte van 901 zijn opgenomen. Men denkt hier meer tijd voor nodig te hebben.

PO-25-03: gemeenten Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Oude IJsselstreek

(#) *Aandachtspunt:* deel van Montferland ('Bergh')

- Men wil het huidige samenwerkingsverband voortgezet onderwijs als basis nemen. Op een later tijdstip kan bekeken worden of doorgegroeid kan worden naar een groter verband.
- (#) Men wil 'Bergh', een deel van Montferland, aan dit samenwerkingsverband toevoegen. Destijds zijn de gemeenten Bergh en Didam samengevoegd tot Montferland, maar de leerlingenstroom in het gebied dat bekend staat als Bergh is gericht op de Achterhoek.
- Over de positie van de gemeente Montferland vindt nader overleg plaats.

PO-25-04: gemeenten Duiven, Montferland, Rijnwaarden, Westervoort, Zevenaar

(#) *Aandachtspunt:* Deel van Montferland ('Bergh')

- Men wil kleinschalig blijven en daarom niet worden samengevoegd met bijvoorbeeld de regio Arnhem.
- De schoolbesturen hebben een voorkeur voor een samenwerkingsverband langs de grenzen van de VO-regio Duiven en omgeving.
- (#) Men wil echter het gebied dat bekend staat als 'Bergh' (een deel van Montferland) daarvan afzonderen. Destijds is deze gemeente met Didam samengevoegd tot Montferland, maar de leerlingenstroom in Bergh is gericht op de Achterhoek.

PO-25-05: gemeenten Apeldoorn, Epe, Voorst

- In het regiogesprek hebben de schoolbesturen de wens uitgesproken om de huidige verbanden wsns aan te houden, een nieuwe regio-indeling zou geen recht doen aan de werkelijkheid die scholen ervaren.
- De reformatorische scholen blijven graag in het landelijk verband.
- Men gaf aan de huidige voornamelijk denominatief bepaalde verbanden wsns te willen behouden en kon niet met een voorstel komen voor een geografisch afgebakend samenwerkingsverband. Aangezien in de omliggende regio's concrete voorstellen voor geografisch afgebakende samenwerking zijn gedaan tijdens de gesprekken, is er voor gekozen dit samenwerkingsverband vast te stellen zoals hierboven genoemd.

PO-25-06: gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal

- Op dit moment zijn er al verschillende samenwerkingsverbanden die verdere samenwerking met het voortgezet onderwijs onderzoeken. In het primair onderwijs is een duidelijke regio zichtbaar bestaande uit Renkum, Arnhem, Rheden en Rozendaal. Hiervoor bestaat een intentieverklaring. De éénpitters in Arnhem hebben ook de intentie om zich bij het convenant aan te sluiten.
- De jeugdzorg in de gemeente Overbetuwe is gericht op Arnhem en ook de leerlingenstromen in het voortgezet onderwijs gaan naar die regio. Aansluiting bij Arnhem zou dan ook de meest logische keuze zijn. Daarbij geldt dat Overbetuwe en Lingewaard een eenheid vormen.
- De scholen in de gemeenten Ubbergen en Millingen aan de Rijn horen vanouds bij de regio Nijmegen.

PO-25-07: gemeenten Beuningen, Boxmeer, Cuijk, Druten, Grave, Groesbeek, Heumen, Mill en Sint Hubert, Millingen aan de Rijn, Nijmegen, Sint Anthonis, Ubbergen, West Maas en Waal, Wijchen

- In de regio Nijmegen wordt al jaren gewerkt aan passend onderwijs, met name in kleine samenwerkingsverbanden. De besturen hebben de voorkeur dat zo te houden.
- Een vertegenwoordiger van het 'Land van Cuijk' heeft voorgesteld om Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en St. Hubert en St. Anthonis toe te voegen aan de regio Oss, Uden en Veghel. Jeugdzorg werkt namelijk samen met Noord-Brabant (de gemeenten overigens juist niet) en ook in het voortgezet onderwijs vindt samenwerking plaats met Noord-Brabant. De meningen daarover waren aanvankelijk verdeeld in Nijmegen. Aanvullend heeft een groot aantal besturen uit de regio Nijmegen in een brief verzocht de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en St. Hubert en St. Anthonis bij Nijmegen te houden. Redenen hiervoor zijn het belang van leerlingen en ouders, de leerlingenstromen, het belang van de instandhouding van noodzakelijke onderwijs(zorg)infrastructuur in tijden van bezuiniging en een rechtvaardige verdeling van schaarse middelen als leerlingen die zijn aangewezen op intramurale zorg een disproportioneel beslag leggen op de zorgmiddelen, reduceren van teleurstelling en bureaucratie voor ouders, doorlopende leerlijnen tussen primair en voortgezet onderwijs en het leggen van de verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen.
- Mede gezien deze argumenten en het gegeven dat het samenwerkingsverband Oss, Uden, Veghel niet unaniem positief was over het voorstel om de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en St. Hubert en St. Anthonis toe te voegen aan hun regio, is dit voorstel niet gehonoreerd.
- De schoolbesturen uit de gemeente Mook en Middelaar hebben de wens uitgesproken zich aan te sluiten bij de regio Venlo, waarmee al samengewerkt wordt. Dit doet ook recht aan de huidige leerlingenstromen. De gemeenten Millingen aan de Rijn en Ubbergen horen als vanouds bij de regio Nijmegen. Dat wil men zo houden: onderbouwing

ligt in de leerlingenstromen en historische gerichtheid op de nabije voorzieningen in Nijmegen en omstreken.

- De schoolbesturen hebben de mogelijkheid om in kamers samen te werken.

PO-25-08: gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel

- In dit gebied is een grote geografische spreiding. Veel samenwerkingsverbanden zijn (deels) denominatief georganiseerd. In het regiogesprek is de voorkeur uitgesproken om ruimte te hebben om de regio's van onderaf op een zinvolle manier te organiseren. Daarbij is gepleit voor het honoreren van bestaande, natuurlijk gegroeide verbanden.
- Indien toch de gemeentegrenzen worden toegepast, dan hebben de besturen aangegeven dat het huidige samenwerkingverband voor het voortgezet onderwijs een goede basis is als nieuw samenwerkingsverband, maar zonder de gemeente Lingewaal. De leerlingenstromen vanuit die gemeente gaan vooral naar Gorinchem en Leerdam.
- De reformatorische scholen zouden tenslotte graag in het landelijk verband blijven.

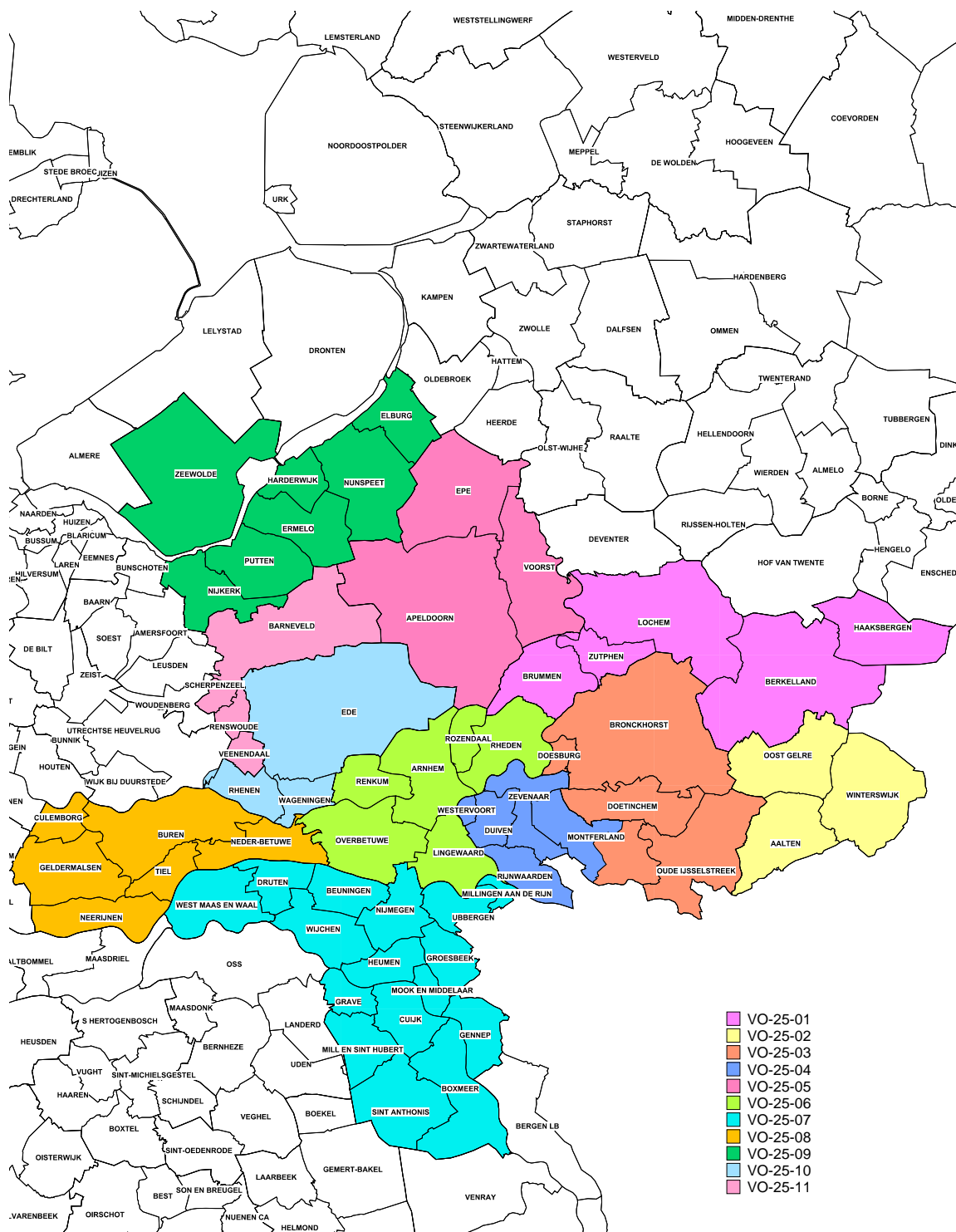
PO-25-09: gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten, Zeewolde

- De schoolbesturen en samenwerkingsverbanden lopen op dit moment dwars door gemeenten heen. Men is van mening dat besturen leidend zouden moeten zijn in de regiovorming, niet de gemeenten. Anderzijds beseft men wel dat dit de samenwerking met jeugdzorg bemoeilijkt. Het idee werd daarom in het regiogesprek geopperd om jeugdzorg aan onderwijs te koppelen. Dit kabinet heeft echter gekozen voor decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten.
- De wens is verder zoveel mogelijk samenwerkingsverbanden die goed functioneren intact te houden en in zijn geheel in een groter verband te plaatsen: de voorkeur is dus geen bestaande samenwerkingsverbanden op te splitsen.
- Tijdens het regiogesprek heeft de Onderwijzorgkoepel aangegeven bereid te zijn één samenwerkingsverband aan te gaan tussen de scholen in de zeven (hierboven genoemde) gemeenten. De grenzen van het samenwerkingsverband zijn, conform het principe van geografische afbakening, langs de gemeentegrenzen vastgesteld. De Onderwijzorgkoepel bestaat uit de samenwerkingsverbanden Noord-Oost Veluwe (Elburg, Heerde, Wapenveld, Vaassen, Epe en Nunspeet, Boson te Nunspeet) Drieluik (Harderwijk en een deel van Putten), samenwerkingsverband Zeewolde (Zeewolde), Saboso (Nijkerk en een deel van Ermelo).
- Het reformatorisch samenwerkingsverband wil landelijk blijven.

PO-25-10: gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen

- De aanwezigen bij de regiogesprekken in zowel Barneveld als Ede gaven de voorkeur aan een sterk/breed samenwerkingsverband en kozen daarom voor een samenwerkingsverband op het niveau van de huidige VO-samenwerkingsverbanden Ede en omgeving en Barneveld en omgeving. Dit is een historische kans om tot één regio Gelderse Vallei te komen. Het gaat daarbij om de scholen in de gemeenten Ede, Wageningen, Rhenen, Veenendaal, Barneveld, Scherpenzeel en Renswoude.
- Voorgesteld is ook om de dorpen in de westelijke helft van de gemeente Renkum (Renkum, Heelsum en Doorwerth) toe te voegen aan dit samenwerkingsverband. Dit niet vanwege een bestaand veldinitiatief, maar op basis van leerlingenstromen. In de oostelijke helft van gemeente Renkum (Oosterbeek) ligt de focus op Arnhem, dus daarvoor zou toevoeging aan dat samenwerkingsverband voor de hand liggen. Dit zou dus betekenen dat de grenzen van het samenwerkingsverband gemeentegrenzen doorsnijden. De aanwezige bestuurders gaven aan dat zij hebben besloten naar de bijeenkomst in gespreksregio 1701 te gaan in plaats van gespreksregio 1301. Dit stemt niet overeen met de wens van de schoolbesturen in Renkum die wel aanwezig waren tijdens de regiobijeenkomst in Arnhem. Daar heeft men aangegeven dat Renkum/Arnhem/Rheden/Rozendaal een duidelijke regio is. Daarom is deze splitsing van Renkum niet opgenomen.
- Men heeft aangegeven niet Nijkerk in het samenwerkingsverband te willen opnemen omdat er geen onderwijskundige verbinding ligt van Nijkerk naar Barneveld en wel tussen Nijkerk en Ermelo, Putten en Harderwijk. Dat geldt ook voor het voortgezet onderwijs. Verder is de voorkeur Leusden bij de regio Amersfoort toe te voegen.
- De aanwezige bestuurders van reformatorische scholen gaven aan dat zij graag een voortzetting van landelijke samenwerking voor reformatorisch onderwijs zien.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Gelderland

Provincie Gelderland voortgezet onderwijs

Achterhoek

In de regiogesprekken is gebleken dat de vier (gespreks)regio's in de Achterhoek (Lochem, Zutphen, Winterswijk en Doetinchem) de wens hebben door te groeien naar één groot samenwerkingsverband Achterhoek. De termijn waarop dit zou kunnen plaatsvinden, verschilt per regio.

Er is besloten drie regio's in de Achterhoek te formeren. Mocht blijken dat schaalvergroting mogelijk is, dan kan kunnen deze samenwerkingsverbanden samengaan.

VO-25-01: gemeenten Berkelland, Brummen, Haaksbergen, Lochem, Zutphen

- Tijdens het regiogesprek in Lochem hebben de aanwezige besturen de voorkeur uitgesproken om het huidige verband te handhaven. In tegenstelling tot het primair onderwijs blijft de gemeente Haaksbergen dus bij dit verband.
- Tevens is de wens uitgesproken om de ruimte te krijgen om een groter verband te overdenken. Het zou dan gaan om de regio's rond Lochem, Zutphen, Doetinchem en Winterswijk (VO-25-02 en VO-25-03). Men zou hier graag de tijd voor willen krijgen.
- In de regio Zutphen willen de schoolbesturen ook graag zelf bekijken of een groot Achterhoekse samenwerkingsverband mogelijk is.
- De besturen uit de gemeenten Rozendaal en Rheden hebben evenwel aangegeven zich te willen voegen bij de regio Arnhem en de besturen uit Doesburg hebben de voorkeur voor aansluiting bij Doetinchem. Daardoor zouden alleen Brummen en Zutphen overblijven.
- In het gesprek in de regio Zutphen geeft men aan dat op dit moment wordt samengewerkt tussen de scholen in de gemeenten Zutphen, Brummen, Rheden, Doesburg en Rozendaal.
- Gezien de overweging om de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs op elkaar aan te laten sluiten is in deze indeling gekozen voor bovengenoemd samenwerkingsverband. Overigens werd in de regiogesprekken in Arnhem en Zutphen de wens voor aansluiting primair onderwijs en voortgezet onderwijs ook uitgesproken.
- Daarom zal de regio nu worden vastgesteld als een verband tussen de volgende gemeenten: Berkelland, Brummen, Haaksbergen, Lochem en Zutphen. Mocht uiteindelijk blijken dat een groot verband haalbaar is, dan kan besloten worden een groter verband met een of twee van de volgende regio's te formeren.

VO-25-02: gemeenten Aalten, Oost Gelre, Winterswijk

- In het regiogesprek in Winterswijk is de wens geuit om het huidige verband als basis te nemen en te kijken of het op termijn kan doorgroeien naar een groter verband inclusief de regio Lochem en een deel van de regio Zutphen. Het huidige verband vindt men in ieder geval een goede basis om samen te werken.

VO-25-03: gemeenten Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Oude IJsselstreek

(#) *Aandachtspunt:* deel van Montferland ('Bergh').

- Ook in de regio Doetinchem is gesproken over de mogelijkheid van doorgroeien naar een verband waarin ook de regio's Lochem, Winterswijk en een deel van de regio Zutphen zijn opgenomen. De schoolbesturen hebben in ieder geval in de huidige regio een goede basis om op het terrein van passend onderwijs samen te werken.
- (#) Men wil het gebied dat bekend staat als 'Bergh' (deel van Montferland) toevoegen aan dit samenwerkingsverband. Destijds zijn de gemeenten 'Bergh' en Didam samengevoegd tot Montferland, maar de leerlingenstroom in 'Bergh' is gericht op de Achterhoek.

VO-25-04: gemeenten Duiven, Montferland, Rijnwaarden, Westervoort, Zevenaar

(#) *Aandachtspunt*: deel van Montferland wil naar VO-25-03.

- Net als in het primair onderwijs wil men kleinschalig blijven en daarom niet worden samengevoegd met bijvoorbeeld de regio Arnhem. Ook is de wens om primair onderwijs en voortgezet onderwijs goed op elkaar te laten aansluiten.
- De schoolbesturen hebben een voorkeur voor een samenwerkingsverband langs de grenzen van de voortgezet onderwijs regio Duiven en omgeving.
- (#) Men wil echter het gebied dat bekend staat als 'Bergh' (een deel van Montferland) daarvan afzonderen. Destijds is deze gemeente met Didam samengevoegd tot Montferland, maar de leerlingenstroom in 'Bergh' is gericht op de Achterhoek.

VO-25-05: gemeenten Apeldoorn, Epe, Voorst

- In deze regio wil men eerst onderzoeken of het werkbaar is als het huidige samenwerkingsverband wordt uitgebreid met andere gebieden. Een mogelijkheid daarbij is samenvoeging met de regio's Zutphen en Deventer (de Stedendriehoek), maar niet met de regio Zwolle.
- Probleem van de gemeente Epe is de positie tussen Zwolle en Apeldoorn. De gemeente is op beide steden georiënteerd, er moet onderzocht worden wat het meest gunstig is. Dit moet volgens de besturen een eigen keuze zijn aan de hand van de leerlingenstromen.
- Aangezien de omliggende samenwerkingverbanden vaststaan naar aanleiding van de regiogesprekken, is ervoor gekozen dit samenwerkingsverband vast te stellen zoals hierboven benoemd.

VO-25-06: gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal

- Tijdens het regiogesprek hebben de schoolbesturen duidelijk gemaakt dat ze geen wijziging willen van de huidige indeling in het samenwerkingsverband voor de gemeente Rheden. Het huidige verband bestaat uit Arnhem, Renkum, Overbetuwe, Lingewaard, Rheden en Rozendaal. De gemeente Rozendaal heeft een convenant gesloten met de gemeente Rheden voor gezamenlijke uitvoering van jeugdzorg. Dus is het logisch dat zowel Rheden als Rozendaal bij de regio Arnhem aansluiten.
- Echter, in het gesprek in de regio Zutphen geeft men aan dat op dit moment wordt samengewerkt tussen de scholen in de gemeenten Zutphen, Brummen, Rheden, Doesburg en Rozendaal.
- Gezien de overweging om de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs op elkaar aan te laten sluiten is in deze indeling gekozen voor bovengenoemd samenwerkingsverband. Overigens werd in de regiogesprekken in Arnhem en Zutphen deze wens ook uitgesproken.
- De scholen in de gemeenten Ubbergen en Millingen aan de Rijn horen bij de regio Nijmegen.

VO-25-07: gemeenten Beuningen, Boxmeer, Cuijk, Druten, Gennep, Grave, Groesbeek, Heumen, Mill en Sint Hubert, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Nijmegen, Sint Anthonis, Ubbergen, West Maas en Waal, Wijchen

- Men pleit ervoor om het huidige systeem van indeling (dus aan de hand van de school van inschrijving) te behouden. Dit voorstel zou ook het probleem van plaatsbekostiging oplossen. Daarvoor is echter niet gekozen.
- Men zou graag zien dat het primair onderwijs, op basis van drie subregio's in hetzelfde grote samenwerkingsverband zou samenwerken. Hierover is ook al twee jaar geleden overleg gestart met primair onderwijs besturen.
- In de huidige indeling heeft men voldoende ruimte om tussenvoorzieningen op te zetten. Als de regio 'ingekrompen' zou worden, komen die voorzieningen in gevaar. De besturen voelen dat er in de regio een grote bereidheid is om problemen samen op te lossen.

VO-25-08: gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel

- De gespreksregio sluit aan op het veldinitiatief dat al jaren functioneert. De schoolbesturen zijn daarom van mening dat het een werkbare regio is. Ook voor het vso komt deze regio wel ongeveer overeen met het gebied dat wordt bediend. In de regio krijgt men veel leerlingen vanuit aangrenzende gemeenten, zoals vanuit Rhenen, Wageningen, Overbetuwe, West Maas en Waal en Druten. Dit grensverkeer zal ook bestaan bij een andere indeling.

VO-25-09: gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten, Zeewolde

- Verzoek om Nijkerk toe te voegen aan de regio. De schoolbesturen willen de huidige goed functionerende samenwerkingsverbanden intact laten, omdat deze verbanden logisch zijn op basis van historie en leerlingenstromen en resultaten hebben geboekt.
- Hier is een goede informele samenwerking met het reformatorische samenwerkingsverband. Het reformatorisch samenwerkingsverband wil landelijk blijven.

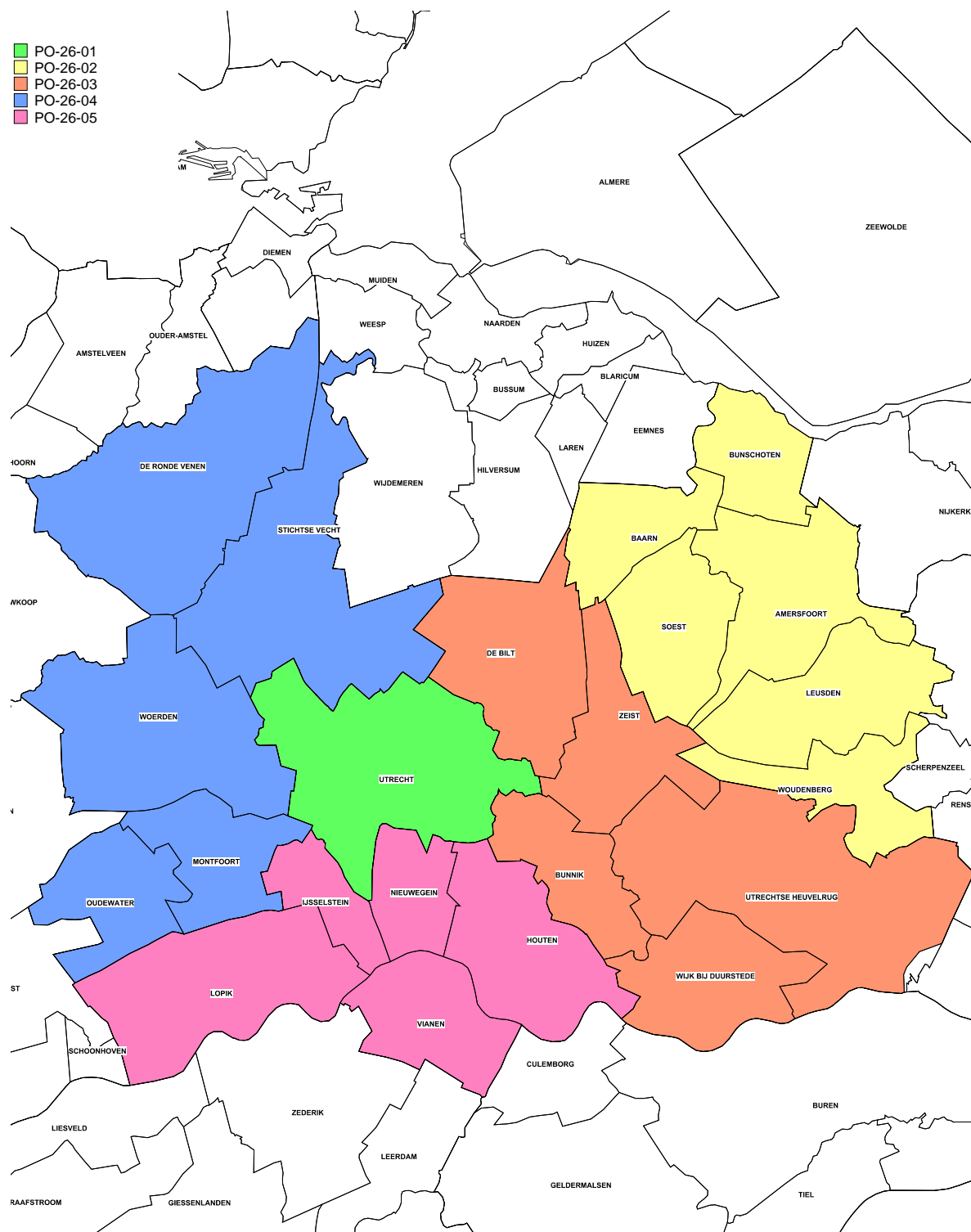
VO-25-10: gemeenten Ede, Rhenen, Wageningen

- Het huidige samenwerkingsverband wordt door de VO-besturen als prettig ervaren. Graag zet men dit voort, ook in de komende overgang. Het speciaal onderwijs spreekt wel de voorkeur uit om Valleibreed samen te werken; in ieder geval wanneer men kijkt naar de leerlingenstroom vanuit Veenendaal. De oriëntatie van ouders en leerlingen in Veenendaal is meer gericht op het oosten dan op Utrecht.
- Bovenstaande wegende, kwam men tijdens het gesprek uit op de wens te starten vanuit het huidige samenwerkingsverband, waarbij het speciaal onderwijs dus in meerdere samenwerkingsverbanden zal moeten participeren. Voor de toekomst is een groeimodel mogelijk, waarbij uiteindelijk kan worden overgegaan tot samenvoeging met de regio Barneveld.
- Het reformatorisch onderwijs wil een eigen samenwerkingsverband houden.

VO-25-11: gemeenten Barneveld, Renswoude, Scherpenzeel, Veenendaal

- Barneveld en Veenendaal zitten nu in één verband, maar werken in de praktijk als autonome eenheden. Wel wordt dezelfde inhoudelijke aanpak gebruikt. De schoolbesturen hebben de voorkeur de zorgstructuur klein te houden. Verder is identiteit in deze regio van groot belang. De gemeente Nijkerk zal daarom blijven samenwerken met Putten en de Noord-West Veluwe (VO-25-09).
- Tijdens het gesprek hebben de besturen de voorkeur uitgesproken om twee aparte samenwerkingsverbanden te vormen voor de scholen uit de gemeente Barneveld en de scholen uit de gemeente Veenendaal. Daarmee zouden de zorgstructuren klein worden gehouden en het zou beter aansluiten op de leerlingenstromen, het leerlingenvervoer en op de bestaande samenwerking met jeugdzorg en dergelijke.
- Ook gezien de positie van Scherpenzeel en Renswoude, die anders geïsoleerd komen te liggen, is besloten een samenwerkingsverband te vormen bestaande uit de scholen uit de gemeenten Barneveld, Renswoude, Scherpenzeel en Veenendaal.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Utrecht

Provincie Utrecht primair onderwijs

PO-26-01: gemeente Utrecht

- De schoolbesturen van de drie op dit moment samenwerkende verbanden in Utrecht Stad willen één samenwerkingsverband met alle scholen uit de gemeente Utrecht.

PO-26-02: gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest, Woudenberg

- De schoolbesturen van de scholen in de hierboven genoemde gemeenten zijn al verenigd in een experimenteel samenwerkingsverband.
- Zij willen vasthouden aan die regio.
- In dit experimentele samenwerkingsverband (Experiment Eemland) participeren ook enkele scholen uit andere gemeenten zoals Nijkerk.
- De schoolbesturen willen deze deelname ook continueren. Die deelname heeft echter tot gevolg dat de gemeentegrenzen niet als grens voor het samenwerkingsverband worden gehanteerd. Nijkerk is toegevoegd aan PO-25-09.
- De schoolbesturen van de scholen in de gemeente Woudenberg spreken de wens uit om bij voorkeur aan te sluiten bij de scholen in Amersfoort of anders bij de scholen in Barneveld.
- De schoolbesturen met scholen in Amersfoort en de schoolbesturen met scholen in Barneveld hebben ten aanzien van de scholen in Woudenberg dezelfde intentie uitgesproken. Daarom is de voorkeur voor Amersfoort gevolgd.

PO-26-03: gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede, Zeist

- De schoolbesturen van de scholen in de hierboven genoemde gemeenten willen graag samen werken in één regio.
- De School met de bijbel in Westbroek (gemeente De Bilt) heeft aangegeven bij Stichtse Vecht te willen aansluiten.
- Vanwege de afbakening van de samenwerkingsverbanden op gemeentegrenzen is dit verzoek niet overgenomen.

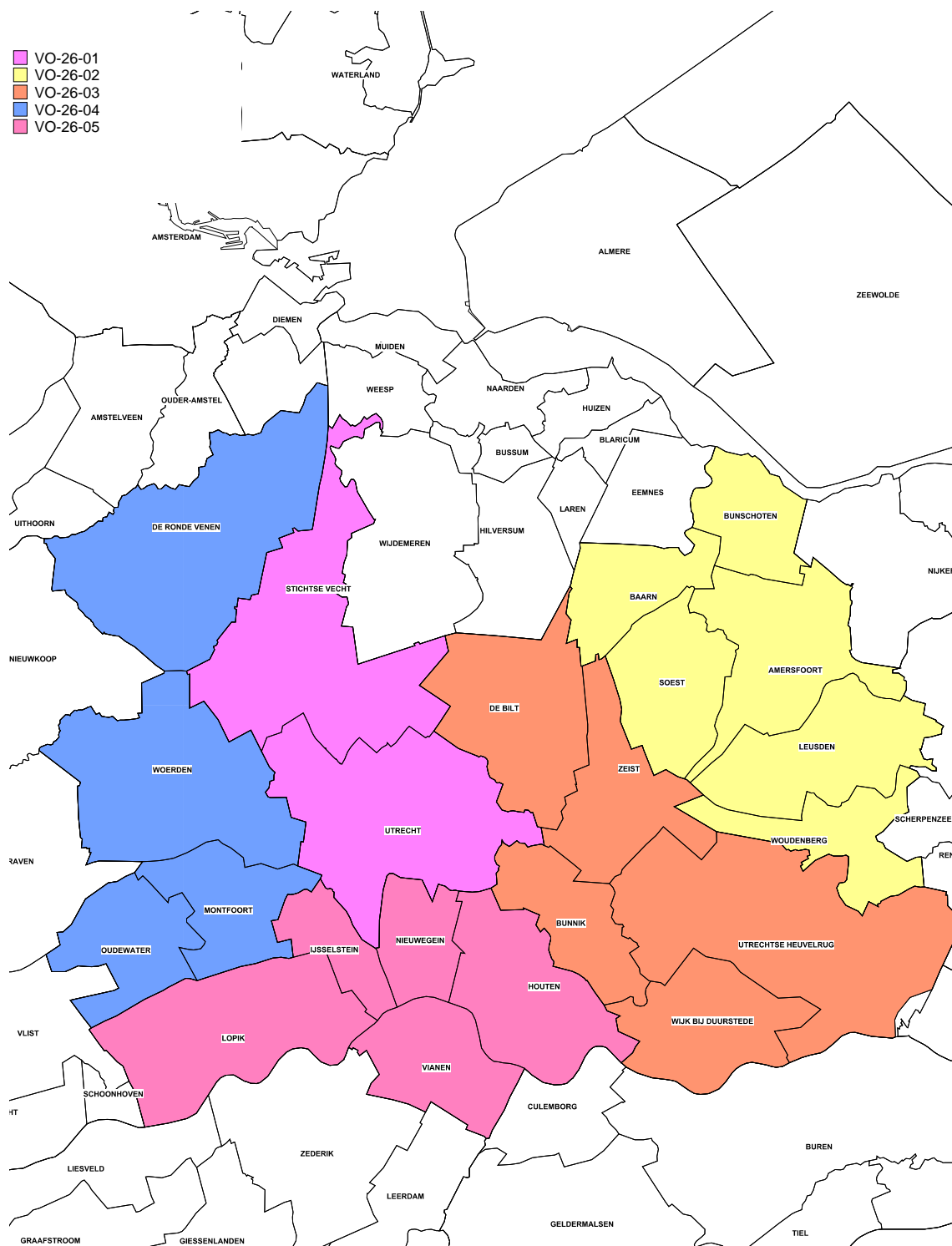
PO-26-04: gemeenten Montfoort, Oudewater, de Ronde Venen, Stichtse Vecht, Woerden

- De scholen spreken zich uit voor een samenwerkingsverband bestaande uit de gemeenten Stichtse Vecht, Woerden, Montfoort en de Ronde Venen.
- Dit sluit aan bij de huidige samenwerking in Passenderwijs.
- Dit gebied is geografisch afgebakend, waardoor dit verzoek kan worden overgenomen.
- In het gesprek in de gespreksregio 3303 gaven de schoolbesturen in het voortgezet onderwijs uit Oudewater aan dat deze gemeente beter bij Woerden gevoegd kan worden. De leerlingenstromen bevestigen deze oriëntatie. Een overgrote meerderheid van de kinderen gaat voor het voortgezet onderwijs naar Woerden. Het is daarom logisch Oudewater ook voor primair onderwijs bij dit samenwerkingsverband te voegen.

PO-26-05: gemeenten Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Vianen

- De schoolbesturen van de scholen in de hierboven genoemde gemeenten willen graag één samenwerkingsverband vormen;
- De schoolbesturen van de scholen in de gemeente Bunnik hebben aangegeven aan te willen sluiten bij het samenwerkingsverband PO-26-03, vanwege de oriëntatie op Zeist.
- De kern Zijdeveld in de gemeente Vianen vraagt bij monde van het schoolbestuur van de enige school voor primair onderwijs om aansluiting bij het samenwerkingsverband rond Gorinchem. De leerlingenstromen laten een gelijke oriëntatie op de gemeenten in het samenwerkingsverband rond Gorinchem en de gemeente Culemborg zien. Aansluiting bij Gorinchem is dan ook geen eenduidig alternatief. Daarom is deze wens niet overgenomen.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Utrecht

Provincie Utrecht voortgezet onderwijs

VO-26-01: gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht

- De schoolbesturen van de scholen in de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht willen één samenwerkingsverband vormen.
- Deze schoolbesturen zien het liefst uitbreiding met scholen uit de gemeenten om Utrecht heen. De discussie over eventuele verbreding loopt nog door. Op dit moment lijkt een apart samenwerkingsverband voor de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht echter de beste keuze.

VO-26-02: gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest, Woudenberg

- De schoolbesturen van de scholen in de hierboven genoemde gemeenten zijn al verenigd in een experimenteel samenwerkingsverband (Experiment Eemland).
- Zij willen vasthouden aan die regio.
- In dit experimentele samenwerkingsverband participeren ook enkele scholen uit andere gemeenten zoals Nijkerk.
- De schoolbesturen willen deze deelname ook continueren. Die deelname heeft echter tot gevolg dat de gemeentegrenzen niet als grens voor het samenwerkingsverband worden gehanteerd. Nijkerk is toegevoegd aan VO-25-09.
- De schoolbesturen van de scholen in de gemeente Woudenberg spreken de wens uit om aan te sluiten bij de scholen in Amersfoort, omdat de scholen in Woudenberg meer gericht zijn op de scholen in Amersfoort.
- De schoolbesturen met scholen in Amersfoort hebben ten aanzien van de scholen in Woudenberg dezelfde intentie uitgesproken.

VO-26-03: gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede, Zeist

- De schoolbesturen van de scholen in de hierboven genoemde gemeenten willen graag samenwerken in één regio.

VO-26-04: gemeenten Montfoort, Oudewater, Ronde Venen, Woerden

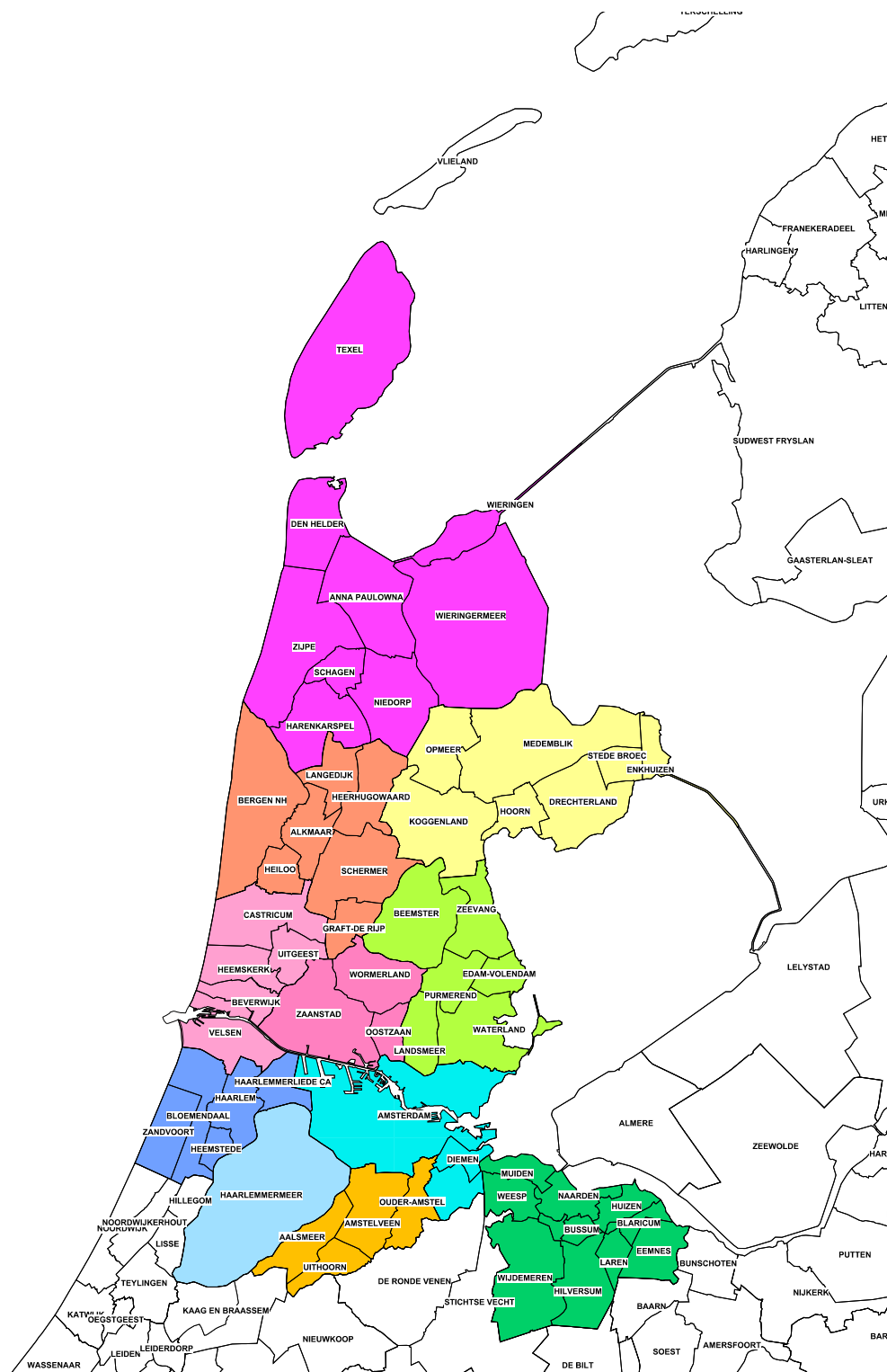
- Er zijn verschillende mogelijkheden voor de vorming van een samenwerkingsverband: aansluiten bij Utrecht, aansluiten bij Gouda en Alphen aan de Rijn of zelfstandig.
- Men heeft een voorkeur voor een samenwerkingsverband met de gemeenten Montfoort, de Ronde Venen en Woerden.
- De schoolbesturen voor voortgezet onderwijs in Oudewater willen toegevoegd worden aan dit samenwerkingsverband. De leerlingenstroom bevestigt deze oriëntatie.
- Aandachtspunt is dat er geen cluster 3 en 4 scholen in dit gebied staat, waardoor niet zelfstandig kan worden voorzien in de zwaardere zorgvragen. Dit is geen eis voor de vorming van een samenwerkingsverband passend onderwijs. Wel zal men moeten zorgen voor goede afspraken met cluster 3 en 4 scholen in de buurt, zodat de scholen aan hun zorgplicht kunnen voldoen.

VO-26-05: gemeenten Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Vianen

- De schoolbesturen van de scholen in het huidige samenwerkingsverband willen graag hun samenwerking voortzetten.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Noord-Holland

- PO-27-01
- PO-27-02
- PO-27-03
- PO-27-04
- PO-27-05
- PO-27-06
- PO-27-07
- PO-27-08
- PO-27-09
- PO-27-10
- PO-27-11

Provincie Noord-Holland primair onderwijs

PO-27-01: gemeenten Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Niedorp, Schagen, Texel, Wieringen, Wieringermeer, Zijpe

- De schoolbesturen stellen voor om de scholen uit de bovengenoemde gemeenten één regio te laten vormen.
- Zij hebben zich verenigd tijdens de bijeenkomst regiogesprekken op 7 april 2011.
- Ook is er inmiddels gemeentelijke samenwerking tussen deze gemeenten.

PO-27-02: gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec

- De schoolbesturen willen de huidige regio in stand houden, dat wil zeggen een samenwerkingsverband bestaande uit alle scholen uit deze gemeenten.

PO-27-03: gemeenten Alkmaar, Bergen (NH), Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Schermer

- In het gesprek met de schoolbesturen in en rond Alkmaar heeft men aangegeven voorstander te zijn van een samenwerkingsverband Kennemerland Noord.
- In het gesprek met de schoolbesturen in en rond Beverwijk kwam men tot het voorstel om een samenwerkingsverband te vormen met de scholen uit de gemeenten Velsen, Midden Kennemerland en Kennemerland Noord.
- De schoolbesturen hebben aangegeven de scholen uit Harenkarspel toe te willen voegen. Harenkarspel is echter nauw verwant aan de gemeente Schagen. Veel scholen in Harenkarspel hebben een samenwerkingsrelatie met scholen in Schagen. Daarom is hier een andere keuze gemaakt.
- Bij addendum heeft een meerderheid van de schoolbesturen aangegeven één groot samenwerkingsverband te willen.
- Hierover is vervolgens discussie ontstaan. Schoolbesturen zijn meer dan eens op hun keuze teruggekomen. De besluitvorming over een te vormen samenwerkingsverband is klaarblijkelijk nog niet afgerond. Daarom is besloten twee samenwerkingsverbanden te creëren en het aan die verbanden over te laten te besluiten of en wanneer tot fusie (met PO-27-11) wordt overgegaan.

PO-27-04: gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede, Heemstede, Zandvoort

- De schoolbesturen van de scholen uit de hierboven genoemde gemeenten zijn voorstander van één samenwerkingsverband.
- Mocht het nodig zijn een nieuw groter verband te vormen, dan wil men graag begeleiding vanuit het ministerie van OCW.
- De schoolbesturen van de scholen uit de gemeente Velsen willen voor de scholen uit die gemeente aansluiting bij de scholen in de gemeenten Beverwijk, Castricum, Heemskerk en Uitgeest.

PO-27-05: gemeenten Oostzaan, Wormerland, Zaanstad

- De schoolbesturen willen de huidige regio in stand houden, dat wil zeggen een samenwerkingsverband bestaande uit alle scholen uit deze gemeenten.

PO-27-06: gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Zeevang

- In dit gespreksgebied is brede steun voor het inrichten van een samenwerkingsverband met de schoolbesturen uit de gemeenten Amsterdam en Diemen.
- Het bijzonder onderwijs vindt dat scholen buiten de regio ook verbonden moeten kunnen worden. Deze besturen steunen het idee om met de scholen uit Amsterdam en Diemen één samenwerkingsverband te vormen en mogelijk met kleine uitbreidingen aan de randen.
- Voor het openbaar onderwijs wordt daaraan de eis verbonden dat er goede afspraken gemaakt worden over de indeling in kamers op basis van regionale indeling.
- De schoolbesturen van de scholen in Amsterdam en Diemen willen hun samenwerkingsgebied echter niet uitbreiden.
- Bij addendum heeft het Volendamse schoolbestuur laten weten dat zij een apart PO-samenwerkingsverband Edam-Volendam wil vormen voor de scholen in deze gemeente.
- Dit samenwerkingsverband is te klein om zelfstandig in de nieuwe structuur te kunnen functioneren

PO-27-07: gemeenten Amsterdam en Diemen

- De schoolbesturen willen de huidige regio handhaven dat wil zeggen alle scholen uit de gemeenten Amsterdam en Diemen.

PO-27-08: gemeente Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn

- De schoolbesturen van de scholen in deze vier gemeenten willen voor een wat groter samenwerkingsverband het liefst aansluiten of bij de scholen in De Ronde Venen of bij de scholen in de Haarlemmermeer.
- De schoolbesturen van de scholen in de Haarlemmermeer willen deze aansluiting niet. Zij vinden het samenwerkingsverband Haarlemmermeer groot genoeg.
- De schoolbesturen van de scholen in de Ronde Venen willen bij voorkeur aansluiten bij de scholen in de Stichtse Vecht, Woerden en Montfoort.
- Op basis van de leerlingenaantallen kan het samenwerkingsverband van de scholen uit deze vier gemeenten prima functioneren. Het samenwerkingsverband is daarom gevormd zoals hierboven beschreven.

PO-27-09: gemeenten Blaricum, Bussum, Eemnes, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp, Wijdemeren

- De schoolbesturen spreken de wens uit één regio te vormen met alle scholen uit deze gemeenten.
- Men heeft verzocht Eemnes bij dit verband te betrekken, vanwege de reeds bestaande samenwerking.
- Het J. Huizinga schoolbestuur heeft verzocht om de scholen in Nichtevecht en Loenen aan dit samenwerkingsverband toe te voegen. Aangezien de samenwerkingsverbanden worden afgebakend op gemeentegrenzen is dat verzoek niet gehonoreerd.

PO-27-10: gemeente Haarlemmermeer

- De schoolbesturen van de scholen uit de gemeente Haarlemmermeer vinden een samenwerkingsverband van die PO-scholen van een dermate grote omvang dat zelfstandig functioneren mogelijk is.

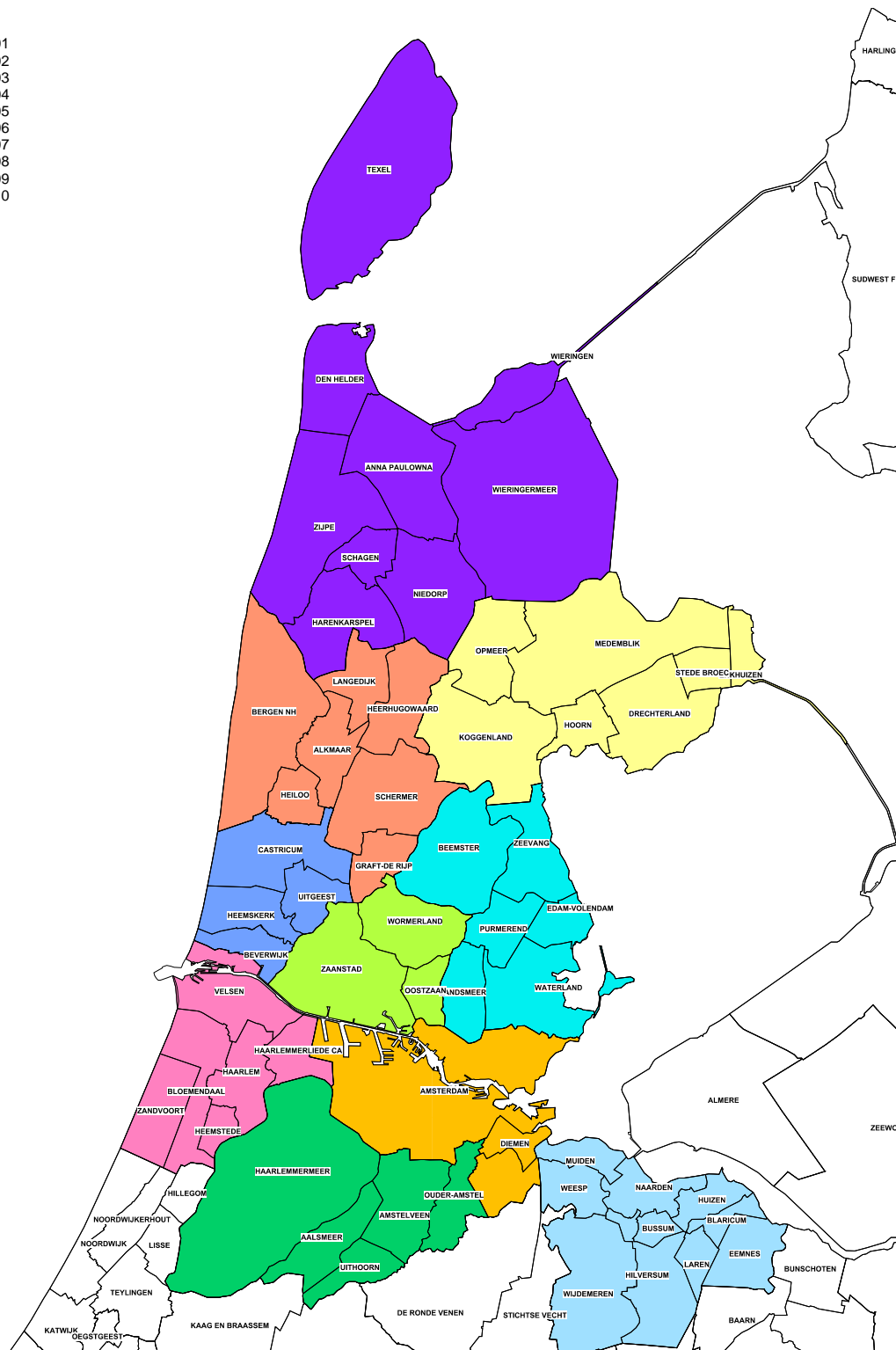
PO 27-11: gemeenten Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest en Velsen

- In het gesprek met de schoolbesturen in en rond Beverwijk kwam men tot het voorstel om een samenwerkingsverband te vormen met de scholen uit de gemeenten Velsen, Midden Kennemerland en Kennemerland Noord.
- Bij addendum heeft de meerderheid van de schoolbesturen aangegeven één groot samenwerkingsverband te willen.
- Hierover is vervolgens discussie ontstaan. Schoolbesturen zijn meer dan eens op hun keuze teruggekomen. De besluitvorming over een te vormen samenwerkingsverband is klaarblijkelijk nog niet afgerond. Daarom is besloten twee samenwerkingsverbanden te creëren en het aan die verbanden over te laten te besluiten of en wanneer tot fusie (met PO-27-03) wordt overgegaan.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Noord-Holland

- VO-27-01
- VO-27-02
- VO-27-03
- VO-27-04
- VO-27-05
- VO-27-06
- VO-27-07
- VO-27-08
- VO-27-09
- VO-27-10

Provincie Noord-Holland voortgezet onderwijs

VO-27-01: gemeenten Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Niedorp, Schagen, Texel, Wieringen, Wieringermeer, Zijpe

- De schoolbesturen van de scholen in Den Helder en Texel vinden de huidige regio te klein om alleen te blijven bestaan. Een groter verband geeft meer zekerheid.
- Daarom is door de schoolbesturen voorgesteld om alle scholen in deze gemeenten in één verband te laten samenwerken.
- Inmiddels is er ook gemeentelijke samenwerking tussen diverse gemeenten.
- De schoolbesturen van de scholen in en om Schagen wilden een aparte regio vormen en overwegen om ook in gesprek te gaan met de schoolbesturen van scholen in de gemeenten Alkmaar, Bergen (NH), Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Schermer en Graft-De Rijk. Dit idee is van de hand gewezen door de schoolbesturen uit de laatstgenoemde gemeenten.
- Besloten is, gezien de geringe omvang en het feit dat in primair onderwijs voor één samenwerkingsverband is gekozen, om voor voortgezet onderwijs ook één samenwerkingsverband te vormen bestaande uit de scholen in de in het kopje genoemde gemeenten.

VO-27-02: gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerking tussen alle scholen uit bovengenoemde gemeenten in stand houden.

VO-27-03: gemeenten Alkmaar, Bergen (NH), Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Schermer

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband handhaven dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.
- Dit samenwerkingsverband functioneert al 11 jaar prima.
- Er is geen behoefte aan inkrimping of uitbreiding.

VO-27-04: gemeenten Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband handhaven dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.

VO-27-05: gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede, Heemstede, Velsen, Zandvoort

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband handhaven dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.
- De aanwezige besturen pleiten ervoor om het primair onderwijs gelijk te trekken en samenwerkingsregio's gemeenten (jeugdzorg) daarop aan te laten sluiten. De wensen van de besturen in het primair onderwijs liggen echter anders.

VO-27-06: gemeenten Oostzaan, Wormerland, Zaanstad

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband handhaven dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.

VO-27-07: gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Zeevang

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband, dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.

VO-27-08: gemeenten Amsterdam, Diemen

- De schoolbesturen willen het huidige samenwerkingsverband, dat wil zeggen alle scholen uit deze gemeenten.

VO-27-09: gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn

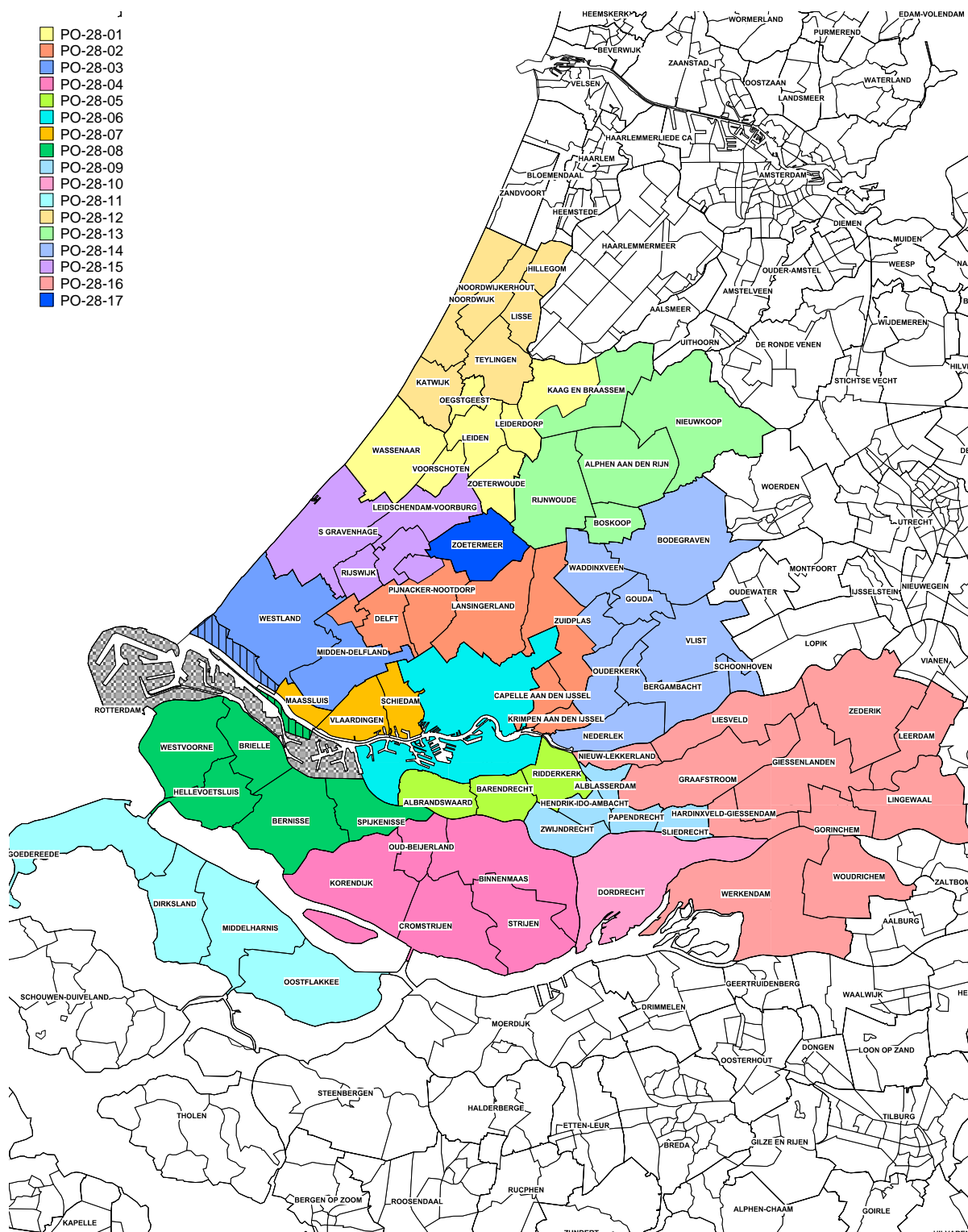
- Onder de aanwezige schoolbesturen heerste verdeeldheid over de regiovorming.
- De ene helft wil het samenwerkingsverband behouden zoals het nu is
- De andere helft wil de scholen uit de gemeente Haarlemmermeer laten aansluiten bij de scholen in Haarlem en de scholen uit de andere vier gemeenten laten aansluiten bij de scholen in Amsterdam.
- De schoolbesturen van de scholen in Amsterdam willen deze aansluiting niet.
- De schoolbesturen uit de gemeente Ronde Venen hebben aangegeven aan te willen sluiten bij het samenwerkingsverband rond Woerden.
- Daarom krijgt dit samenwerkingsverband vorm langs de grenzen van de in het kopje genoemde gemeenten.

VO-27-10: gemeenten Blaricum, Bussum, Eemnes, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp, Wijdemeren

- De schoolbesturen spreken de wens uit één regio te vormen met alle scholen uit deze gemeenten.
- Men heeft verzocht Eemnes bij dit verband te betrekken, vanwege het reeds bestaande samenwerkingsverband in Gooi- en Vechtstreek. Ook werkt de gemeente Eemnes samen met Blaricum en Laren.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland primair onderwijs

PO-28-01: gemeenten Kaag en Braassem, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar, Zoeterwoude

(#) *Aandachtspunt:* Kaag en Braassem

- Men wil het huidige samenwerkingsverband behouden. Dit is voor het grootste deel geografisch afgebakend (gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en de westelijke helft van Kaag en Braassem).
- Men stelt voor Oegstgeest toe te voegen aan het samenwerkingsverband. Dit is door Oegstgeest in het gesprek aldaar bevestigd.
- De schoolbesturen in Wassenaar hebben aangegeven in dit samenwerkingsverband te willen participeren als een aparte 'kring'. In de praktijk kan dat betekenen dat in dit samenwerkingsverband volgens het kamermodel gewerkt gaat worden.
- (#) Binnen de gemeente Kaag en Braassem zijn delen verschillend georiënteerd: het westelijk deel is georiënteerd op Leiden; het oostelijk deel (Jacobswoude, Aade) is gericht op Alphen aan de Rijn. Het is daardoor niet op duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet worden gevoegd. Splitsing zou hier wellicht een oplossing kunnen bieden. Zie ook PO-28-13.
- De schoolbestuurders hebben aangegeven dat uitbreiding van het samenwerkingsverband richting Katwijk wat hen betreft geen optie is vanwege cultuurverschillen. Het is ook niet nodig voor het samenwerkingsverband om groot genoeg te zijn.

PO-28-02: Oostland: gemeente Capelle aan den IJssel, Delft, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Zuidplas

(#) *Aandachtspunten:* Pijnacker-Nootdorp, Midden-Delfland, Zuidplas

- Deze indeling van het samenwerkingsverband is voorgesteld in de gesprekken in de gespreksregio's rond Delft (gespreksregio 3602) en Rotterdam (gespreksregio 3705).
- Tevens is hierover een brief ontvangen van het wsns verband IJssel en Lek.
- Dit samenwerkingsverband sluit aan bij de huidige samenwerking.
- De aansluiting van Nieuwerkerk aan de IJssel is tijdens de gesprekken niet aan de orde geweest. Dit is echter een wens die in gespreksregio 3303 wel is geuit.
- (#) Delen van de gemeente Pijnacker-Nootdorp zijn verschillend georiënteerd. Nootdorp is gericht op Den Haag en Pijnacker op Delft. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou hier een oplossing kunnen bieden. De kern Pijnacker wil dan aansluiten bij dit samenwerkingsverband. Zie ook PO-28-15.
- (#) De gemeente Midden-Delfland bestaat uit een aantal kernen waarvan Maasland en Schipluiden georiënteerd zijn op het Westland en Den Hoorn op Delft. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou ook hier een oplossing kunnen bieden. Zie ook PO-28-14.
- (#) De gemeente Zuidplas bestaat ook uit een aantal kernen die op verschillende plaatsen georiënteerd zijn. Het is daardoor niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Tijdens het regio-gesprek is besproken dat een deel gericht is op Midden-Holland, een deel op Lansingerland en Pijnacker en dat Nieuwerkerk ad IJssel gericht is op Capelle ad IJssel. Splitsing zou hier wellicht een oplossing kunnen bieden.
- Men heeft aangegeven dat binnen dit samenwerkingsverband wellicht met kamers gewerkt zal worden.
- Er zijn grenzen aan schaalgrootte in de werkbaarheid en communicatie binnen de organisatie.

PO-28-03: gemeente Westland, Hoek van Holland (deel van Rotterdam), Midden-Delfland

(#) *Aandachtspunten:* Hoek van Holland (deelgemeente Rotterdam), Midden-Delfland

- Het huidige samenwerkingsverband in het Westland (FSPOW) wil graag op dezelfde voet verder, maar dat geeft in het nieuwe stelsel een aantal knelpunten.
- Toevoeging van het gereformeerde samenwerkingsverband (3901) vergt nogal wat tijd. Er is voorheen weinig contact tussen beide verbanden geweest en tot nu toe stelt het gereformeerde schoolbestuur zich gereserveerd op ten aanzien van samenwerking.
- (#) De gemeente Midden-Delfland bestaat uit een aantal kernen waarvan Maasland en Schipluiden georiënteerd zijn op het Westland en Den Hoorn op Delft. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou hier wellicht een oplossing kunnen bieden.
- (#) Hoek van Holland werkt al samen met het huidige samenwerkingsverband Westland maar is een deelgemeente van Rotterdam. In Hoek van Holland staat een gezinsvervangend huis (Lindenhof) waar Rotterdamse kinderen vooral in het Westland naar school gaan. Dit wordt echter door het samenwerkingsverband zelf bekostigd omdat het om ongeïndiceerde kinderen gaat. Vanuit Hoek van Holland is 70% van de doorstroom naar het voortgezet onderwijs naar de scholen in het Westland. Splitsing van de gemeente Rotterdam kan hier een wellicht een oplossing bieden.
- In de huidige regio ontbreekt een cluster 4 school, waardoor er een grote leerlingenstroom naar Den Haag is. Een samenwerkingsverband met Den Haag is echter niet logisch gezien de voorgeschiedenis van de afscheiding van het Westland van Den Haag vanwege de grootstedelijke dominantie.
- Vanuit de Herman Broeren School (SO-school in het Westland) het verzoek om de indicatiecriteria af te stemmen in een bredere regio, omdat het een andere vestiging heeft in Delft.

PO-28-04: gemeenten Binnenmaas, Cromstrijen, Kopendijk, Strijen ('Hoekse Waard'), Oud-Beijerland

- Dit samenwerkingsverband wordt aldus samengesteld op verzoek van de schoolbesturen.
- Zowel de christelijke schoolbesturen als de openbare schoolbesturen uit de regio Hoekse Waard ten zuiden van de regio Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk pleiten voor een onafhankelijke organisatie los van de Rotterdamse stadsregio. Er is angst voor de grootstedelijke dominantie.

PO-28-05: gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk ('BAR-regio')

- De schoolbesturen uit de gemeenten Albrandswaard en Barendrecht hebben aangegeven samen met Ridderkerk een samenwerkingsverband te willen vormen.
- Dit sluit aan bij de huidige samenwerking. Er bestaat al de koppeling met de lokale overheden en de centra voor jeugd en gezin.
- Binnen de regio geldt een laag verwijzingspercentage en zijn er nauwelijks thuiszitters.
- Met het reformatorische verband gevestigd in Barendrecht bestaat een goede verhouding.

PO-28-06: gemeente Rotterdam ('Rotterdam stad')

(#) *Aandachtspunt:* Hoek van Holland en Rozenburg (deelgemeenten Rotterdam)

- Vanuit het rooms-katholieke en de protestants-christelijke wsns verbanden van de Rotterdamse stadsregio is de voorkeur geuit voor het volgen van de Koers VO als nieuw samenwerkingsverband primair onderwijs. Veel schoolbesturen die scholen in het centrum hebben staan, hebben ook scholen in de omringende randgemeenten gesitueerd, waardoor het organisatorisch en bestuurlijk makkelijker is als deze in één samenwerkingsverband zal kunnen fungeren.
- Er zijn veel leerlingenstromen naar Rotterdam.
- De grenzen van de onderwijsregio zullen dan identiek lopen met de GGD-regio en de verbinding met de jeugdzorg. In de toekomst zullen de gemeentelijke gelden voor de zorg makkelijker verdeeld kunnen worden.
- De grote regio hoeft niet specifiek op uitvoeringsniveau dezelfde vorm te hebben, maar men kan gebruik maken van 'kamers' uitgaande van de huidige wsns verbanden in de organisatie.
- Volgens de schoolbesturen vanuit de stad is er nu al een gewogen systeem tussen éénpitters en grote schoolbesturen statutair vastgelegd, zodat de invloed van kleinere schoolbesturen gelijk zal zijn aan die van de grotere schoolbesturen.

- Het bij elkaar brengen van de budgetten zorgt voor een vergroting van de slagvaardigheid en professionaliteit van de zorg. Men kan zich makkelijker specialiseren voor bepaalde zorgbehoeften.
- Gelet op de bezwaren van de schoolbesturen in de omliggende gemeenten is echter niet voor deze grote regio gekozen, maar voor de gemeente Rotterdam als regio.

PO-28-07: gemeenten Maassluis, Schiedam, Vlaardingen

(#) *Aandachtspunt:* Midden-Delfland

- Het bestaande wsns verband Maassluis, Vlaardingen en Schiedam wil graag samen verder.
- (#) De gemeente Midden-Delfland bestaat uit een aantal kernen die verschillend georiënteerd zijn: Maasland en Schipluiden op het Westland en Den Hoorn op Delft. De bestaande leerlingenstromen laten dat zien. Het is daardoor niet op duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou hier wellicht een oplossing kunnen bieden.

PO-28-08: gemeenten Bernisse, Brielle, Hellevoetsluis, Rozenburg (deelgemeente Rotterdam), Spijkenisse, Westvoorne

(#) *Aandachtspunt:* Rozenburg (deel van Rotterdam)

- De indeling van dit samenwerkingsverband is conform wens van de aanwezige schoolbesturen.
- Het verzoek is er om dit samenwerkingsverband te behouden omdat men al vergevorderd is in de ontwikkeling en toepassing van passend onderwijs. Door de kleinschaligheid (7.500 leerlingen teruglopend naar 6.000 in 2015) kan men beter maatwerk verschaffen.
- (#) De Rotterdamse deelgemeente Rozenburg is georiënteerd op Voorne-Putten (Spijkenisse en Brielle). Dit wordt bevestigd door de leerlingenstromen. Het is daardoor niet op duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze deelgemeente gevoegd moet worden. Afsplitsing van Rotterdam zou hier wellicht een oplossing kunnen bieden.
- Mogelijk wanneer schaalgrootte financieel noodzakelijk is wil men liever kijken naar de samenwerking met Goeree Overflakke (3500 leerlingen) of het samenwerkingsverband PO-28-05. In de huidige verbanden wsns zitten namelijk ook nog scholen in de gemeente Albrandswaard.
- Er is algemeen bezwaar tegen samenwerking met de Rotterdamse stadsregio.

PO-28-09: gemeenten Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht

- Hier is een algemene consensus voor het behoud van het verband zoals het is. Dit bestaat uit de gemeenten Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht.
- Het verband bestaat uit 12.000 leerlingen en er is beperkt leerlingenverkeer voornamelijk richting Dordrecht. (Financiële) samenwerking met Dordrecht heeft echter geen voorkeur, maar er wordt al wel inhoudelijk samengewerkt. De besturen vrezen dat eventuele verdere schaalvergroting alleen maar bestuurlijke drukte zal opleveren en niet de gewenste extra efficiëntie. Er is ook al een goede afstemming en dekking met het huidige VO-samenwerkingsverband 40.1 en met de SBO en scholen voor speciaal onderwijs in de regio in het kader van passend onderwijs.
- Er is echter één school in Heerjansdam in de gemeente Zwijndrecht (de Rank) die graag bij het verband wsns van de 'BAR'-gemeenten blijft. Dit leidt niet tot een geografische indeling en wordt daarom niet overgenomen.
- Nederlek heeft de voorkeur om samen te gaan met de regio Midden-Holland vanwege de gemeentelijke toenadering in de Krimpenerwaard. Het leerlingenverkeer is ook georiënteerd op Gouda en niet naar het zuiden toe.
- In de gemeente Nieuw-Lekkerland zijn nu twee verbanden wsns actief, 4001 en 4104. De aanwezige besturen willen in het kader van de toekomstige gemeentelijke herindeling met de gemeenten Liesveld en Graafstroom (Molenwaard) samenwerken met Gorinchem en omstreken.

PO-28-10: gemeente Dordrecht

- De schoolbesturen streven naar één samenwerkingsverband bestaande uit de twee verbanden wsns en het bestaande samenwerkingsverband voortgezet onderwijs in Dordrecht, vanwege hun natuurlijke afstemming op elkaar. Dit is op bestuurlijk niveau niet mogelijk, maar een intensieve samenwerking kan uiteraard wel.
- Dat betekent dat men voor primair onderwijs het huidige openbare verband wsns 4003 (OPOD) en interzuilare verband wsns 4007 samen wenst te voegen.

- Het speciaal onderwijs zou dan als verbindende factor tussen voortgezet onderwijs en primair onderwijs kunnen fungeren.

PO-28-11: gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnas, Oostflakkee

- Conform de wensen van de schoolbesturen bestaat dit samenwerkingsverband alleen uit de gemeenten op het eiland. Daarmee kan men de eigen identiteit en het opgedane vertrouwen behouden. Hier zijn alle aanwezigen het mee eens.
- Geen van de bestuurders voelt er iets voor een samenwerkingsverband te starten buiten het eiland Goeree-Overflakkee. Zowel niet in de richting van Zuid-Holland als in de richting van Zeeland. Hierdoor gaat het opgebouwde vertrouwen verloren.
- De twee samenwerkingsverbanden op het eiland groeien door dit vertrouwen ook langzaam naar elkaar toe. Een van de belangrijkste criteria is dat de eigen identiteit van het eiland gewaarborgd moet worden.
- Een groot deel van de besturen heeft geen bezwaar tegen samenvoeging. Een aantal besturen staat hier echter wel kritisch tegenover, met name in het protestants-christelijke samenwerkingsverband. Daarom is besloten dit verband als hierboven beschreven vast te stellen. Waarbij het voor de schoolbesturen in dit gebied vooral erg belangrijk is dat de ouders en kinderen vrijheid van keuze in het onderwijs behouden.

PO-28-12: gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen

- De gemeente Oegstgeest wil zich aansluiten bij het samenwerkingsverband rond de gemeente Leiden (PO-28-01).
- De reformatorische besturen hebben aangegeven op te willen gaan in het landelijk verband.
- De gemeenten Katwijk en PO Duin- en Bollenstreek, katholiek onderwijs gemeente Katwijk willen samen een nieuw samenwerkingsverband vormen.
- Het voordeel van deze indeling is dat er nu al weinig grote verschillen in verwijzingspercentages bestaan (men hanteert een 2%-norm als oriëntatiepunt in de doelstellingen).
- In het bovenstaande samenwerkingsverband zijn de wensen de scholen zo veel mogelijk gevolgd. De gemeentegrenzen zijn, conform het principe van geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden als grens van het verband genomen.

PO-28-13: gemeenten Alphen ad Rijn, Boskoop, Nieuwkoop, Kaag en Braassem, Rijnwoude

(#) *Aandachtspunt:* Kaag en Braassem

PO-28-14: gemeenten Bergambacht, Bodegraven, Gouda, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen, Zuidplas

(#) *Aandachtspunt:* Zuidplas

- Uit het regiogesprek in de omgeving van Alphen aan de Rijn (gespreksregio 3303) blijkt dat men de verbanden Rijnstreek en Midden-Holland wil behouden. Voor zover deze geografisch gevormd zijn kan dat.
- (#) De gemeente Zuidplas bestaat uit een aantal dorpskernen die op verschillende plaatsen georiënteerd zijn. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing kan hier een oplossing bieden. Tijdens het regiogesprek is besproken dat een deel gericht is op Midden-Holland, een deel op Lansingerland en Pijnacker en dat Nieuwerkerk ad IJssel gericht is op Capelle ad IJssel.

PO-28-15: gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk

(#) *Aandachtspunt:* Pijnacker-Nootdorp

- De verbanden wsns in dit gebied, met uitzondering van het Interregionaal Gereformeerd Samenwerkingsverband en het Landelijk Reformatorisch Samenwerkingsverband hebben aangegeven samen te willen gaan.
- (#) De delen van de gemeente Pijnacker-Nootdorp zijn verschillend georiënteerd. Nootdorp is gericht op Den Haag en Pijnacker op Delft. Het is daardoor niet op duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou hier een oplossing kunnen bieden.
- Het Interzuilair Verband Rijswijk en Leidschendam-Voorburg heeft een voorkeur voor het creëren van één samenwerkingsverband met Delft. Dit wordt aldaar niet onderschreven.

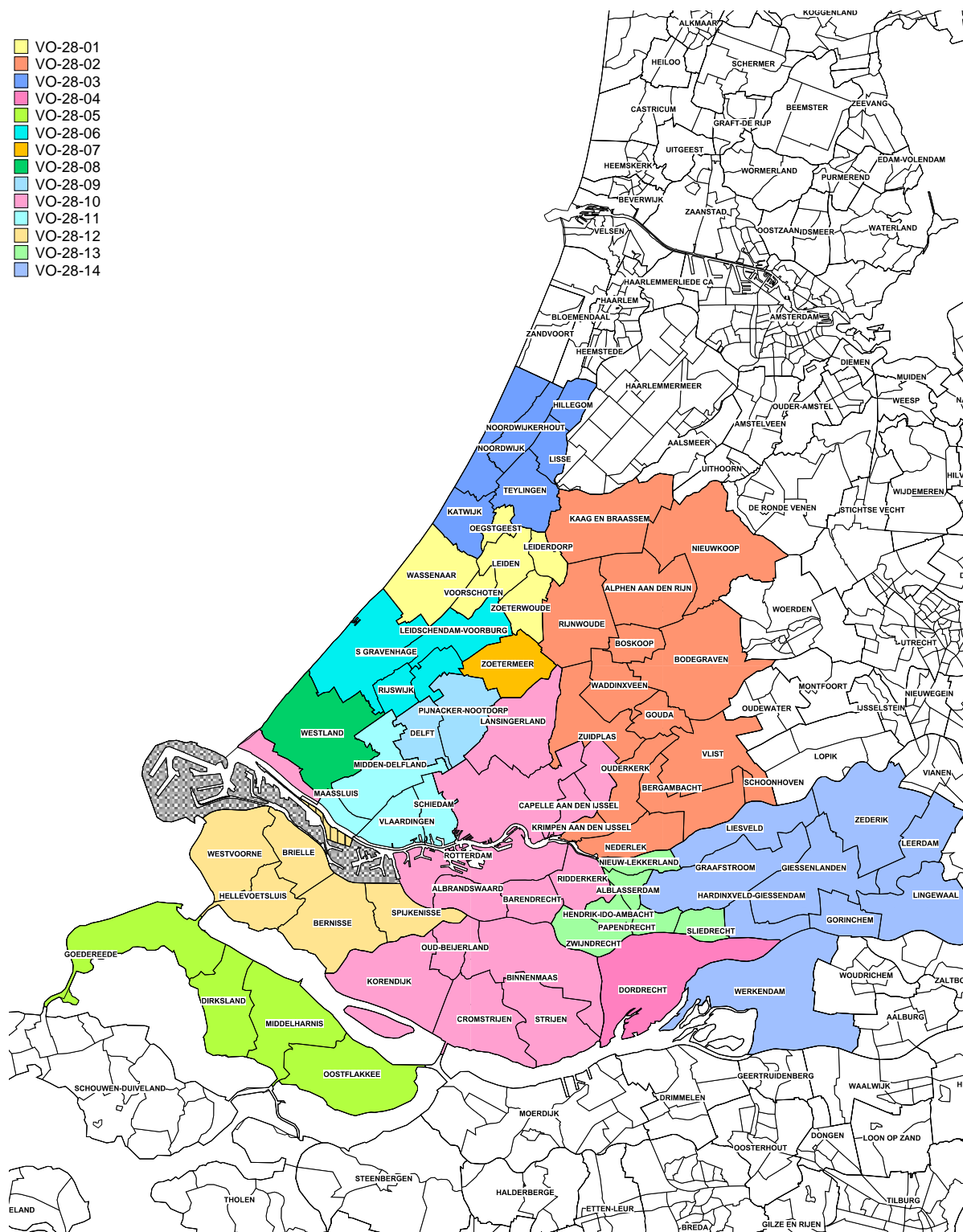
PO-28-16: gemeenten Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Liesveld, Lingewaal, Nieuw-Lekkerland, Woudrichem, Werkendam, Zederik

- De huidige verbanden wsns hebben de voorkeur om hun eigen samenwerkingsverband te behouden. De grenzen van de verschillende samenwerkingsverbanden vallen echter over elkaar heen. Dit is dus geen geografische afbakening.
- Samenwerking is daarom noodzakelijk. Men kiest dan voor een vorm waarin de huidige samenwerkingsverbanden wsns in kamers verder gaan. Daardoor houdt men de mogelijkheid om naar elkaar toe te groeien. Vraag is nog wel hoe de rol van het speciaal onderwijs in deze kamers gaat worden.
- De leerlingenstromen uit Lingewaal laten een duidelijke oriëntatie op Gorinchem zien.
- Werkendam zal in de toekomst door de gemeentelijke herindeling samengaan met de gemeenten Woudrichem en Aalburg en zij vormen al één regio voor CJG en jeugdzorg. De scholen in Aalburg zitten echter in een ander samenwerkingsverband richting Waalwijk en hebben ook hun leerlingenstromen deze kant op. Werkendam en Woudrichem blijven in dit samenwerkingsverband.

PO-28-17: gemeente Zoetermeer

- De scholen in de gemeente Zoetermeer zijn van mening dat het samenwerkingsverband gevormd moet worden langs de grenzen van de gemeente Zoetermeer.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland voortgezet onderwijs

VO-28-01: gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar, Zoeterwoude

- Op verzoek van de schoolbesturen wordt de huidige samenwerking gecontinueerd.
- Men vindt het van belang dat de grenzen van de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs zoveel mogelijk gelijk lopen.
- In de gespreksregio rond Leiden wordt ervoor gepleit Oegstgeest aan dit samenwerkingsverband toe te voegen.
- De schoolbesturen in Oegstgeest hebben in het gesprek in de gespreksregio 3101 aangegeven dat één van de scholen wil aansluiten bij het samenwerkingsverband in de Duin- en Bollenstreek (VO-28-03) en de rest bij het samenwerkingsverband rond Leiden (VO-28-01). Dit leidt echter niet tot een geografische indeling. Ook biedt het geen ruimte om op postcode te splitsen.
- Oegstgeest wordt aan VO-28-01 toegevoegd. De gemeente ligt tegen Leiden aan. De leerlingenstromen laten duidelijk een oriëntatie op Leiden zien. Ook bij primair onderwijs maakt Oegstgeest deel uit van het samenwerkingsverband rond Leiden.

VO-28-02: gemeenten Alphen aan de Rijn, Bergambacht, Bodegraven, Boskoop, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpen aan de IJssel, Nederlek, Nieuwkoop, Ouderkerk, Rijnwoude, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen, Zuidplas

(* *Aandachtspunt*: positie Nederlek

(# *Aandachtspunt*: Zuidplas

- Het huidige VO-samenwerkingsverband 3303 bestaat uit de bovengenoemde gemeenten.
- Men heeft aangegeven dit in grote lijnen te willen handhaven, met een aantal aandachtspunten:
  - (#) De gemeente Zuidplas bestaat uit verschillende kernen met verschillende samenwerkingsvoorkeuren (Capelle ad IJssel en Gouda). Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente gevoegd moet worden. Splitsing zou hier een oplossing kunnen bieden. Alternatief is volgens de aanwezige besturen aansluiting bij Gouda (en dus samenwerkingsverband VO-28-02) gezien de gemeentelijke samenwerking en het RMC-gebied.
  - De gemeente Kaag en Braassem heeft veel grensverkeer met Alphen aan de Rijn, zij hebben aangegeven graag aan te sluiten bij dit samenwerkingsverband.
  - De besturen uit Oudewater hebben aangegeven te willen aansluiten bij Woerden. Deze oriëntatie wordt bevestigd door de leerlingenstromen.
  - De gemeente Lansingerland heeft geen contacten met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 3303. De scholen uit deze gemeente worden daarom niet bij dit samenwerkingsverband ingedeeld.
  - In de bijeenkomst is aangegeven dat het niet voor de hand ligt Krimpen aan de IJssel in te delen bij het samenwerkingsverband 3303. Er zijn geen contacten met de gemeente of met het voortgezet onderwijs daar.
  - De scholen in de gemeente Schoonhoven horen bij dit samenwerkingsverband, zowel op grond van de bestaande samenwerking, de intergemeentelijke samenwerking in de regio Midden-Holland, de RMC-regio als voor wat betreft de afstemming met het primair onderwijs. Wel worden de scholen in Schoonhoven geconfronteerd met veel grensverkeer, onder andere uit Alblasserwaard en Lopikerwaard. Dit vereist extra aandacht voor wat betreft jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg. Ook met de scholen voor primair onderwijs in die waarden.
  - (*) In Nederlek staan twee nevenvestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs die niet tot het huidige samenwerkingsverband 3303 behoren, terwijl Nederlek gemeentelijk wel tot Midden-Holland behoort en dus te maken heeft met jeugdgezondheidszorg en bureau jeugdzorg in die regio. In het PO-samenwerkingsverband maakt Nederlek ook deel uit van dit gebied (PO-28-14). De leerlingenstromen laten bovendien een duidelijke oriëntatie op Krimpen aan de IJssel zien. Nederlek wordt daarom toegevoegd aan dit samenwerkingsverband.

VO-28-03: gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen

- Men wil de huidige indeling behouden, waarbij één school binnen de gemeente Oegstgeest (Teylingen College, Duinzigt) in het huidige VO-samenwerkingsverband 3101 deelneemt en twee scholen (Rijnlands Lyceum en Wellantcollege) zitten nu in het samenwerkingsverband van de regio Leiden.
- Het bestuur van het Teylingen College zit in meerderheid in de Duin- en Bollenstreek. Het heeft per brief verzocht het Teylingen College in dat verband te kunnen betrekken. Dit leidt echter niet tot een geografisch afgebakend samenwerkingsverband. Ook biedt het geen ruimte om op postcode te splitsen (allen hebben dezelfde viercijferige postcode).
- De gemeente Oegstgeest moet in zijn geheel bij het samenwerkingsverband in de Duin- en Bollenstreek (VO-28-03) of het samenwerkingsverband rond Leiden (VO-28-01) gevoegd worden.
- Toevoeging bij Leiden ligt het meest voor de hand (zie argumentatie onder VO-28-01).
- Een aandachtspunt is dat er geen cluster 3 school voor meervoudig gehandicapten en langdurig zieken in de regio Duin- en Bollenstreek (3101) staat. De aanwezigheid van cluster 3 en 4 scholen is een overweging, maar geen randvoorwaarde bij de vorming van een samenwerkingsverband. De afwezigheid van een cluster 3 school binnen dit verband betekent dat er goede afspraken gemaakt moeten worden met – in dit geval waarschijnlijk – de school in Leiden.

VO-28-04: gemeente Dordrecht

- Men streeft naar één samenwerkingsverband tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs in Dordrecht.
- Men wil daarom het huidige samenwerkingsverband voortgezet onderwijs in deze grootte behouden. Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs telt 7.500 leerlingen en is aan het krimpen. Mocht schaalvergroting dan (financieel) noodzakelijk zijn, dan kijkt men naar samenwerking met de noordelijke Drechtsteden, waar al op verschillende fronten mee wordt samengewerkt (zoals de jeugdzorg).
- Toch is hier geen voorkeur voor vanwege de cultuurverschillen. In Dordrecht heerst meer een eilandgeest die eerder te maken heeft met stadsproblematiek in tegenstelling tot de problematiek ten noorden van de rivier. De kleinschaligheid levert bovendien nu voldoende kwaliteit op.
- Het speciaal onderwijs heeft in Dordrecht een bredere regiofunctie en heeft daarom het verzoek om het samenwerkingsverband te vergroten om regionale verschillen zoveel mogelijk te beperken en het aantal gesprekspartners te verminderen.
- Er is één reformatorische school in de regio die valt onder het landelijk reformatorisch samenwerkingsverband.

VO-28-05: gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnas, Oostflakkee

- De belangrijkste conclusie is dat het huidige samenwerkingsverband gecontinueerd moet worden. Er is nu onderling veel overleg en er staat een gefundeerde basis om uit te breiden. Men wil deze samenwerking afstemmen met zowel jeugdzorg als de gemeente.
- Het is een kleinschalig verband. Bestemmingen buiten het eiland zijn voor leerlingen door het verre reizen weinig aantrekkelijk. Het is overzichtelijk, men kent elkaar. Wel maakt dit de financiële situatie risicovoller.

VO-28-06: gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk

- Men is van mening dat het huidige VO-samenwerkingsverband 3403 voldoet, maar het kan op termijn uitgebreid worden.

VO-28-07: gemeente Zoetermeer

- Men is van mening dat het huidige VO-samenwerkingsverband 3404, bestaande uit de gemeente Zoetermeer, voldoet.

VO-28-08: gemeente Westland

- De schoolbesturen willen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs, bestaande uit de scholen in de gemeente Westland, behouden.
- Daarin moet de Herman Broeren school (cluster 3) in Naaldwijk worden opgenomen.
- In het Westland is geen REC 4 school. Nu gaan veel kinderen uit het Westland naar Den Haag. Daarover zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden.
- De schoolbesturen hebben aangegeven dat uitbreiding met de scholen in de deelgemeente (Rotterdam) Hoek van Holland wellicht mogelijk is.

VO-28-09: gemeenten Delft, Pijnacker-Nootdorp

- Men is van mening dat het huidige VO-samenwerkingsverband 3602, bestaande uit de gemeenten Delft en Pijnacker-Nootdorp, voldoet.

VO-28-10: gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Binnenmaas, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Korendijk, Lansingerland, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Rotterdam, Strijen, Zuidplas

(#) *Aandachtspunt:* Zuidplas

- De aanwezige schoolbesturen willen het samenwerkingsverband vormgeven op basis van het huidige Koers VO gebied.
- Hoeksewaard pleit voor het onderbrengen van de zorgplicht onder een bestuur. Men heeft met zowel Rotterdam als Dordrecht leerling-verkeer en het is ook best te doen om afspraken te maken over verrekening met SO-scholen.
- Het experiment reformatorisch passend onderwijs pleit voor het in stand houden van hun landelijk verband.
- In de gespreksregio 3901 is aangegeven dat Albrandswaard vanwege de samenwerking met een aantal scholen beter bij VO-28-15 kan aansluiten. In het gesprek in de gespreksregio rond Rotterdam is dat niet expliciet besproken. In bovengenoemde samenstelling is aangesloten bij de huidige samenwerking in Koers VO en is Albrandswaard bij dit samenwerkingsverband gevoegd.
- Men pleit voor het vormen van een samenwerkingsverband in het primair onderwijs dat vergelijkbaar is met het voortgezet onderwijs of in ieder geval aansluit.
- De besturen wijzen op het stijgend aantal nieuwkomers in deze regio en de specifieke problemen en kosten die dat met zich meebrengt.
- (#) De gemeente Zuidplas bestaat uit verschillende dorpskernen met verschillende samenwerkingsvoorkeuren (Capelle aan de IJssel en Gouda). Splitsing zou hier het behoud van de bestaande samenwerking kunnen vergemakkelijken.

VO-28-11: gemeenten Maassluis, Midden-Delfland, Schiedam, Vlaardingen

- Het huidige samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord (3801) bestaat uit Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en wordt geformaliseerd met de toevoeging van Midden-Delfland, conform de wensen van de schoolbesturen.

VO-28-12: gemeenten Bernisse, Brielle, Hellevoetsluis, Rozenburg (deelgemeente Rotterdam), Spijkenisse, Westvoorne

(#) *Aandachtspunt:* Rozenburg (deelgemeente Rotterdam)

- Men pleit voor een leidende rol van de regionale planning onderwijs (RPO) in het vaststellen van het nieuwe samenwerkingsverband. De RPO is vastgesteld voor de regio tussen de Noordzee en de rijksweg A15 bestaande uit de regio Voorne-Putten, Rozenburg en Albrandswaard.
- (#) Rozenburg participeert in het intergemeentelijke samenwerkingsverband met de regio Voorne-Putten (ISVP) ondanks dat het een deelgemeente is van de Rotterdam. Splitsing zou hier het behoud van de bestaande samenwerking kunnen vergemakkelijken.
- Albrandswaard zit niet in het samenwerkingsverband maar heeft wel een aantal scholen die bij schoolbesturen die nu samenwerken met dit samenwerkingsverband.
- In het gesprek in de gespreksregio rond Rotterdam is hierover niet expliciet gesproken. Besloten is om aan te sluiten

bij de huidige samenwerking in Koers VO en Albrandswaard bij het samenwerkingsverband rond Rotterdam te houden.

- Er is een voorkeur voor het behoud van deze regio vanwege de huidige grote slagvaardigheid.
- De koppeling met jeugdzorg en daarmee de Rotterdamse stadsregio is ondoelmatig en heeft een marginale invloed op het reguliere voortgezet onderwijs. Er is algemeen bezwaar om samen te werken met Koers VO.

VO-28-13: gemeenten Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Nieuw-Lekkerland, Sliedrecht, Papendrecht, Zwijndrecht

(* *Aandachtspunt*: positie Nederlek

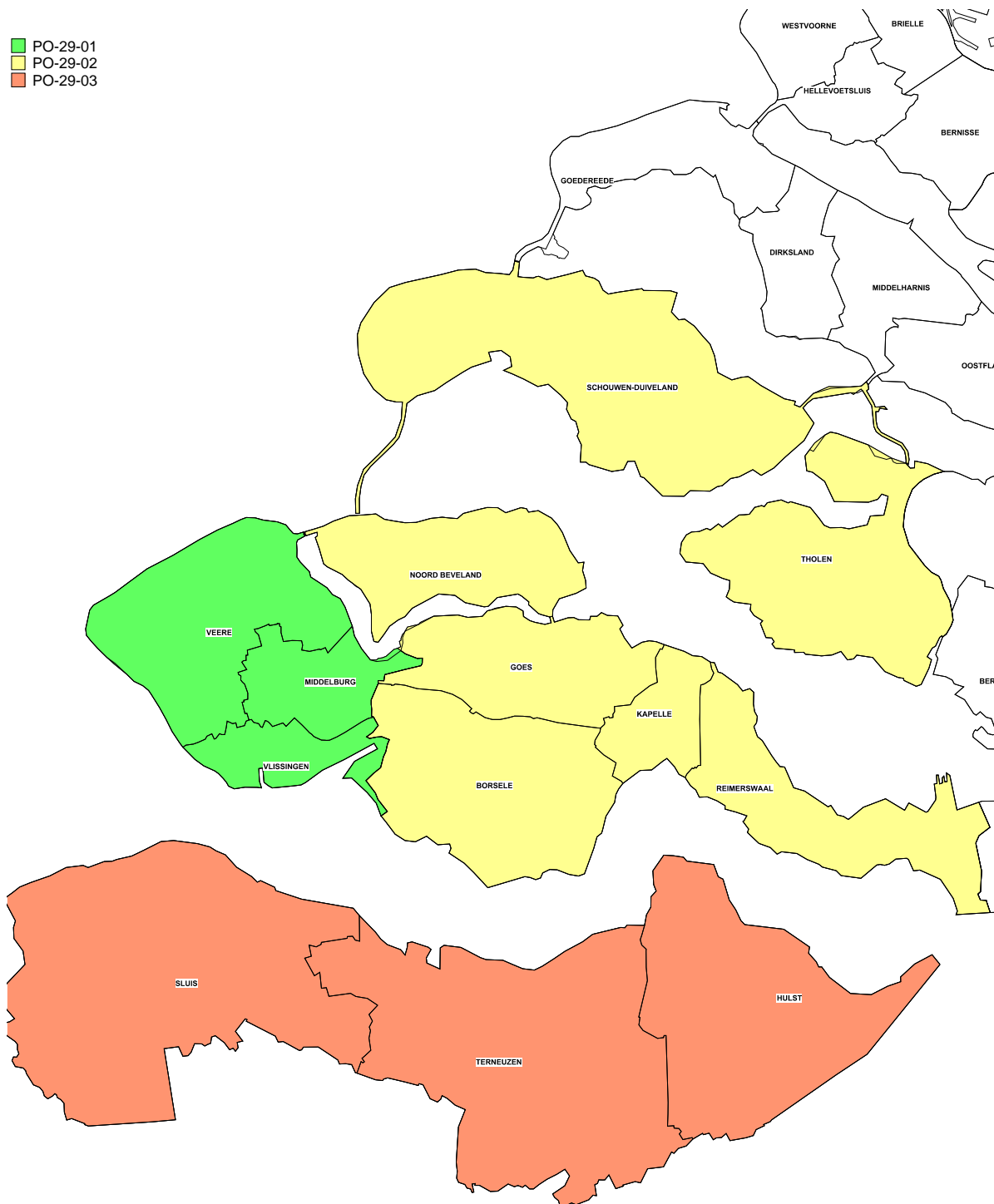
- Men spreekt de voorkeur uit om het huidige samenwerkingsverband, 4001, te behouden met de aansluiting van drie scholen gevestigd in Lekkerkerk (deel van Nederlek), die nu nog onder een samenwerkingsverband met Barendrecht en Ridderkerk valt (OZAW). De laatstgenoemde gemeenten zullen dan vallen onder de Koers VO van Rotterdam.
- (*) Lekkerkerk is echter deel van de gemeente Nederlek. De leerlingenstromen in deze kern laten een oriëntatie op Krimpen ad IJssel zien.
- Nu staat er ook nog een vestiging van het huidige samenwerkingsverband in de gemeente Hardinxveld-Giessendam, maar deze wil aansluiten in de regio Gorinchem en omstreken.
- Dit leidt echter niet tot een geografisch afgebakend samenwerkingsverband. Er wordt zo dicht mogelijk aangesloten bij de huidige samenwerking door de bovengenoemde gemeenten binnen een samenwerkingsverband te plaatsen.
- Momenteel staat er alleen een cluster 3 school binnen dit samenwerkingsverband maar er zijn gesprekken met Yulius om hier ook cluster 4 leerlingen te gaan opvangen. Deze leerlingen gaan nu nog naar Dordrecht, Barendrecht en Gorkum.
- Ook wordt er gekeken naar een mogelijke samenwerking met de regio Dordrecht om bijvoorbeeld de reboundvoorzieningen efficiënter te gebruiken. Er is geen voorkeur om samen te voegen met Dordrecht maar ook geen bezwaar als dit vanwege schaalgrootte en financiële druk noodzakelijk is.

VO-28-14: gemeenten Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Liesveld, Lingewaal, Werkendam, Zederik

- Er is al een bestuurlijk platform tussen het voortgezet onderwijs, primair onderwijs en het REC in deze regio. Graag wil men de huidig aangeduide regio als samenwerkingsverband behouden bestaande uit 8.600 leerlingen.
- De scholen in de gemeente Werkendam (provincie Noord-Brabant) willen ook graag bij dit samenwerkingsverband blijven omdat de leerlingenstromen ook noordwaarts gericht zijn.
- In de gemeente Hardinxveld-Giessendam zit één school (Willem de Zwijger) die hoort bij het huidige samenwerkingsverband 40.1 en een dependance is van een school in Papendrecht. Deze zou dan ook graag bij het samenwerkingsverband 40.1 willen blijven. Dit leidt echter niet tot een geografische afbakening.
- In Gorinchem staat ook één reformatische school voor voortgezet onderwijs die nu bij het landelijke samenwerkingsverband hoort. Mocht dit uiteindelijk niet doorgaan dan is er geen bezwaar deze toe te voegen aan het bestaande samenwerkingsverband 4101 zolang er duidelijke afspraken komen over de leerlingenstromen.
- In de gespreksregio 1502 is aangegeven dat Lingewaal daar niet bij hoort. De leerlingenstromen laten inderdaad een oriëntatie op Gorinchem zien, waardoor Lingewaal aan dit samenwerkingsverband wordt toegevoegd (net als in het primair onderwijs).

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Zeeland

Provincie Zeeland primair onderwijs

PO-29-01: gemeenten Middelburg, Veere, Vlissingen ('Walcheren')

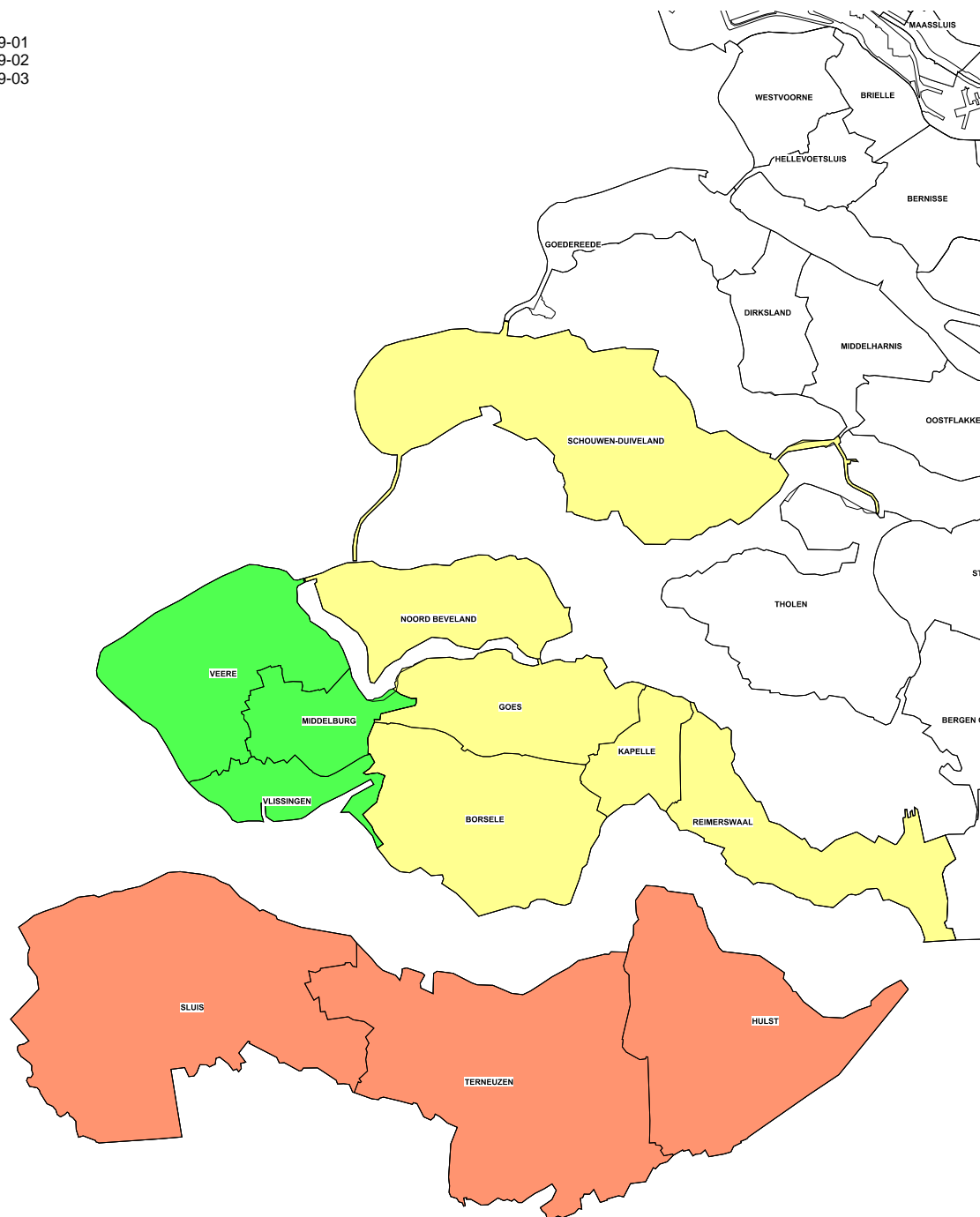
PO-29-02: gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Tholen ('Schouwen Duiveland')

PO-29-03: gemeenten Hulst, Sluis, Terneuzen ('Zeeuws Vlaanderen')

- Uit het regiogesprek met de schoolbesturen en nadere gesprekken tussen de vertegenwoordigers van de huidige samenwerkingsverbanden, is geen unanieme opvatting gekomen over het meest wenselijke samenwerkingsverband.
- Een meerderheid van de besturen onderschrijft de doelen en intenties van het veldinitiatief passend onderwijs. Een logische consequentie hiervan zou een provinciaal samenwerkingsverband zijn.
- Men geeft echter aan de consequenties van de verschillende mogelijke indelingen (drie aparte samenwerkingsverbanden of een provinciaal samenwerkingsverband) niet goed te overzien.
- De samenwerkingsverbanden worden daarom voorlopig conform de huidige verbanden vastgesteld.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Zeeland

- VO-29-01
- VO-29-02
- VO-29-03

Provincie Zeeland voortgezet onderwijs

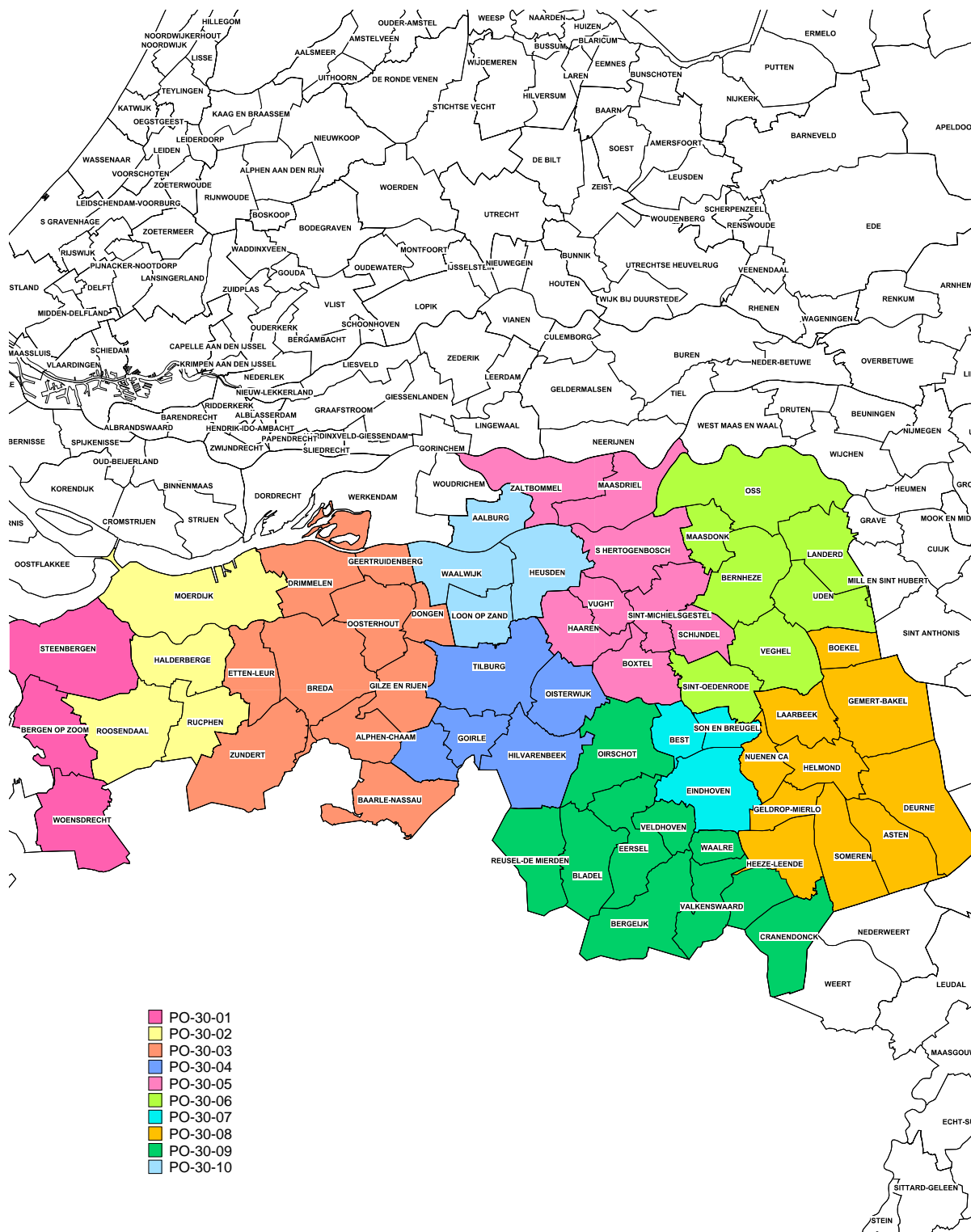
VO-29-01: gemeenten Middelburg, Veere, Vlissingen ('Walcheren')

VO-29-02: gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland ('Schouwen Duiveland')

VO-29-03: gemeenten Hulst, Sluis, Terneuzen ('Zeeuws Vlaanderen')

- In de regiogesprekken gaven de schoolbesturen uit Walcheren en Schouwen Duiveland aan wel te voelen voor een provinciaal samenwerkingsverband met daarbinnen kamers. De schoolbesturen in Zeeuws Vlaanderen werken echter liever door in een apart samenwerkingsverband Zeeuws Vlaanderen.
- De samenwerkingsverbanden worden daarom conform de huidige verbanden vastgesteld. Op termijn is samenvoeging, indien gewenst, mogelijk.
- De schoolbesturen uit de gemeente Borsele waren voor het regiogesprek met Middelburg, Veere en Vlissingen uitgenodigd, maar Borsele hoort bij het samenwerkingsverband Schouwen Duiveland.
- De gemeente Tholen is voor het voortgezet onderwijs gericht op West-Brabant en sluit daarom aan bij het samenwerkingsverband rond de gemeente Bergen op Zoom (VO-30-01).
- In Zeeuws Vlaanderen werken de gemeenten al samen en ook het centrum voor jeugd en gezin zal aansluiten bij het samenwerkingsverband.
- De besturen van de scholen in Zeeuws Vlaanderen gaven aan wel behoefte te hebben aan afstemming op provinciaal niveau ('regionaal wat kan, provinciaal wat moet').

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant primair onderwijs

PO-30-01: gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Woensdrecht

- Dit samenwerkingsverband naar de wens van de schoolbesturen zo houden.

PO-30-02: gemeenten Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen

- In tegenstelling tot het voortgezet onderwijs nemen de scholen in de gemeente Rucphen in het primair onderwijs deel aan dit samenwerkingsverband, naar de keuze van de schoolbesturen.
- De schoolbesturen in de gemeente Moerdijk hebben overwogen aan te sluiten bij PO-30-03, maar hebben besloten dat niet te doen

PO-30-03: gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Oosterhout, Zundert

(#) *Aandachtspunt:* Alphen-Chaam

- De schoolbesturen willen niet in een geografisch afgebakend verband werken, maar willen dat losse scholen kunnen aansluiten.
- De scholen uit de gemeente Gilze en Rijen komen in dit verband.
- De scholen in de gemeente Dongen blijven in dit verband in tegenstelling tot de keuze van de schoolbesturen in het voortgezet onderwijs.
- (#) De schoolbesturen uit de gemeente Alphen-Chaam geven aan dat het deel Chaam gericht is op Breda en omstreken en Alphen op Tilburg. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet.
Splitsing is wellicht een mogelijkheid. Als dit niet kan, ligt aansluiting bij het samenwerkingsverband PO-30-03 het meest voor de hand.

PO-30-04: gemeenten Alphen-Chaam, Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg

(#) *Aandachtspunt:* Alphen-Chaam

- De schoolbesturen zijn tegen een geografisch afgebakend verband, maar kiezen met die kanttekening voor dit verband.
- De scholen uit de gemeente Gilze en Rijen gaan naar het verband rond Breda.
- (#) De schoolbesturen uit de gemeente Alphen-Chaam geven aan dat Chaam gericht is op Breda en Alphen op Tilburg. Het is daardoor niet op voorhand duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing is wellicht een mogelijkheid. Als dit niet kan, ligt aansluiting bij het samenwerkingsverband PO-30-03 het meest voor de hand.

PO-30-05: gemeenten Boxtel, Den Bosch, Haaren, Maasdriel, Sint Michielsgestel, Schijndel, Vught, Zaltbommel

- De schoolbesturen zijn akkoord met deze samenstelling.
- Men heeft aangegeven dat St.Oedenrode welkom is, maar St Oedenrode wil bij het samenwerkingsverband PO-30-06 (rond Oss, Uden, Veghel) blijven.
- Voor Heusden geldt dat ook, maar dat maakt deel uit van samenwerkingsverband PO-30-10.
- Ook Neerijnen is welkom, maar dat is door Neerijnen niet bevestigd. (Maakt deel uit van PO-08)

PO-30-06: gemeenten Bernheze, Landerd, Maasdonk, Oss, Sint Oedenrode, Uden, Veghel

- De schoolbesturen zijn akkoord met deze indeling.
- Men stemt in met de aansluiten van Boekel voor primair onderwijs bij het samenwerkingsverband rond Helmond (PO-30-08).

Veel leerlingen kiezen namelijk voor een VO-opleiding in Gemert. Voor het speciaal onderwijs gingen de leerlingen in verschillende richtingen. Helmond heeft aangegeven hier tegen geen bezwaar te hebben.

- Men is verdeeld over het eventueel samenvoegen van dit verband met het land van Cuyk een deel van het samenwerkingsverband rond Nijmegen.

PO-30-07: gemeenten Best, Eindhoven, Son en Breugel

- De schoolbesturen kiezen voor een verband van deze samenstelling.
- Men wilde ook de scholen uit de gemeente Nuenen erbij, maar die zijn samen met Leende en Geldrop-Mierlo op hun verzoek naar het samenwerkingsverband rond Helmond (PO-30-08) gegaan.

PO-30-08: gemeenten Asten, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren

(#) *Aandachtspunt:* Heeze-Leende

- De aanwezige schoolbesturen hebben aangegeven dat de scholen uit de gemeenten Nuenen samen met Geldrop en Heeze (zonder Leende) bij elkaar moeten blijven, maar niet in een apart samenwerkingsverband. En men wil liever niet naar het samenwerkingsverband rond Eindhoven.
- (#) In de gemeente Heeze is geen voortgezet onderwijs. De leerlingenstroom voortgezet onderwijs is gericht op zowel Asten en Geldrop als Valkenswaard, Leende is meer gericht op Eindhoven. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing kan hier wellicht een oplossing bieden.
- Beide schoolbesturen in Boekel hebben aangegeven dat men voor het primair onderwijs graag bij Helmond wil horen: 80% van de VO-leerlingen uit Boekel komen terecht in Gemert. Helmond heeft aangegeven hier tegen geen bezwaar te hebben. Ook overige besturen uit de samenwerkingsverbanden binnen 4701 hebben hier geen bezwaar tegen.

PO-30-09: gemeenten Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Heeze-Leende, Oirschot, Reusel-De Wierden, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre

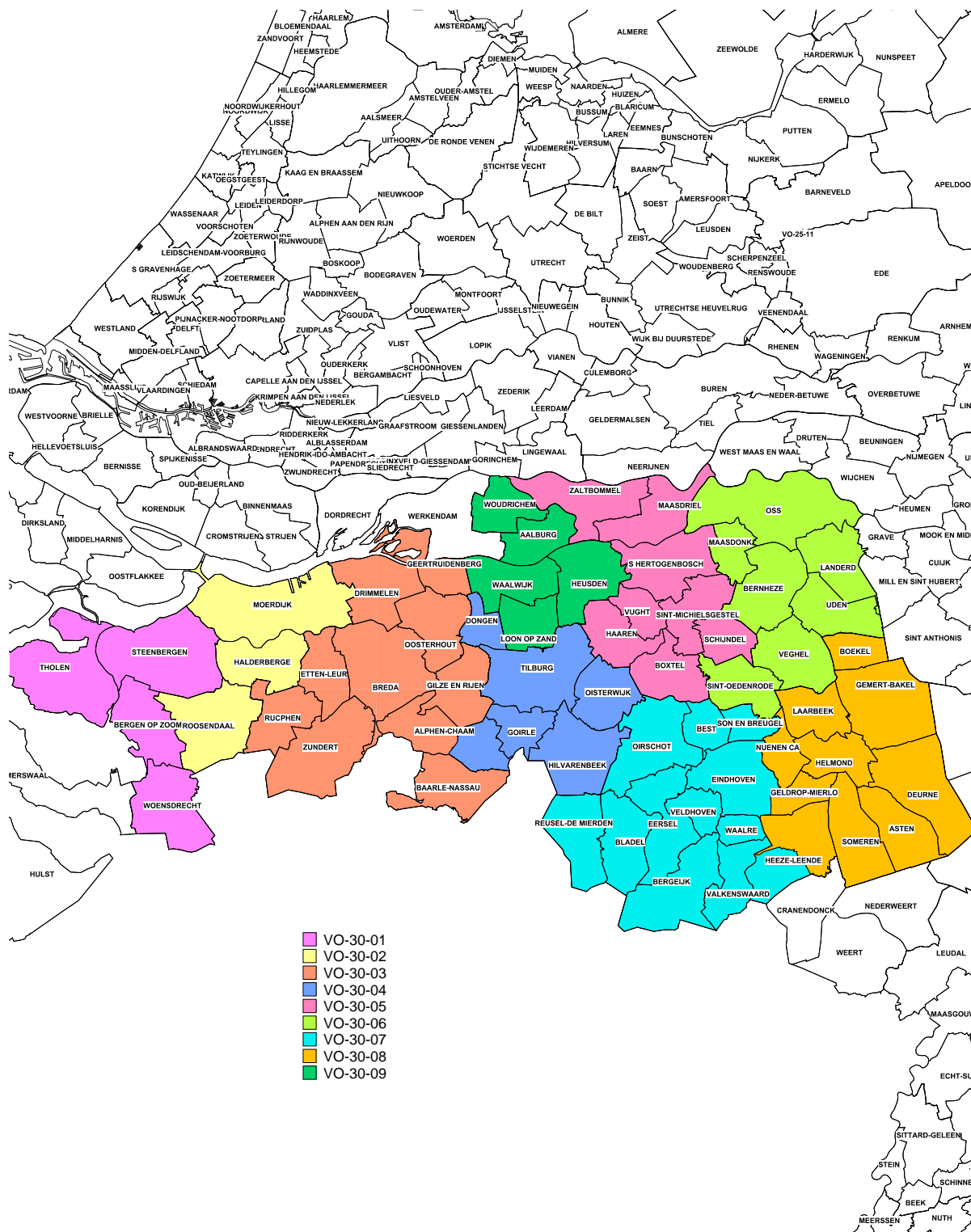
(#) *Aandachtspunt:* Heeze-Leende

- De scholen in de gemeente Cranendonck sluiten naar de wens van de besturen aan bij dit samenwerkingsverband.
- De schoolbesturen in deze regio willen naast het samenwerkingsverband rond Eindhoven (PO-30-07) een apart samenwerkingsverband 'de Kempen'.
- De scholen in de gemeente Geldrop-Mierlo horen nu bij regio Helmond. Voor de aanwezige besturen kan dit zo blijven. In het gesprek met VO-besturen is aangegeven dat men de voorkeur heeft om de scholen in Geldrop-Mierlo te voegen bij het samenwerkingsverband 4801.
- De voorkeur wordt uitgesproken om de scholen in Cranendonck toe te voegen aan het samenwerkingsverband de Kempen. Een deel van de aanwezigen wil dat het bij de regio de Kempen komt (zoals nu ook al het geval is), gezien de inspanning van de gemeenten Waalre, Heeze Leende, Valkenswaard en Cranendonck (A2 gemeenten) die een regierol vervullen voor de CJZ, en de leerlingenstromen.
- (#) In Heeze (deel van de gemeente Heeze-Leende) is geen voortgezet onderwijs. De leerlingenstroom voortgezet onderwijs is gericht op zowel Asten en Geldrop als Valkenswaard. Leende is meer gericht op Eindhoven. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing kan hier wellicht een oplossing bieden.

PO-30-10: gemeenten Aalburg, Waalwijk, Heusden, Loon op Zand.

- De status van dit samenwerkingsverband is op basis van het regiogesprek niet duidelijk.
- De scholen uit Woudrinchem willen sowieso aansluiten bij Gorinchem (PO-28-16).
- Verder zijn diverse opties besproken: een eigen samenwerkingsverband met of zonder Aalberg en aansluiting bij Gorinchem, Tilburg of Breda.
- Conclusie lijkt te zijn dat men neigt naar een klein eigen samenwerkingsverband, inclusief Aalberg. Uitgezocht moet worden of dit verband levensvatbaar is.
- De reformatorische school wil aansluiten bij het landelijke verband.

Samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant voortgezet onderwijs

VO-30-01: gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen, Woensdrecht

- Dit samenwerkingsverband wordt naar de wens van de schoolbesturen zo gehouden.
- De schoolbesturen uit Tholen hebben aangegeven bij dit verband te horen. Dat is door de anderen bevestigd.

VO-30-02: gemeenten Halderberge, Moerdijk, Roosendaal

- Dit verband naar de wens van de schoolbesturen zo houden.

VO-30-03: gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Oosterhout, Rucphen, Zundert

(#) *Aandachtspunt:* Alphen-Chaam

- De schoolbesturen willen geen geografisch afgebakend verband.
- (#) De schoolbesturen uit de gemeente Alphen-Chaam geven aan dat het deel Chaam gericht is op Breda en Alphen op Tilburg. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing is een mogelijkheid. Als dit niet kan, ligt aansluiting bij het samenwerkingsverband VO-30-03 het meest voor de hand (Baarle-Nassau komt anders geïsoleerd te liggen).
- De scholen in de gemeente Dongen gaan naar het samenwerkingsverband rond Tilburg (VO-30-04).
- De scholen in de gemeente Gilze en Rijen sluiten aan bij dit samenwerkingsverband.
- De scholen in de gemeente Rucphen hebben aangegeven in dit verband te willen blijven in tegenstelling tot het primair onderwijs.

VO-30-04: gemeenten Alphen Chaam, Dongen, Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg

(#) *Aandachtspunt:* Alphen-Chaam

- De schoolbesturen zijn tegen een geografische afbakening van de verbanden, maar kiezen met die kanttekening voor dit verband.
- De scholen in de gemeente Gilze en Rijen gaan naar het verband rond Breda.
- De scholen in de gemeente Dongen en Waalwijk zijn welkom in het verband indien die keuze wordt gemaakt. De scholen in de gemeente Waalwijk hebben echter vooralsnog aangegeven liever zelfstandig verder te gaan.
- (#) De schoolbesturen uit de gemeente Alphen-Chaam geven aan dat het deel Chaam gericht is op Breda en omstreken en Alphen op Tilburg. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing is een mogelijkheid. Als dit niet kan, ligt aansluiting bij het samenwerkingsverband VO-30-03 het meest voor de hand (Baarle-Nassau komt anders geïsoleerd te liggen).

VO-30-05: gemeenten Boxtel, Den Bosch, Haaren, Maasdriel, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Vught, Zaltbommel

- De schoolbesturen zijn akkoord met deze samenstelling.

VO-30-06: gemeenten Bernheze, Landerd, Maasdonk, Oss, Sint Oedenrode, Uden, Veghel

- De schoolbesturen zijn akkoord met deze indeling.

VO-30-07: gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Eindhoven, Heeze-Leende, Reusel-De Mierden, Oirschot, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre

(#) *Aandachtspunt:* Heeze-Leende

- De schoolbesturen zijn akkoord met de grenzen van dit samenwerkingsverband.

- Men overweegt nog of samenvoeging met de gebieden rond Helmond en Weert (op termijn) wenselijk is. Dat levert een verband met 50.000 leerlingen op. Dit heeft niet de voorkeur van Helmond en Weert. Voorlopig wordt het bestaande verband daarom gehandhaafd.
- (#) In Heeze (deel van de gemeente Heeze-Leende) is geen voortgezet onderwijs. De leerlingstroom voortgezet onderwijs is gericht op zowel Asten en Geldrop als Valkenswaard, Leende is meer gericht op Eindhoven. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing kan hier wellicht een oplossing bieden.

VO-30-08: gemeenten Asten, Boekel, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren

(#) *Aandachtspunt:* Heeze-Leende

- De grenzen van het bestaande verband zijn voor de schoolbesturen in principe akkoord, maar zij willen uitbreiden met Heeze (deel van Heeze-Leende), Nuenen en Boekel.
- Men heeft aangegeven dat de scholen in de gemeenten Nuenen samen met Geldrop en Heeze (zonder Leende) bij elkaar moeten blijven, maar niet in een apart samenwerkingsverband. En men wil liever niet naar Eindhoven.
- (#) In Heeze is geen voortgezet onderwijs. De leerlingstroom is gericht op zowel Asten en Geldrop als Valkenswaard, Leende is meer gericht op Eindhoven. Het is dus niet duidelijk bij welk samenwerkingsverband deze gemeente moet. Splitsing is kan hier wellicht een oplossing bieden.

VO-30-09: gemeenten Aalburg, Heusden, Loon op Zand, Waalwijk, Woudrichem

- De aanwezige schoolbesturen zouden het mooi vinden als het samenwerkingsverband 5600 behouden kan blijven, maar de betaalbaarheid is daarbij een zeer belangrijk punt.
- Als dit niet werkbaar blijkt kiest men ervoor om samen te gaan met het samenwerkingsverband Midden-Brabant. Op basis van het regiogesprek aldaar lijkt dat ook vanuit die hoek een acceptabele oplossing te zijn.
- De VO-school uit Woudrichem geeft aan liever bij 5600 te blijven of anders op te gaan in samenwerkingsverband Breda en omstreken. Maar als Dongen naar Midden-Brabant gaat dan is de voorkeur om toch mee te gaan naar samenwerkingsverband Midden-Brabant (rond Tilburg).
- Betrokkenen geven aan dat ze wel kritisch zullen kijken naar de mate van zelfstandigheid binnen het grotere samenwerkingsverband en dat bureaucratie moet worden voorkomen. Een kamermodel kan daarin wellicht een oplossing bieden.
- Gesproken wordt over de mogelijkheid om een cluster 3 locatie te openen binnen de regio. Samenwerking met PRO-school ligt dan erg voor de hand.
- Op basis van de doorrekeningen van de verschillende scenario's die OCW heeft geleverd, laat een groot deel van de besturen per brief weten in beginsel aansluiting bij Tilburg te willen zoeken. Echter, men wil ook nog nader onderzoek doen naar het vso in het samenwerkingsverband. Mocht dat gunstig uitvallen, dan kiest men toch voor een zelfstandig verband.
- Op dit moment wordt uitgegaan van een klein samenwerkingsverband, aangezien samenvoeging van samenwerkingsverbanden ook in een later stadium nog mogelijk is.

Provincie Limburg

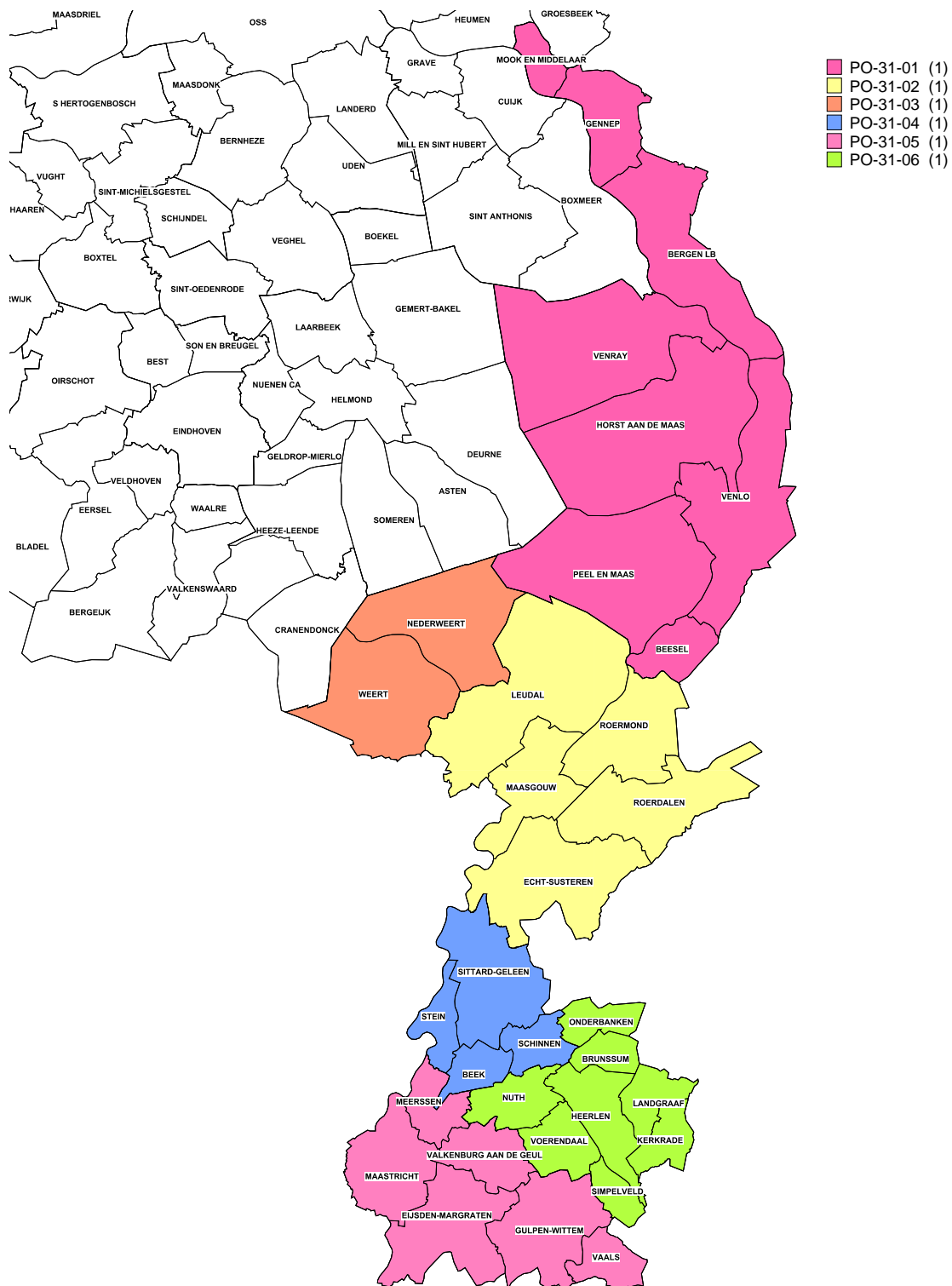
Uit de gesprekken is gebleken dat de veldinitiatieven een goede samenwerking tussen de gebieden voor het primair en het voortgezet onderwijs hebben bewerkstelligd. De regio's willen de huidige samenwerkingsverbanden houden met bovenregionale samenwerking, waar nodig.

In Midden Limburg is het mogelijk dat als gevolg van de krimp in de regio, wellicht op afzienbare termijn samenvoeging van regio's plaatsvindt.

In Zuid-Limburg is verkend of dit één regio zou kunnen worden. Een groot samenwerkingsverband heeft volgens de meerderheid van betrokkenen meer nadelen dan voordelen. Het in stand houden van wat goed werkt wordt belangrijk gevonden. Er is een goede samenwerking tussen de regio's, maar de regio's willen wel aparte samenwerkingsverbanden. De schoolbesturen zien ook dat samenwerking tussen de regio's, ook in het kader van de krimp, nodig is. Op deze manier kunnen ook met het oog op de toekomst bepaalde voorzieningen behouden blijven.

Alleen een deel van het primair onderwijs in de regio Heerlen is voorstander van een samenwerkingsverband op het niveau van Zuid-Limburg. Dat wil zeggen het samenvoegen van de gespreksregio's Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen.

Samenwerkingsverbanden primair onderwijs provincie Limburg

Provincie Limburg primair onderwijs

PO-31-01: gemeenten Beesel, Bergen (LB), Gennep, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar, Peel en Maas, Venlo, Venray

- De scholen in de gemeente Beesel horen wat de aanwezigen betreft bij dit samenwerkingsverband. De gemeente Beesel heeft overleg met gemeente Venlo, Jeugdzorg loopt via Venlo, de leerlingenstromen gaan voor 60% naar het voortgezet onderwijs in Venlo, 40% gaat naar Roermond, de leerlingen van het speciaal onderwijs gaan ook voornamelijk naar Venlo (ook de leerlingen van sbo scholen gaan naar Venlo).
- De scholen in de gemeente Mook en Middelaar hebben een eigen samenwerkingsverband met Bergen en Gennep, maar maken ook deel uit van het grote verband rond Venlo. Dat wil men zo houden. Men is erg tevreden over de samenwerking. Ook gezien de leerlingenstromen is het voor de hand liggend om bij Venlo aan te sluiten (65% van de vo leerlingen gaat richting Gennep. Ten aanzien van speciaal onderwijs uitstroom blijkt dat 60% richting Limburg gaat, 30% richting Nijmegen en het resterende richting Brabant). Inhoudelijk heeft Mook en Middelaar een lang traject doorlopen met regio Venlo.
- In het voortgezet onderwijs is het anders. Daar wil men Gennep richting Nijmegen houden.
- Vanuit het speciaal onderwijs is er begrip voor argumentatie van anderen, maar het speciaal onderwijs pleit ervoor de scholen in de gemeente Gennep bij het samenwerkingsverband rond Nijmegen te laten horen. In Mook en Middelaar en Bergen zijn geen scholen voor voortgezet onderwijs. Men zorgt nu voor een goede samenwerking onafhankelijk van de ligging van de scholen.
- De besturen van het regulier onderwijs willen beslist niet naar Nijmegen. Men is van mening, dat de regio's voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs niet per se hetzelfde hoeven te zijn, omdat de samenwerking goed is.

PO-31-02: gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roermond, Roerdalen

- Ondanks dat de indeling van het veldinitiatief de voorkeur heeft, stemmen de besturen in met bovenvermelde indeling bij de regio. Echt-Susteren wil zich in zijn geheel (ondanks de 'Echter breuk') bij Roermond aansluiten.
- Het primair onderwijs in de gemeente Beesel wil graag naar Venlo vanwege de bestaande samenwerkingsrelaties.
- De scholen in de gemeente Cranendonck horen vanouds niet bij deze samenwerking.

PO-31-03: gemeenten Nederweert, Weert

- De schoolbesturen zijn van mening dat de regio niet te groot mag worden, vanwege mogelijke bestuurlijke drukte.
- Het speciaal onderwijs heeft liever grotere regio's in verband met de afstemming. Anders is er veel grensverkeer te regelen. Evenwel vindt het speciaal onderwijs dat als de primair onderwijs en voortgezet onderwijs regio's samenvallen het makkelijker is tot afstemming te komen. De leerlingen speciaal onderwijs gaan voor onderwijs zowel naar Weert als Valkenswaard.
- De scholen in de gemeente Cranendonck horen hier niet bij, maar horen als vanouds bij de Kempen.
- Op termijn kan voor dit samenwerkingsverband een uitbreiding naar het zuiden voor de hand liggen als dat voor de grootte van de regio nodig is. Samenwerking met Leudal (waarmee men een veldinitiatief heeft) en/of Roermond zou de lijn kunnen zijn. Het doel kan dan zijn om te komen tot een samenwerking Midden-Limburg.

PO-31-04: gemeenten Beek, Schinnen, Sittard-Geleen, Stein

- In het verleden was Susteren verbonden aan de westelijke mijnstreek Sittard-Geleen en Echt verbonden aan Roermond. Bestuurlijk gezien is er de voorkeur om de gemeente Echt-Susteren bij de Regio Sittard te voegen. Gezien de leerlingstromen past Echt-Susteren iets meer in de richting van Regio Roermond. Regio Roermond heeft de keuze gemaakt voor Echt-Susteren in hun samenwerkingsverband.

- De schoolbesturen zijn bereid om overleg te voeren op bovenregionaal niveau en samenwerkingsafspraken te maken.
- De scholen in de gemeente Onderbanken horen vanouds niet bij Sittard-Geleen: men is ook meer georiënteerd op het samenwerkingsverband Heerlen en de leerlingenstroom gaat richting Heerlen.

PO-31-05: gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul

- De besturen van het primair onderwijs geven de voorkeur aan het regionaal uitvoeren van passend onderwijs conform de huidige samenwerkingsverbanden. Dit betekent Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals. Deze laatste twee gemeenten horen als vanouds bij de primair onderwijs samenwerkingsverbanden. Bestuurlijk stemmen de heuvellandgemeenten Gulpen-Wittem en Vaals ook af met de gemeente Maastricht voor wat betreft de jeugdinstellingen, CJG, ROC enzovoort.
- Men zou deze indeling (regio 5401 Maastricht met Gulpen-Wittem en Vaals) ook graag willen zien voor het voortgezet onderwijs.
- Men heeft de intentie de zorgtaken die niet binnen het regionale samenwerkingsverband Maastricht uitgevoerd kunnen worden, op bovenregionaal niveau te bespreken zowel voor het primair onderwijs als voor het voortgezet onderwijs, zoals dat nu ook gebeurt in het veldinitiatief.

PO-31-06: gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Voerendaal,

- Een deel van de besturen in de regio is voorstander van een samenwerkingsverband op het niveau van Zuid-Limburg. Dat wil zeggen het samenvoegen van de gespreksregio's 5501 (Heerlen en omstreken), 5401 (Maastricht en omstreken) en 5302 (Sittard-Geleen en omstreken). Gelet op de voorkeuren in de andere regio's wordt hier niet voor gekozen.
- In het gesprek werd opgemerkt dat in de huidige samenwerking Gulpen-Wittem nu bij Maastricht hoort. In Gulpen-Wittem is een school voor voortgezet onderwijs waar zowel kinderen uit Vaals als uit Eijsden naartoe gaan. Aangezien Gulpen-Wittem en Vaals aan een samenwerkingsverband met Maastricht deelnemen zijn deze gemeenten bij de regio Maastricht gelaten.
- Tijdens de bijeenkomsten in Maastricht en Sittard is medegedeeld dat Onderbanken vanouds samen met Brunssum en Hoensbroek een samenwerkingsverband vormt voor primair onderwijs en bij de regio Heerlen hoort.

Provincie Limburg voortgezet onderwijs

VO-31-01: gemeenten Bergen, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo, Venray

- Het huidige verband bestaat al sinds de jaren '70 en werkt goed samen.
- Tot drie jaar geleden maakte Gennep nog deel uit van dit samenwerkingsverband. In Gennep is een VO-school die gefuseerd is met een school uit Nijmegen. Gennep heeft dus zelf geen zelfstandige school, maar één die hoort bij Boxmeer en Cuijk, in de regio Nijmegen. Gennep heeft zich toen aangesloten bij regio Nijmegen. Gennep heeft bij het overleg in de regio Nijmegen aangegeven daar te blijven opereren.
- De scholen in de gemeente Bergen horen wel bij dit samenwerkingsverband. De meeste leerlingen uit Bergen die naar een cluster 4 school gaan, gaan naar Venlo. Bergen hoort bij het samenwerkingsverband regio Venlo vanwege de leerlingstroom.
- De schoolbesturen in het voortgezet onderwijs in de gemeente Beesel willen het huidige samenwerking met Roermond en omgeving continueren. De scholen in de gemeente Beesel worden daarom bij VO-31-02 gevoegd.

VO-31-02: gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond

- De schoolbesturen willen het samenwerkingsverband in zijn huidige samenstelling (de hierboven genoemde gemeenten) laten voortbestaan.
- De wens van primair onderwijs Echt-Susteren om in combinatie met Maasgouw liever aansluiting te zoeken bij Sittard vindt geen instemming, gezien de leerlingstromen.
- Vanuit het speciaal onderwijs wordt genoemd dat het voor de hand zou liggen als de scholen in de gemeenten Cranendonk, Weert en Nederweert aan regio 5201 Roermond zouden worden toegevoegd. Deze gedachte wordt vanuit het voortgezet onderwijs niet gedeeld vanwege de leerlingstromen. Dit is al eerder onderzocht.

VO-31-03: gemeenten Cranendonck, Nederweert, Weert

- Er is een geschiedenis in deze regio op het gebied van een veldinitiatief en een jarenlange samenwerking met het primair onderwijs. Dit wil men voortzetten.
- De scholen in de gemeente Cranendonck doen met het primair onderwijs niet mee in de regio Weert, maar zitten bij Kempen. De voortgezet onderwijs school in Cranendonck hoort bij de voortgezet onderwijs school in Weert. Men wil Cranendonck bij Weert houden, vanwege de continuïteit van de school (250 leerlingen).
- Tevens hebben de besturen aangegeven dat bij eventuele uitbreiding (vanwege de grootte) Leudal (Roermond) en niet Brabant in aanmerking komt. Het historische belang en binding wegen dan zwaarder.

VO-31-04: gemeenten Beek, Schinnen, Sittard-Geleen, Stein

- De besturen in het regulier onderwijs hebben aangegeven 'wat nu geregeld is in het samenwerkingsverband is de maat waar we voor staan': 97% van de leerlingen worden in deze regio opgevangen door het voortgezet onderwijs. Er zijn duidelijke afspraken en initiatieven met het primair onderwijs.
- Onderbanken hoort vanouds niet bij Sittard-Geleen: dat is ook meer georiënteerd op het samenwerkingsverband Heerlen en de leerlingstroom gaat richting Heerlen.
- Over de vraag of Echt-Susteren bij de regio zou kunnen worden gevoegd hebben de besturen aangegeven dat er weliswaar een leerlingstroom is vanuit deze gemeente naar de regio Sittard-Geleen, ook voor het speciaal onderwijs (25%). Echter, de jeugdzorg van Echt-Susteren hoort bij Roermond. Men wil dit oplossen door tussen de samenwerkingsverband afspraken te maken, zoals ook in het veldinitiatief.
- Men heeft de intentie de zorgtaken die niet binnen het regionale samenwerkingsverband uitgevoerd kunnen

worden, op bovenregionaal niveau te bespreken zowel voor primair onderwijs als voor voortgezet onderwijs, zoals dat nu ook gebeurt in het veldinitiatief.

VO-31-05: gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul

- De schoolbesturen in Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul en Eijsden-Margraten hebben aangegeven graag het huidige samenwerkingsverband te houden.
- De schoolbesturen gaven weliswaar aan dat er een onlogische knip in het samenwerkingsverband bestaat, omdat er één school van een schoolbestuur onder een ander samenwerkingsverband valt (regio Heerlen). In feite betreft het de enige voortgezet onderwijs school in Gulpen-Wittem en Vaals; men wil graag eerst onderzoeken wat dit betekent voor deze voortgezet onderwijs school.

VO-31-06: gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Voerendaal

- De uitkomst van het gesprek is dat men de regio ook het samenwerkingsverband wil laten zijn. Verder blijkt uit gesprekken met de regio Maastricht en Sittard dat ook Onderbanken tot de regio Heerlen behoort (vanouds).
- Bovenregionaal zullen in zo licht mogelijke vorm de nodige afspraken gemaakt worden met de andere regio's.

Dit is een uitgave van het
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Productie
Themadirectie Jeugd, Onderwijs en Zorg

Uitgave
juni 2011

